

Emperyalizme ve Faşizme Karşı

DEVRİMCİ HAREKET

Aylık Siyasi Dergi

Sayı:8 Nisan-Mayıs 1998 Fiyatı: 250.000 TL.

DALGAKIRAN'LARI AŞARAK GELİYORUZ

KAVGADA ŞİARIMIZ; HER GÜN 1 MAYIS

DEVİRİMCİ HAREKET'TEN

Okurlarımızla kurduğumuz iletişim, her sayıda artan bir yakınlaşmayı somut biçimde hissettiren; açısı giderek büyüyen ve çizgileri netleşen bir perspektifin çeşitli biçimlerde somutlanan varlığı, bizler için bir motivasyon ve mutluluk kaynağı olmaktadır. Ancak buna rağmen pembe bir tablo çizmek, sorunsuz bir görüntü vermek istemiyoruz. Sınırlı da olsa, yaşanan iletişim kopukluklarını ve amaçlanan rezonanstaki salınım bozukluğunu doğal karşılıyor. "aşılabilir" görüyoruz. Bu nedenle, yapacağımız ufak-tefek uyarıların sürece pozitif yönde bir etki yapacağını umut ediyoruz.

Bir dergi çalışmasını "doktrinçilik ve kitabilik hastalığına yakalanmış insanları masa başı çalışmalarının ürünü" olmaması gerektiği, artık bizler için "defteri kapanmış" bir tartışma olmak durumundadır. Derginin bizatihi kendisi, bu türden yaklaşım ve kavrayışları aşmışken, çok daha farklı ve ileri bir ufka işaret etmekteyken; sırf dergiye karşı sorumluluğumuz daha eksiksiz yerine getirmemiz gerektiği hatırlatıldı diye, bundan "derginin merkeze konması" gibi bir sonuç çıkarmak, bizlere -Devrimci Yol'culara- yakışmaz.

Karşımıza çıkan mesajlardan, bize işaret edilen görevlerden ne anlaşılması gerektiğini değil, anlamak istediğimiz şeyi bulup çıkarmak, bir **öznelcilik** hastalığıdır ve bu da bizlerin taşıyıp taşımayacağına gereken bir özelliktir. "Bizlerin hikayesi", bazen tüm bir dergiyi (6. sayı gibi) kapsayacak kadar uzun olabilir. Eğer böyle bir yazı içerisindeki bütünlüğü kavrayamazsak; dergilerimizin tamamına ait fikri bütünlüğü hiç mi hiç kavrayamayız. Hele ki 7. Sayı'nın "sunu" bölümünde yer alan, bir karışık yazıda, üstelik altı çizilerek yapılmış vurgulara rağmen, bütünü değil parçayı anlama yanlışına düşüyor ve oradan "salt dergicilik" sonucunu çıkarıyorsak; bu çok daha karmaşık görevlerin anlaşılabilirliği konusunda bizleri düşündürüyor.

Lenin, ayaklanmayı tarif ederken "halkın hükümete verdiği en enerjik, en yekpare, en uygun "yanıt"tır der. Böyle bir "yanıt", kavrayışta keyfiyeti değil, mükemmel bir uyumu gerektirir. Kaldı ki, üzerinde yaşadığımız topraklar bütün halinde bir ayaklanmaya değil, çok daha yaygın çatışmalara ve irili ufaklı patlamalara sahne olacağı için bu uyuma duyulan ihtiyaç daha fazla olacaktır.

Her sayıda olduğu gibi, bu sayıda da okurlarımızla paylaştığımız fikri zemini zenginleştirmeye devam ediyoruz. Bu bağlamda orta sayfa konusunun, özel bir öneme sahip olduğunu düşünüyoruz. Bilindiği gibi Türkiye solunda iç savaş kavramı yaygın biçimde kullanılır hale geldi 6. Sayı'da da belirttiğimiz gibi, bu türden olguları kavrayabilmek, 80 öncesi sürece DEVİRİMCİ YOL için kolay olmamıştı. Gelişmeye çok da açık olunmayan bir ortamda, terminolojide tutuculuk, her yeni tespitin tepkiyle karşılanmasına sebep oluyordu. Bugün ise, o köprünün altından çok sular aktıktan sonra, adeta "boynuz kulağı geçer" misali bir kullanım ile karşı karşıyayız. Burada bizlerin asıl dikkat çekmek istediği nokta, kullanımındaki yoğunluk değil, kavrayıştaki farklılıktır. Yazımızı okuyanları; kitaba bakıp devrimin kapı da olduğunu sanmak (iç savaş varsa devrim yakındır!...) ile varolan durumu, objektif tarzda değerlendirebilmek arasındaki farkı görmekte güçlük çekmeyecektir.

1 Mayıs öncesi çıkardığımız özel sayıyı, çektiğimiz dağıtım gücünü sebebiyle her yere ulaştırma imkanımız olmadı. Bu tür eksiklikleri aşma yolunda, okurlarımızın bize doğru atacağı her adım, bizlerin de attığı adımlarla birleşecek ve buluşmamızı hızlandıracaktır.

Bu çaba hepimizin... Yüreklirimiz gibi, ellerimizi de birleştirerek yürüyüşümüzü sürdürmeliyiz. Özgürlük için yürüdüğümüz bu YOL'da; insanları, uyanınlar diye gözlerinden, uyanıklarında alınlarından öpecek; YOL'umuza katıldıklarında ise, el ele tutuşacağız.

Sevgiyle kalın...

DEVİRİMCİ HAREKET Aylık Siyasi Dergi

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Ali Dursun AĞDOĞAN
Adres: Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. No.6/1 D.4 Cağaloğlu/İST.

Tel-Fax: (0212) 513 95 53

Hesap No: Ali Dursun AĞDOĞAN İş Bankası Cağaloğlu Şubesi
1095 30000 469682

DM Hesap No: Ali Dursun AĞDOĞAN İş Bankası Karaköy Şubesi 102830100-72439

Abone Yurtiçi Yıllık : 2.500.000.- TL. Abone Yurtdışı Yıllık : 80 DM.

Fiyatı : 250.000.- TL.

Baskı :

İÇİNDEKİLER

Kızıl Olur 1 Mayıs'ta Kavganın Rengi

1

Alanlara Şafağın Kızıllığı Hakimdi

2

Dersler, Taktikler-Öneriler

3-4

Kavga Sürececek ve Zafer Emekçinin Olacak

5

Almanya'da İşsizler ...

6-7

Ne Oluyor Avrupa'ya?

8-9

Fransa'da Emekçiler ...

10

Cumartesi Anneleri, Zoru Başarmayı Öğretiyor

11-12

Faşizm ve Kitle Desteği Üzerine ...

13-15

İç Savaşı Doğru Kavrayalım

16-19

Devrimciler Meşruiyetlerini Haklılıklarından Alır

20

Fikri Sönmez..

21

Küçükburjuva İdeolojisi Üzerine

22-24

Okurdan ...

26-29

Mektuplar

30-31

Hollanda Temsilciliği
Beresteinlaan 166 2542 KE
Den Haag - Hollanda
Tel: 0031622022382

Almanya Temsilciliği
Postlagerkarte Nr 034041
64283
Darmstadt - Almanya

KIZIL OLUR 1 MAYIS'TA KAVGANIN RENGİ

Oligarşi ile halk güçleri arasındaki çatışmanın, bütün bir ülke sathına yayılan ve çeşitli biçimlerde açığa çıkan görüntüleri, ortak bir öz oluşturur. Parça halinde incelendiğinde, parçanın kendi özgünlüğü/sınırlılığı yanıtıcı sonuçlar verse de; bir toplam alabilme koşulu doğduğunda, kayıplar gibi kazanımlar da kendisini açığa vurur. Bunun yanında, mevcudun fotoğrafını çekmek de her zaman mümkün olmayabiliyor. Kavganın bulunduğu seviye, varolan dinamikler, dikkate alınması gereken öncelikler çeşitli nedenlerle doğru test edilemeyebiliyor. Ancak, bütün bunlara rağmen, öyle an'lar vardır ki; dosta da düşmana da, görene de görmek istemeyene de gerçekliği tüm çıplaklığı ile anlatır.

1 MAYIS, işte böyle bir gündür. İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 MAYIS'ta; emekçiler, kazanımlarını taçlandırıp, pekiştirme yoluna giderken; egemenler de her türden bozucu etki için çaba harcar. **Görkemli geçen 1 MAYIS'ların önceli olan koşullara baktığımızda; sürekli yükselen ve "dalgakıran"ları aşarak ilerleyen bir devrimci dalganın varlığına tanık oluruz.**

NEWROZ, 1 MAYISIN HABERCİSİ OLDU

'98 Newroz'u; eylem çokluğu, direniş coşkusu ve kitlesel katılım düzeyi ile '92'den bu yana görülemeyen yoğunlukta yaşandı. Özellikle Kürt göçü alan illerde, biriken bir potansiyelin kendine akacak bir kanal bulduğu ve harekete geçtiği görülmüyordu. Taşlanan panzerler, kadınlardan çocuklara kadar yaşanan direniş ve karşı koyma coşkusu, "artık olmaz" denen şeyin yok edilemediğini, ancak ertelenebildiğini gösteriyordu.

Köyler boşaltılarak yakılmış, göçe zorlanan yoksul Kürt köylüsü, gittiği yerde de şiddete maruz kalmış; yargısız infazlarla beraber sindirmenin her yöntemi denenmiş ve sarhıldanların sonu getirilmek istenmişti. Bir süredir; Kürt hareke-

tinin askeri olarak belinin kırıldığı ve artık sıranın ekonomik tedbirlere geldiği yönünde yapılan açıklamalarla uygulamaya konmak istenen kirli projeler, bir günde (diğer bir adıyla 'yenigün' olan Newroz'da) iflas etmiştir.

Karşılıklı güç durumlarının sınıandığı, politikaların sonuçlarının değerlendirildiği, moral etkenlerin sahnede boy gösterdiği bir gün olması itibarıyla özel bir anlam taşıyan NEWROZ; 4 Mart'ta emekçilerin, 8 Mart'ta kadınların açığa çıkarıldığı direniş ruhunu toplamış ve tek bir toktat halinde diktatörlüğün yüzünde patlatmıştır.

Toplumsal mücadelenin hareket yazarlarından, sosyal olguların içsel dinamiklerine kadar pek çok gerçeği yok sayarak; ilkel önlemlerle, şiddet ve yıldırma politikalarıyla, inkar ve asimilasyonla sonuca varmaya çalışanları; yarattıkları "newroz" ucubesi ile başbaşa kalmıştır. Devletin her türlü olanağı kullanarak yapılan tüm çabalara rağmen, yaratılan "kitle desteği" birkaç korucu aşiretten öteye gitmemiştir. Daha da önemlisi, parçalanmak istenen toplumsal mahalefet, kürt potansiyelini de içine alarak, çok daha kapsamlı atılımların habercisi olan bir mayalanma sürecinden geçmekte olduğunu göstermiştir.

Böyle bir süreç ve giderek büyüyen dinamikler karşısında egemenler, uzun süredir MGK'nın doğrudan müdahaleleriyle bir sonuç almaya çalışmakta; toplumsal yaşamı tepeden tırnağa yeniden yapılandırmak istemektedir. Bu müdahalelerde okunucu "irtica"ya yönelmiş gözüksede, özünde yapılmak istenen; emperyalizmin ve işbirlikçi yerli tekellerin çıkarları doğrultusunda bir yapılanmaya gitmektedir. Özelleştirme saldırısına anayasal kolaylık getirmekten, vergi reformuna, "sahte sendika"dan, 657 sayılı yasanın değiştirilmesine, esnek çalışmadan sosyal güvenliğin tasfiyesine kadar pek çok adım; söz konusu yapılanmanın tuğlaları durumundadır.

Bu topyekün saldırı karışısında, muhtemel frenleme ve açığa çıkması bastırma açısından da alınan sıkı/sert önlemler; kendini son kitle gösterilerinde cop, panzer, bomba, vb. biçiminden göstermiştir. Böyle bir tahammülsüzlüğün 1 MAYIS'a yansması elbette ki bekleniyordu. Ancak, toplumsal muhalefetin örgütlü gücü, öncülerin öngörüsü ve birlik olabilmeyen avantajı; et, cop ve metal yağmurdan ibaret bir güce karşı üstünlüğünü, devam etmekte olan kavgada mutlaka hissettirecektir.

ALANLARA, ŞAFAĞIN KIZILLIĞI HAKİMDİ

Çeşitli nedenlerle, '98 1 Mayıs'ının değerlendirilmesinde asıl ağırlığı oluşturulan "Abide-i Hürriyet"teki kutlama; yaklaşım farklılıklarını da açığa çıkarmıştır.

'98 1 Mayıs'ını, 97 1 Mayıs'ına benzer kılan asıl etmen; devrimci güçlerin Abide-i Hürriyet'e dair hazırlık/öngörü eksikliğidir. Yoksa benzerliği, karşı-devrim açısından kurarsak; "değişmesi mi bekleniyordu?" gibi bir soruyla karşılaşıya kalırız.

Abide-i Hürriyet'teki gelişmelerin, "Devrimci olan" ve "Devrimci olmayan" diye ikiye ayrılabilir kadar homojen olmadığını düşünüyoruz. Sırf sendika pankartı altında katıldı diye, binlerce işçiye, hakketmediği bir sıfatın yakışık görüldüğü kanaatindeyiz. Bu, kolaycılıktır; öznelciliktir... Devrimci örgütlenmeler, kendi pankartı altında yer almayanlarla aralarındaki çizgisinin kalınlığını saptarken bu denli rahat olmamalıdır. Gerçekte, alana giren ve sayısı hiç de azımsanmayacak olan kitlenin de büyük bir çoğunluğu, devrim cephesinde veya devrim cephesine aday önemli bir potansiyel olarak görülmelidir. Hatta bizim bu tanımlamamız bile, mevcudun kimi bileşenlerini hesaba katmayan türden bir eksiklik içermektedir. (Alanda PKK bayraklarının da açıldığını anımsayalım.)

Aslında kendileri "bir avuç" olan "sendika konfederasyonları bürokrasisi'nin alandaki varlığına -ve de politikasına- bakarak, tüm bir alanı ve oradaki kalımlıcaları bir kalem darbesiyle sil-

daki devrimciye, İstanbul'dan Anadolu'ya ve de K.Kürdistan'a uzanan bir bağın varlığını görmekte güçlük çekmeyiz. Yüzbinlerin oluşturduğu bu potansiyel birlik, gözle görülmesi güç cinsten bir bağla örülmüş ise de; somuttur ve önemlidir. Buradaki diyalektik toplamı kavrayabilmek için, pamuk ipliğiyle bağlı zorlama birlikler ile arasındaki farkı görebilmek gerekiyor. Alanda bir arada durmaktan öte bir içeriği olmayan birliklere atfedilen abartılı anlamlar, sözünü ettiğimiz gerçekliği görmeyi güçleştirecek şekilde, gözlerin önünü perdelemektedir. Bu sözlerimizden alınacak dostlarımız olursa 1 Mayıs arifesindeki birlik tartışmalarında dışavuran tekelci yaklaşımı anımsamalarını tavsiye ederiz.

Bu bilinçle ve her şeye rağmen, "ALANLARA ŞAFAĞIN KIZILLIĞI HAKİMDİ" diyoruz.

Bizler, devrimciliğimizin olanca sıcaklığıyla, kavganın birebir içinde bulunduk. Ancak, devrim yolunun uzun ve farklarımızın aşılmasını sağlayacak değişimin zor olduğu bilinciyle hareket ettiğimiz için; meseleye kimi dostlarımızın yaptığı gibi abartılı yaklaşmaktan özenle kaçınıyoruz.

Diğer illerdeki 1 Mayıs Kutlamaları

ANKARA: Saat 11'de tren garı önünde toplanan sendika, siyasi parti ve demokratik kitle örgütleri ile devrimci-sosyalist basın kortejler halinde Sıhhiye'ye doğru yürüyüşe geçti. Arama sırasında polis flamlalara el koyarken pankart sopalarnı da kırdı. Sıhhiye meydanında toplanan yaklaşık 25 bin kişilik kitle yapılan konuşmaların ardından dağıldı. Da-

ğıldıktan sonra polis tarafından 39 kişi gözaltına alındı.

İZMİR: KESK, DİSK, TÜRK-İŞ'in oluşturduğu tertip komitesinin yanısıra siyasi parti, DKÖ ve sosyalist basının da içinde yer aldığı yaklaşık 35-40 bin kişilik kitle saat 12'de 1. Kordan'dan Cumhuriyet meydanına doğru yürüyüşe geçti. Yapılan konuşmaların ardından saat 19.00'a doğru kitle dağıldı.

İzmir'de gözaltına alınan, Halkın Günlüğü, Atılım, Alınteri gazetesi okurlarının da içinde olduğu bir grup 5 Mayıs günü çıkarıldıkları DGM tarafından yasadışı pankart açmak suçundan tutuklandılar.

ADANA: Adana'da 1 Mayıs'a Hastane kavşağında toplanan yaklaşık 10 bin kişilik kitle kortejler oluşturarak yürüyüşe geçti. Yürüyüş Uğur Mumcu Meydanı'nda son buldu.

Yürüyüş öncesi Atılım Gazetesi'nin Mersin temsilcisi Servet Demir Pençe, Edip Gölbashi, Barış Kaplan sivil polisler tarafından Adana girişinde gözaltına alındı.

1 Mayıs kutlamaları ayrıca Kayseri, Diyarbakır, Tunceli, İskenderun, Batman, Trabzon, Samsun, Antalya, Eskişehir, Adıyaman, Ceyhan, Antep, Malatya, Zonguldak, Sivas, Urfa ve daha bir çok ilde coşkuyla kutlandı.

DÜNYADAKİ 1 MAYIS KUTLAMALARI

Almanya, Rusya, Güney Kore, Bulgaristan, Japonya, Hollanda, İtalya, Küba ve İsviçre'de yapılan 1 Mayıs mitinglerine milyonların katılımıyla coşkulu bir şekilde kutlandı.

Güney Kore'de yapılan 1 Mayıs mitingine polis saldırdı. Yaklaşık 20 bin kişilik bir kalabalığa göz yaşartıcı bomba ile saldıran polis ile kitle arasında çatışma çıktı. Bir çok kişi gözaltına alındı.

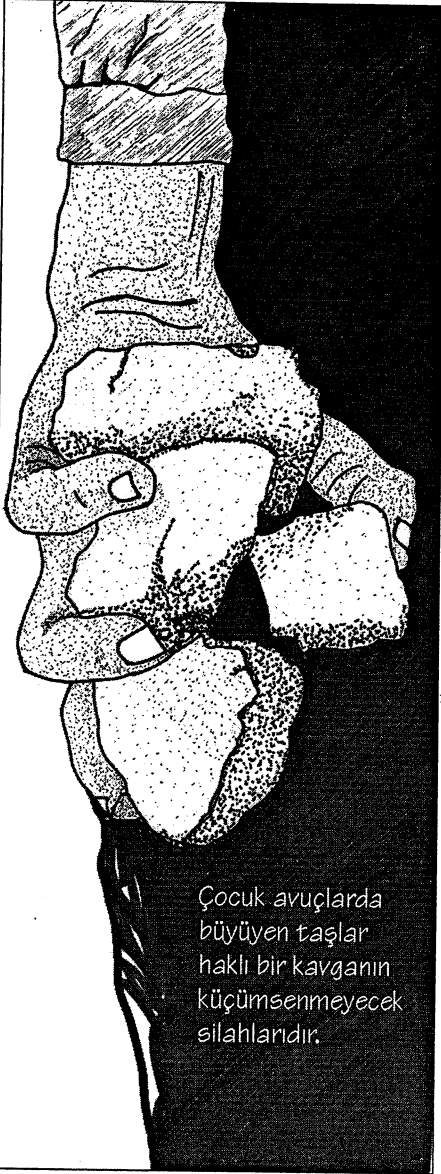
mek/yok saymak; politik kavrayışta bir yetersizlik örneği olarak dikkat çekilmesi gereken bir husustur.

Eğer meseleye benmerkezci, sığ ve kısa vadeli hesaplar çerçevesinde bakmıyorsak; alandaki içsiden alan dışın-

DERSLER, TAKTİKLER- ÖNERİLER

Çocuk avuçlarda büyüyen taşlar haklı bir kavganın küçümsenmeyecek silahlarıdır.

Sınıfl mücadelesi gibi, kendine ait kuralları olan özgül bir alanda; sağlanan birikimler, edinilen tecrübe ve dersler, büyük ölçüde yaşanmışlıklara dayanır. Bu nedenle, böyle bir alanda hareket ivmesinin veya üstünlük görüntüsünün konjonktürel düşüşü karşısında paniğe, felaket edebiyatına düşmeden değerlendirme yapmak, sonuç çıkarmak gerekiyor.

Dikkatle bakıldığında, hafızalar tazelenip samimi olunduğunda; bu yıl 1 Mayıs'ta yaşananlara dair ipuçlarını geçen yılki 1 Mayıs'ın verdiği görülür.

Sözümüz, devrimciliğin tüm öznelere; tabloyu bir bütün halinde değerlendirmek durumundayız; kimse günahkar aramasın. İlle de aranacaksa, bilinmeli ki bu konuda tek bir adres var; o da devlettir. Kürdistan'da ceset parçalayanların, halktan yana ve varsa düşman ilan edenlerin, İstanbul'da vahşet uygulamaları için; yöresel bir gelişme veya ek bir neden şart değil. Vahşetin tüm nedenleri

içseldir; faşizm halklara düşmandır ve düşmalığının gereğini yaptı... Bu noktada, polisin saldırganlığına aranacak dışsal gerekçeleri; bunu yapanların hanesine, en yumuşak ifade ile, bir ayıp olarak geçecektir.

Devrimcilikte, ders çıkarmak dışında, geriye bakmak pek anlamlı değildir; bir devrimcinin bakışları gibi, işaret parmağı da ileriye yönelmelidir. Devrimci kavga da en uygunsuz duruşlardan biri de; "keşke" li, "yapsaydım"lı, "etseydim"li duruştur. Ortada karamsarlığa sebep teşkil edecek bir şey yok. Ve aslında görev henüz tamamlanmış değil. Eylem sonrası değerlendirmeler, en az eylem an'ı kadar önemlidir. İnsanlar, panzere sopayla vuruyorsa; bu, teknik olarak kötü, ama potansiyel olarak iyidir. "Sopayla vurdum" diye övünç sebebi yapıp, onunla yetinme eğilimi gösteriyorsa kötü; ama "sopayla vurabilenler, başka bir şeyle daha kolay vurabilirler" diye düşünüüyorsa bu iyidir. İnsanların, kafasını gözünü parçalamama, tutsak düşme pahasına alanları doldurması iyidir; ama politika üreten durumdaki "öncü", bununla yetinirse kötüdür.

Şu anda, yapılması gereken en son şey, katilimcılara yönelik "günah listesi" çıkartmaktır. Bu konuyu, **HALK İÇİN KURTULUŞ** Gazetesi'nin 1 Mayıs öncesi şu yaklaşımını olumlu buluyoruz.

"Devrimciler, geçmişten ders çıkarabilmelidirler. '96 ve '97 1 Mayıs'ından sonra nelerin tartışıldığını, özellikle '96 1 Mayıs'ından sonra sürecin oligarşi tarafından nasıl yönlendirildiğini

kimsenin unutmaması gerekiyor. Devrimciler, 1 Mayıs sonrasında, 1 Mayıs'taki olumsuzlukların, sorumsuzlukların tartışılması üzerine değil, halkın alanlara akışını devrimcileştirme üzerine yoğunlaşabilmelidirler." (KURTULUŞ, s:78)

("Ne yazık ki KURTULUŞ'UN 1 MAYIS sonrası değerlendirmelerinde aynı olumluluğu göremedik.)

Burada bir-iki hatırlatma daha yapmak istiyoruz:

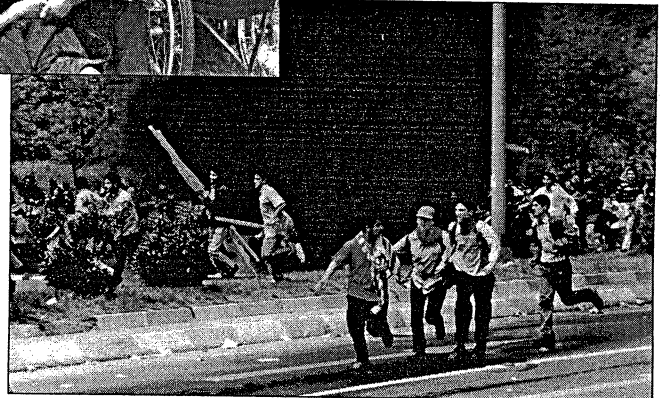
"Yaşamın pek çok kesitinde rastlanan bir özelliktir; aşılmış zamanlar için 'yeterince iyi değerlendiremedim' yorumu yapılır, ama o an için akmakta olan süreçte aynı edilgenlik gösterilir.

(...)

Yaşanan, Sonuçta eşitsiz bir savaştır. Her şeyi bizler tayin etmiyoruz. Muharebede kullandığımız araç ve yöntemler bu bağlamda çok çeşitli ve değişken olabilmektedir." (Devrimci Hareket, Sayı:4)

"Biz, maske takmanın doğru olup olmadığı, yakılan falanca arabanın sahibinin kimliği gibi tartışmaları da yapay buluyoruz. Örgütledikleri bir piknikte dahi kırk çeşit hata yapan ve her fırsatta 'devrimci değer' bekçiliğine soyunan kimi 'mükemmeliyet'çilerin, ne kendilerini ne de ölçülerini ciddiye almıyoruz. 1 MAYIS; Taksim'de kutlanır, Kadıköy'de de... Abide-Hürriyet de olur, adı duyulmuş bir başka yer de... Yeter ki günün anlamı kaydırılmasın. Devrimciler

inisiyatif koyabildikten sonra, onlar için her alan TAKSİM'dir. Ve hatta alanla sınırlı olmak zorunda da değildir. Örgütün gücü ve mücadelenin ihtiyaçları dikkate alınarak; kimilerini ezberini bozacak düzeyde bir eylem/kurtarma programı hayata geçirilebilir.

Eğer devrimci yapılar, 1 Mayıs sonrasında birbirini bu denli karalama yoluna gitmeseydi; belki de '96 1 Mayıs'ı birlikte orta duruşa örnek bir gün olarak da hatırlanabilecekti. "(Devrimci Hareket, Sayı:3)

Evet, bir kez daha 1 MAYIS sonrasında ve geçen yıl yaptığımız bu uyarıları gelecek yıl da yapmak durumunda kalmamayı umut ediyoruz.

"Bir devrimin karakterini çizen sokak savaşları ve onun tüm uzantılarıdır." (Rose Luxemburg) diye düşünüyorsak, üstelik bunun zorlu olacağı ve uzun bir zamana yayılacağı düşüncesinde isek; bir taraftan sokak çatışmasının ön gerekliliğini yerine getirmesini bilecek, diğer taraftan sabırlı olmayı ve yorulmamayı öğreneceğiz.

Süreci değerlendirirken, kendi eksikliğini görmeyi önleyen yöntemlerden biride; olumsuz her türlü gelişmede, sendika bürokratlarının tavrını gerekçe göstermektir. Onlar, artık açık oynuyor; kimliklerinde gizli-saklı bir bilgi kalmadı. Özellikle bir süredir MGK ile flörtlerini basına ve kamuoyuna açık biçimde yapmaktadır. Bu nedenle devrimciler, onları gerekçe etmek yerine; kendi olanaklarını yaratmayı, devrimci taktiklerde cisimleşmiş doğru politikalarla sahnedeki yerini almayı bilmelidir.

Kılıçların, kavgaya bitene dek bir daha kınına sokulmamak üzere çekildiği bu koşullarda; kimse yumuşama beklemezsin. Hatta daha azgınca ve yok etmeye yönelik saldırganlığın; sindirme ve teslim alma amaçlı politikaların yükseltilmiş bir ivme ile devreye sokulmak isteneceği bilinmelidir.

VERİLİ KOŞULLAR, DEVRİMCİ ÖRGÜTLENMELERE KENDİ DI-

ŞINDA KALANLARI REFORMİST İLAN ETMEK İÇİN METARYAL ARAMA GAYRETİNE DÜŞMEKTEN DAHA ÖNEMLİ GÖREVLER YÜKLÜYOR.(x)

Son dönemlerin moda deyimi olan reformizmden adeta herkes payını alır hale geldi. Sanki örgütlen-

melerin çoğu, işini gücünü bırakmış, bir başkası için reformizme kanıt teşkil edecek metaryaller toplama derdine düşmüş gibiler...

Devrim örgütlenmeleri, hiçbir zaman karşılaşmadıkları düzeyde bir tacizle (evet tacizle) karşı karşıyalar. Adeta yapılanmaların ta içine kadar parmaklarını sokup, "bunu neden falanca biçimde yapmıyorsun?" diyecek noktaya gelen, cehaletin çokbilmişlik biçimindeki tezahürü; aradaki her halükarda korunması gereken-saygıyı dahi aşındırıyor.

Herkesin gücünün de zayıf yanlarının da üç aşağı beş yukarı bilindiği bir ortamda ve tarafların-ne denli zorlasalar da-birbirine benzemekten kurtulamadıkları bir hareket alanında, böylesine fırtınalar koparmanın içsel bir takım nedenleri olsa gerek.

Gerçekte bir müsabaka içinde olsak da, kendilerini böyle bir havaya kapıran ve yine kendilerini "en birinci" ilan eden arkadaşlarımızın, hiç olmazsa "yarışmacı alçak gönüllüğü" gösterip, mütevazı bir duruş sergilenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu türden ihtiyaçların nereden kaynaklandığını, hangi eksikliğini gidermek üzere böyle bir yola başvurulduğunu değerlendirir ve de teşhir-konusu yapmak istemiyoruz.

Tekrar söylüyoruz; biz, birbirimizi biliriz. Elindeki "reformist ölçer" in artı ve eksi uçlarını, siyasetlere dokundurarak ölçüm yapan ve bu ölçümler sonucunda kendini her türlü reformist, küçük burjuva vb. eğilimlerde arınmış ilan edenlerin bu gayreti -kusura bakmasınlar ama-galiba gerçekten arınması gereken bir durumun dışı vurumu olarak gündeme geliyor.

O halde; "benim kitlem bana yeter", "ben istersem tek başıma da yaparım", "bana her şey haktır", "tek devrimci/komünist benim" biçiminde dışı vuran alış-

kanlıkları aşmanın, rekabet kültürüne son vermenin zamanı gelmiştir. Böyle bir kavrayış, inanıyoruz ki devrimcilere; alanlara çıkarken, biçimden öte kaygıların da taşınması gerektiğinin ciddiyetini fark ettirecektir. Ve o noktada belki, kendi dışındaki herkesi reformist ilan etme tutumunun, kimseye bir yarar sağlamayacağı fark edilecek ve devrimci normları, kimsenin önüne böyle bir görev koymadığı öğrenilecektir.

Biz, her şeye rağmen '98 1 MAYIS'ın -çeşitli illerdeki kutlamaları da hesaba katarak-devrimcilerin başarı hanesine yazılması gerektiğini düşünüyoruz. Eksikler, bizim eksiklerimiz; akan kan bizim kanımızdır; onu kazanım mayası olarak devralmak ise, izlediğimiz devrimci tarzın gereğidir.

(x) Bize yönelik olarak yapılmış bir reformizm tanımlaması olmadığı halde, bizlerin böyle bir değerlendirmeyi ihtiyaç olarak görmesi; umuyoruz ki tarafları düşünmeye sevek edecektir.

KAVGA SÜRECEK VE ZAFER EMEKÇİNİN OLACAK

MGK'nın 28 Şubat kararları ile ifadesini bulan ve oligarşinin beklentileri paralelinde sistemin bir bütün olarak düzenlenmesini amaçlayan müdahale, adım adım sonuca götürülmek isteniyor.

Özelleştirmeden sosyal güvenlik kurumlarının tesfiyesine, eğitim sisteminde sendikal örgütlülüğe dek her alana yayılan düzenlemelere; tüm bir toplumu zapturapt altına almayı amaçlamaktır.

Bu süreçte bir "tehlike" olarak görülen işçi - emekçi kitleler, en uygun yol olarak kendi örgütlülüğü/sendikaları ile engellenmek istenmektedir. Kamu emekçilerinin 8 yıllık mücadele sonunda kazandıkları sendika hakkı "yasallaştırma" görüntüsü altında daha geri bir zemine çekilmekte ve "adı var kendisi yok" konusunda tutulmak istenmektedir. Özellikle iktidar partileri, tahammülsüz ve saldırgan bir tutum sergileyerek "komut"ların dışına çıkmamaya çalışmaktadır.

4 Mart'ta Ankara 'da yapılan eylem ve gösterilen kararlılık, emekçilerin, militan mücadeleye yabancı olmadıklarını; daha disiplinli tavır alışlarla, istenenin koparılıp alınabilmesi imkanlarının olduğunu gösterdi.

Gerçi, bilindiği kadarıyla, 6-7 Şubat tarihli KESK GYK toplantısında -ikisi hariç- KESK'e bağlı sendikaların genel başkanları "Yasa tasarısı TBMM gündeminde görüşüldüğü gün tüm güçlerle hizmetten gelen güç kullanılarak Ankara'da olunacak" kararı almış; ancak bu kararın gerektirdiği ön çalışma yapılmamıştır. Bu eksikliğin nedenleri üzerinde de durmak gerekli ise de, asıl olarak, o gün için harekete geçen güçlerin yapabilecek çok şeyleri olduğu bilinci öne çıkarılmak ve yaygınlaştırılmak durumundadır.

Çatışma bir kez başladığı için, bugün yapılacak hamleler, eskisinden daha önemli ve anlamlıdır. Geri çekilmek, saldırganlığın sonuç verdiği intibak ile emek düşmanlarının iştahını kabartırken, mücadele isteği taşıyan pek çok emekçide demoralizasyona sebep olacaktır.

Bugüne dek ilmik ilmik örülen değerler ve oluşturulan örgütsel varlığın önemi kavranmak zorundadır. Ve belki de yıllar-

ca harcanan emeğin meyvelerinin tam da toplanabileceği noktaya gelinmiştir; bu an ustaca değerlendirilebilirse, nitelik sıçraması yapmak pekala mümkün olacaktır.

Burada, işyeri temsilcilerinden çalışanlara, sendika üyelerinden başkanlara kadar herkese çok ciddi sorumluluklar düşmektedir. Sendikal hiyerarşi içerisinde varlık gösteren engelleyici unsurlar, militan bir kararlılık ile aşılmalı ve bu tarihsel fırsatın aleyhte sonuçlar doğurmasına izin verilmemelidir.

Bilinir ki burjuva toplumu, daha önceki devrimlerde rastlanmayan türde yeni bir devrim tipinin koşullarını hazırlar. Bu koşullarda, devrimci bir sınıf olarak ortaya çıkan proleteryanın rolü, tayin edici niteliktedir. Ancak, tek tek bireyler olarak proleterlerin, tarihsel görevlerinin bilincinde olmaması, proleteryanın bir sınıf olarak rolünü tartışma konusu etmemelidir.

Proleteryanın devrimci rolü, onun devrime kendiliğinden yürüyeceği anlamına gelmez. Aynı şekilde, emek cephesinin çeşitli alanlarında varlık gösteren emekçilerin, "eylemlerde basiretli ve kararlı tutum almak" biçiminde içselleşmiş ve her durumda ortaya çıkan bir özelliğe sahip olduğu kanaati de yanılmaya dayanır. Proleteryanın kendini kurtarabilmesinin olanaklarını bir sistem olarak bağrında taşıyan kapitalizm, aynı zamanda devrimci fikirlerin bir bilim haline gelişinin de zeminini hazırlar.

Bu bağlamda, sınıfa dışarıdan bilinç taşınması, sınıfın işlevi ile çelişme arz et-

mediği gibi, onun devrimci rolünü de zayıflatmaz. Aksine, dışardaki siyasallıktan bağımsız, salt işçi sınıfından menkul bir dinamizm beklemek; yakalanan tarihsel fırsatları değerlendirememeyi ve her seferinde bir hayal kırıklığı yaşamayı beraberinde getirir.

Bugün için, siyasal pratiğinin, düşük seviyelerde seyredilmesi gözardı edilecek; kamu emekçilerinin yeterince kararlı ve iş bitirici olmadığı sonucuna varmak, bağımsız siyasal örgütlenmelerin bu süreçteki rolünü yadsımaktır.

Sendikal örgütlülüğün aşmak durumunda olduğu eksiklikler gibi, devrimci siyasal organizasyonların da katetme ihtiyacı duyduğu ciddi mesafeler vardır. Buradaki karşılıklı ve hatta eşzamanlı çaba, sağlayacağı bütünsel etki sebebiyle; yakınmaları az, kazanımları çok olan bir süreci mümkün kılacaktır.

Her Ankara eylemi sonrasında, abartılı heyecanlar ve subjektif etmenler eşliğinde yapılan değerlendirmelerin gölgesine sığınmak yerine; nihai hedefin ve bu hedefe götürecek durakların büyüklüğünün gerektirdiği ağırbaşlılık elden bırakılmamalı; yolun, uzun ve zorlu olduğu bilinciyle hareket edilmelidir.

Amacını devrim olarak belirleyen güçlerin yakınmaya, düşüp-kalkmaktan yorulmaya hakkı yoktur.

"Proleter devrimleri, (...) durmadan kendi kendilerini eleştirirler, her an kendi akışlarını durdururlar, yeni baştan başlamak üzere, daha önce yerine getirilmemiş gibi görünene geri dönerler, kendi ilk girişimlerinin kararsızlıkları ile zaafı ile

Sendikal örgütlülüğün aşmak durumunda olduğu eksiklikler gibi, devrimci siyasal organizasyonların da katetme ihtiyacı duyduğu ciddi mesafeler vardır. Buradaki karşılıklı ve hatta eşzamanlı çaba, sağlayacağı bütünsel etki sebebiyle; yakınmaları az, kazanımları çok olan bir süreci mümkün kılacaktır.

Burjuvazinin silahları çoktur ve çeşitlidir. Hak isteyen emekçinin karşısına değişik zamanlarda, değişik biçim ve silahlarla çıkan burjuvazi ile başedebilmenin yolu; savaş alanlarında savaşın gereklerini yerine getirmektir.

zavallılığı ile alay ederler, hasımlarını, salt, topraktan yeniden güç almasına ve yeniden korkunç bir güçle karşılarına dikilmesine meydan vermek için yere seremiş gibi görünürler, kendi amaçlarının muazzam sonsuzluğu karşısında boyuna, daima yeniden gerilerler, ta ki, her türlü geri çekilişi olanaksız kılıncaya ve bizzat koşullar bağırınca kadar:

Hic Rhodus, hic salta!

Gül burada, raksetmelisin!" (K. Mars, Louis Bonaparte'ın 18 Brumaire'i, s: 18)

Polisin her gün yeni yöntem ve araçlarla techizatlandığı, boş zamanlarını tatbikatla geçirdiği ve en üfak bir hak talebinde tatbikatları gerçeğe çevirdiği bu dönem içerisinde; emekçiler, varolan güç ve olanakları ile yetinmeyerek çalışmalarını hızlandırmalı ve zorun zor ile yenileceği gerçeğinden hareket etmelidir.

Baskı aygıtlarını ellerinde bulunduran kesimlerin emekçi güçlere karşı bütün-

lülükü bir duruş sergilediği bu günlerde işçi-emekçi örgütlerinin her zamankinden daha çok birliğe/dayanışmaya ihtiyacı vardır. Her türlü entrikaya hazır bulunan ve bu nedenle saldırıda yöntem zenginliğine sahip olan egemenlerin aksine; sınıf, gücünü direnebilme özelliğinden alır.

YAŞANAN ÇATIŞMA SINIF SAVAŞIMININ BİR BİÇİMİDİR

"Silah elde etmeye ve bunların kullanımını öğrenmeye çalışmayan ezilen bir sınıf, köle muamelesi görmeye hakeder. Burjuva pasifisti ya da oportünist olmaksızın, sınıflı bir toplumda yaşadığımızı, bu toplumdaki kurtulmanın tek bir çıkar yolu olduğu, bunun da ancak sınıf savaşımı olduğunu unutamayız. Her sınıflı toplumda, ister köleliğe, serfliğe, ister şimdi olduğu gibi ücretli emeğe dayansın, ezen sınıf her zaman silahlıdır. Yalnız modern sürekli ordu değil, modern milis kuvveti bile, burjuvazinin proletaryaya karşı silahlanmasını temsil eder. Bu öylesine ba-

sit bir gerçektir ki, üzerinde durmanın bile gereği yoktur. Bütün kapitalist ülkelerde grevcilere karşı askeri birliklerin kullanılmasına değinmek yeter." (Lenin, Sosyalizm ve Savaş, s: 63)

Açıktır ki, tarihinin hiçbir döneminde burjuvazi, proletaryaya "gül" uzatmamıştır. Karşı karşıya gelinen her yerde-zaten silahlı olan burjuvazinin silahına davranıldığı görülür. "İlk silahı patlatan siz oldunuz bay burjuvalar!" diyen Engels, hem burjuvazinin düşmanca tutumuna, hem de proletaryanın silahlanmasındaki gereklilik ve meşruiyete işaret eder.

Burjuvazinin silahları çoktur ve çeşitlidir. Hak isteyen emekçinin karşısına değişik zamanlarda, değişik biçim ve silahlarla çıkan burjuvazi ile başedebilmenin yolu; savaş alanlarında savaşın gereklerini yerine getirmektir. Bu gereklerin ne olduğu konusu, Marksizm-Leninizmin yol göstericiliği ile aşılacak bir durumdur ki, bu noktada öncü konumundaki örgütlü güçlere önemli görevler düşmektedir.

Lenin'in belirttiği gibi, kapitalist toplum daima ucu bucağı olmayan bir dehşettir. Ve bu savaş, savaşların en gericisidir. Böyle bir savaşta, düşmanı proletaryaya karşı her yolu mübah gören burjuvazi; Kızılay'da bomba, sendikada uzlaşmacılık, dağlarda Skorsky silahına başvurur.

ALMANYA'DA İŞSİZLER: "ARTIK BİZ DE SERMAYE İLE FRANSIZCA KONUŞACAĞIZ!"

Emperyalist dünyanın küreselleşen krizi, bir bütün halinde Avrupa'yı etkisi altına alır; alınan tedbirlerin çözücü olamadığı ve yeni problemleri beraberinde getirdiği görülüyor. Son olarak, Fransa'nın, Maastricht kriterlerine uyararak, ortak para birimine geçebilmek için uyguladığı kısıtlamalar bütçe açıklarını milli gelirin %3,5'undan aşağı düşmesini sağlayabilmiş; ancak, yoksulluğu ve işsizliği büyütüştür.

Yapılan değerlendirmelere göre; ortak para birimine, Ocak 1999'da, 15

Avrupa birliği üyesi ülkeden sadece 11'i geçebilecek durumda.

Fransa'da binlerce işsiz işçilerin desteği ile sokaklara dökülüp seslerini duyururken; bu dalga, tarihteki örnekleri gibi sınırları aşma ve uluslararasılaşma becerisini gösteriyor.

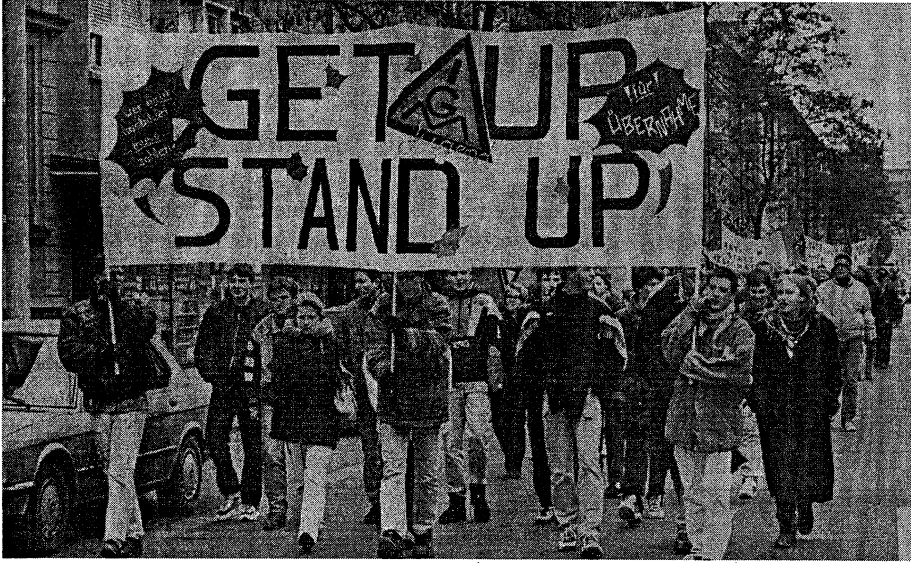
Almanya'da, sayıları 4,5 milyona varan işsiz yığınlar harekete geçerken, sloganları "Artık biz de sermaye ile Fransızca konuşacağız!" şeklinde oldu.

Tarih, egemenlerin birliğine ve tecrübe aktarımına nasıl tanık oluyorsa; emekçi kesimlerin de eylemini birleştirmek, öğrenme ve öğretme pratiğine de-

falarca tanık olmuştur. Bu konuda "Fransa, sınıf savaşımının, her seferinde, herhangi başka bir yerde olduğundan daha fazla, kesin karara kadar sürdürüldüğü ve bu bakımdan sınıf savaşımının içinde geçtikleri ve bu savaşımın sonuçlarının özetlendikleri değişken siyasal biçimlerin en belirgin sınırlarıyla belirledikleri ülkedir." (Engels, Marks'ın 18 Brumaire adlı eserine önsözden)

Versailles Hükümeti, Prusya ordularından aldığı destekle Komünarların kanını dökerken; direnişçiler Fransızca konuşuyordu. bugün Almanya'da emek

Almanya'da İG Metal Sendikası Gençlik Kolunun işsizliğe karşı yürüyüşü.

cephesinde Fransızca konuşmaktan söz edilmesi egemenleri hem tedirgin ediyor hem de yakınlaştırıyor. Çünkü bu "bela", Fransa sınırlarını çoktan aştı.

Özelleştirme politikaları ile beraber sayısı giderek artan ve Avrupa'da 18 milyona varan işsizler ordusu; kapitalizmin beşiğinde, hesaba katılması zorunlu önemli gelişmelere işaret ediyor.

Hatırlanacağı gibi Belçika'da, Renault tesislerinin kapatılması sonrasında - sendika yöneticilerinin tüm isteksizliğine ve iş birlikçi eğilimine rağmen- Avrupa'da emekçilerin seslerini birleştirme çabaları somut bir görüntü, kazanmıştı. Otomotiv sanayindeki işçi kıyımına karşı Avrupa'nın çeşitli kentlerinde eşzamanlı gösteriler gündeme gelmiş, protestolar düzenlenmişti.

Ortak tavır alma refleksi giderek işsizleri de kaplamış ve içinde sendikaların da olduğu, dayanışma zinciri yeni halkalarla zenginleşme koşulu bulmuştur.

İŞSİZLİK, EMPERYALİZMİN YAPISINA İÇKİNDİR

Azami kar hırsı ile hareket eden kapitalist, daha az işçi ile daha çok verim elde etme hesapları yapar. Dünya genelinde uygulanmakta olan neoliberal politikaların, bağımlı ülke gibi, metropol ülke emekçisini de vurma; yaşam düzeyini aşağı çekme durumu söz konusudur. Bu politikaların sonuçlarından biri de **işsizliktir**.

Meta üretimine dayalı bir sistemde, sahip olduğu tek malı -işgücünü- satamayan yani işsiz bırakılan kitleler, sis-

temle doğrudan bir çelişme/uyumsuzluk durumuna girer. Doğru alternatiflerin sunulabildiği örgütlü ortamlarda, devrimci bir potansiyel olarak varlık

gösteren işsizler için, çok farklı zeminlerde varlık göstermek de olasılık dahilindedir.

Yoksulluğun, geleceksizlik ve umut yitimi ile birleştiği yerde **nihilizmin** doğumuna tanık olunur. Ve böyle bir ortamda her türlü dejenerasyonun, savrulma ve çürümenin örneklerine rastlanır. Her şeyin bireyselleştirildiği, meta-laştığı bu rekabete sunulduğu bir zeminde, nihilizm ile tanışmış olanlar; ellerinde, pazarlanabilecek ne kalmışsa, onu sunacaklardır rekabete... Bu sonuçları, doğrudan kapitalizm ile ilişkilendirmek ve sisteme yönelme olasılığı olan tepkileri, yanlış bir kulvara girmeden örgütleyebilmenin olanaklarını yaratmak, söz konusu ülke devrimcilerinin öntünde bir görev olarak durmaktadır.

Tekellere karşı ortak eylem

Almanya ve İsviçre'deki La Roche tesislerinde çalışan işçiler, şirketin işten atma politikalarına karşı ortak bir yürüyüş gerçekleştirdi. Almanya'daki La Roche işçileri, trenlerle İsviçre'ye giderek Basel'deki işçilerle buluştu ve sloganlarla tekelin merkezine doğru yürüyüşe geçtiler. Eylem, uluslararası tekellere karşı ortak bir mücadele hattı oluşturma yolunda önemli bir adım oldu.

NE OLUYOR AVRUPA'YA ?

1960'lı yıllarda milyonlarca işçi açığı olan Avrupa'da, günümüzde milyonlarca işsiz ortaya çıkışı "Ne oluyor Avrupa'ya?" sorusunu sordurtuyor. Üstelik bu işsizlik, önemli bir nüfus artışı yaşanmadan ortaya çıkıyor.

Bu gelişmede etkin rol oynayan pek çok faktör söz konusudur. Bunların arasında, kapitalist gelişimin doğasında kay-

alanlarının, işgücü maliyetlerini daha düşük olduğu yeni-sömürge ülkelere kaydırılması, tekellerin önemi bir tercihidir. Benzer şekilde, önemli çevresel sorunlar yaratan üretim alanları da neredeyse tümüyle yeni -sömürge ülkelere aktarılmış durumda.

Diğer yandan, özellikle 1970'li yıllarda yaşanan petro-enerji bunalımları

sinde gelişmeler söz konusudur. işçi sınıfının uzun yıllar süren mücadelesi ve önemli oranda da dünya genelinde alternatif bir sosyalist sistemin varlığı sonucu, özellikle Avrupa'daki emperyalist-kapitalist ülkelerde "sosyal devlet" kavramı geliştirildi. İşçi sınıfına önemli kazanımlar sağlayan bu olgu, kapitalist gelişimin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkmadı; Avrupa ve dünyadaki bir dizi öznel gelişiminin sonucu konjoktürel bir durum olarak ortaya çıktı. Günümüzde ise, "sosyal devlet" kavramının, emperyalist-kapitalist sistemin bekası açısından bir zorunluluk olmasına yol açan nedenler, büyük oranda ortadan kalkmıştır. Sistem için önemli bir tehdit kaynağı olan "sosyalist" sistem çökmüştür. İşçi sınıfının ideolojik ve örgütsel gücü, büyük oranda kırılmış, sendikalar sistemin bir parçası haline getirilmiştir.

Artık işçi sınıfının kazanımlarına karşı kapsamlı bir saldırı söz konusudur. Vergi oranları -özellikle üst gelir grupları için - önemli ölçüde düşürülerek, devletin sosyal harcamalarının kaynakları yok edilmektedir. Sağlık, eğitim, sosyal yaşam gibi pek çok alandaki devlet katkıları giderek azalmakta, bazı alanlarda tümüyle ortadan kalkmaktadır. Sistem içinde, işçilerin kazançları, sadece "ücrete" kadar indirilmeye çalışılıyor. %10'lara varan işsizlik de işçi ücretlerinin süreci içinde düşmesinin ön koşullarını hazırlıyor.

Özellikle 1950'ler sonrasında Avrupa'da, 'sosyal devlet' anlayışının ürünü olarak ortaya çıkan ve emekçilere oldukça elverişli yaşam koşulları sunan toplum yapısı, burjuva ideologlar tarafından "kapitalizmin gelişimini doğal sonucu" olarak sunulmaya çalışıldı. Ancak gerçekte bu gelişme "doğal sonuç" değil, bir "tercih"ti. Güçlenen sosyalist sistem karşısında, emperyalist-kapitalist sistem, bir tür savunma mekanizması olarak tercih etmişti.

Günümüzde ise, burjuvazi açısından bu tür bir tercihi dayatan önemli nedenlerin olduğu söylenemez. Bu nedenle artık, "devlet küçülmeli", devlet sosyal ve ekonomik yaşamdan tümüyle çekilmeli", "devletin görevi sadece sistemin sürekliliğini sağlayacak güvenlik görevine kadar daraltılmalıdır"...Bugün tüm dünyada

Almanya'da çiftçilerin protesto eylemi.

naklanan nedenler olduğu gibi, dünya genelinde kaynaklanan eşitsiz dağılımın da etkisi vardır.

Emperyalist-kapitalist sistemin yeni arayışlarına en önemi etmen, kapitalist gelişimin kendi işleyişi ile ilintili olmandır. "Kâr oranlarının düşme eğilimi" tekelleri sürekli olarak yeni arayışlara yeni hamlelere zorluyor. Günümüzde yaşananlar da bu zorunluluğun sonucudur.

Azalan kar oranları karşısında tekeller, fiyatları istedikleri kadar arttırma olanağına sahip değil. Zaten çok yüksek tekel fiyatlarıyla satılan ürünlerin, emperyalist tekeller arası rekabet nedeniyle, daha yüksek fiyatlarla satılması mümkün olamıyor. Bu nedenle, karı arttırmanın tek yöntemi, maliyetleri düşürmektir. Bunu en önemli araçlarından biri, çok daha ileri düzeyde otomasyona dayalı üretime geçmektir. İşgücü maliyetlerini minimuma indirecek tarzda otomasyon, tekellerin en önemlisi eğilimi durumundadır. Ancak, otomasyona geçişin, üretim alanlarının özelliklerinden kaynaklanan doğal sınırları vardır. Bazı üretim alanlarında, önemli oranda emek yoğun teknolojilerin kullanımı zorunludur. (Gemi inşa sanayi, konfeksiyon, metalurji gibi). Bu üretim

sonrasında aşırı enerji tüketimi olan sanayi dallarının (toprağa dayalı sanayi kolları, çimento, demir-çelik, alüminyum gibi) da ucuz enerji kaynaklarına yakın bölgelere aktarılması süreci başladı. Örneğin, Japonya'da ekonominin en temel sektörlerinden olan bazıları, 10 yıl içinde tasfiye edildi (Gemi inşaa sanayi, alüminyum, v.b.).

Sermayenin dünya genelindeki egemenliğinin sağlanması ve globalleşmeyle birlikte, uluslararası düzeyde birçok serbest üretim ve ticaret bölgelerinin oluşması da bazı üretim alanlarının bu bölgelere taşınmasına neden oldu. Serbest bölgelerdeki sermayenin kesin egemenliği, vergi ve ticaret kolaylıkları, tekelleri bu bölgelere çeken temel nedenler oldu.

Tüm bu gelişmeler, tekellerin kârlarındaki azalmayı önemli oranda karşılamak, emperyalist-kapitalist ülkelerin dünya sanayi üretimindeki paylarında bir gerileme gözlenmeye başlandı. Giderek bu gerileme ve ileri düzeyde otomasyona dayalı sanayiye geçiş sonucu, kapitalist ülkelerde bir işsizlik yaşanmaya başlandı.

Ancak, özellikle Avrupa ülkelerinde yaşananları, sadece işsizlik ile tanımlamak yetersiz kalır. Bunun çok daha ileri-

Özellikle 1950'ler sonrasında Avrupa'da, 'sosyal devlet' anlayışının ürünü olarak ortaya çıkan ve emekçilere oldukça elverişli yaşam koşulları sunan toplum yapısı, burjuva ideologlar tarafından "kapitalizmin gelişimini doğal sonucu" olarak sunulmaya çalışıldı. Ancak gerçekte bu gelişme "doğal sonuç" değil, bir "tercih"ti. Güçlenen sosyalist sistem karşısında, emperyalist-kapitalist sistem, bir tür savunma mekanizması olarak tercih etmişti.

burjuva ideologlarının yaymaya çalıştıkları ve giderek hayata geçirmeye çaba harcadıkları bir politikadır bu. Ancak bu gelişme, bir "tercih" sonucu oluşmaktan, kapitalist gelişmenin doğal sonucu olarak ortaya çıkmaktadır; düşen kar oranlarını arttırma isteğinin doğal sonucu...

Reel sosyalist ülkelerde yaşanan çözümler sonrasında dünya genelinde, örgütlenmeye yönelik baskılar/saldırıları artmış ve sendikacı sayısında ciddi bir düşüş gözlenmiştir. İLO'nun yaptığı bir araştırmaya göre, dünya genelinde çalışan 1,3 milyar işçinin sadece üçte biri sendikacı durumda. Türkiye'deki sendikacı oranı ise %20.

İLO' YA GÖRE SENDİKALAŞMA DURUMU

ÜLKE	DÜŞÜŞ ORANI
Rusya	50.6
Çek Cum.	56.0
Polonya	45.7
Macaristan	38.0
İsrail	75.7
Uganda	38.3
Venezuelle	46.7
Yeni Zelanda	-46.7
Fransa	31.2
İngiltere	25.2
Almanya	21.3

AZAMI KÂR HIRSI VE DOYMAK BİLMEZ SALDIRGANLIK, EMPERYALİZMİN YAPISAL ÖZELLİKLERİDİR

Tekellerin sömürü ve yatırım olanaklarını arttıran GATT, NAFTA, APEC, AB, vb. anlaşmalardan sonra bugün de çok yönlü Yatırım Anlaşması (MAI) gündeme getirildi. Dünya ticaret Örgütü (WTO) Genel Başkanı tarafından 'tek bir küresel ekonomi için ortak bir anayasa' olarak nitelenen bu anlaşmanın üzerinde,

29 OECD ülkesi 1995'ten beri durmaktadır.

Böyle bir "anayasa" ile tekeller, sömürü ve saldırılarını daha "yasal" bir çerçeveye oturturken aynı zamanda, yatırım risklerini de ortadan kaldırmaktadır. Buna göre, tekeller, yatırım yaptıkları ülkede gündeme gelecek olan "kâr düşürücü etkenler"den sorumlu olmayacak ve söz konusu ülkeden tazminat alabilecek. Daha da önemlisi, o ülkedeki yasalar, kazanılmış haklar vb. yatırımcı ülkeyi bağlamayacak; çevre sağlığından iş yaşamına kadar hiçbir sınırı gözetmeden varlık gösterebilecektir. Ulusal değerlerin korunmasını amaçlıyorsa, yasalara yatırımcı ülke uymak zorunda kalmayacak.

Doğaldır ki böyle bir durumda, üye ülkelere, bol bol ceza yasası çıkarmak ve emekçileri zapturapt altına almak düşecek. Türkiye'de, Eurogold'un önündeki engeller düşünüldüğünde, bu anlaşmanın anlamı daha bariz biçimde ortaya çıkmaktadır. Aynı şekilde; iller İdaresi, yeni ceza yasası, Kriz Yönetim Merkezi bu düzenlemenin tamamlayıcı unsurlarıdır.

Bu anlaşma ile, ülkenin en temel sektörleri de (savunma, telekomünikasyon gibi) tekellerin eline geçecek, peşkeş çekilmeyen hiçbir alan kalmayacaktır. Bilindiği gibi bağımlı ülkeler, tecrit edilerek, emperyalist tekellere muhtaç edilmekte ve tercih hakkı bırakılmamaktadır. Anlaşmanın bir diğer özelliği de imza

atan ülkelerin 25 yıl süreyle isteseler de çikamayacak olmalarıdır.

SERMAYENİN KÜRESELLEŞEN KARAKTERİ BENZER BİÇİMLER SERGİLEMEYE DEVAM EDİYOR

Ülkemizden de bildiğimiz gibi yasa koyucular, kendi koydukları yasayı, sendikal hakkın gaspına, varolan kazanımların yok sayılmasına gerekçe etmektedir. Emekçiler, bu türden oyunlarla, sadece Türkiye'de değil, dünyanın çeşitli yerlerinde karşılaşmaktadır. Örneğin **Livarpool** liman işçilerinin esnek çalışmaya, özelleştirmeye, işten atmalara, hak gasplarına karşı 850 gün süreyle yürüttüğü ve dünya kamuoyuna malolan grev sürecinde de işverinin benzer taktiklerine tanık olunmuştur.

TGWU sendikası Genel Sekreteri **Bill Morris**, sürekli olarak, direnişin yasa dışılığına vurgu yapmış ve taleplerini "yasal açıdan kabul edilemez" biçiminde değerlendirecek, kırıncı rol oynamıştır. Bugün benzer biçimler, ülkemizde Kamu Emekçilerinin Grevli Toplu Sözleşmeli Sendika Hakkı söz konusu olduğunda gündeme gelmekte ve "yasalar" gerekçe edilmektedir. **Gerçekte ise, çalışanların gücü, yasaları değiştirmeye de uygulamaya da yeterlidir; yeter ki -özellikle içsel olan- bozucu etkenleri aşabil-**

sin. Bugün için Livarpool Liman işçileri, 28 bin sterlin alarak eylemi bitirmek durumunda kalmış; ama, 28 ay boyunca edindikleri deneyim, girdikleri dünya düzeyindeki dayanışma ve ortaya çıkardıkları öğretici sonuçlar itibarıyla-direniş kazanımı ile sonuçlanmamış olsa dahi-İngiliz işçi sınıfının mücadele hattını ileri çeken önemli bir etkiye bulunmuştur. Yasalar değişmez, engeller aşılabilir; yeter ki, başarıya inancı ve kararlılığı ile hareket edilebilir. Dünyanın her yerinde uzlaşmacı Morrisler olacaktır. Sınıf, kendi özgücüne güvenmeli ve eylemi zayıflatıcı taktik manevraları boşa çıkarabilecek bir mücadele hattı izlenmelidir.

Sermayenin dünya genelindeki egemenliğinin sağlanması ve globalleşmeyle birlikte, uluslararası düzeyde birçok serbest üretim ve ticaret bölgelerinin oluşması da bazı üretim alanlarının bu bölgelere taşınmasına neden oldu. Serbest bölgelerdeki sermayenin kesin egemenliği, vergi ve ticaret kolaylıkları, tekelleri bu bölgelere çeken temel nedenler oldu.

FRANSA'DA EMEKÇİLER, FRANSIZCA KONUŞMAYA DEVAM EDİYOR

Bilindiği gibi Marks ve Engels, proletaryanın devrim aşamasındaki taktiğini, Fransızların ihtilalci atılım ve geleneklerinden esinlenerek Fransızca konuşma olarak tanımlamışlardır.

Çeşitli dönemlerde Fransa'da gelişen pek çok hareket, eşzamanlı biçimde Avrupa'da -ve hatta dünyada- etkisini göstermiş ve Fransa'nın adını devrimle, eylemle, hak kazanımlarıyla anılır kılmıştır. Fransa'da sendikal hareketin gelişimi de bu açıdan anılmaya değerdir.

Sınıf savaşmaları tarihi, işçi ve emekçilerin kavgaya bütünlüklü ve kararlı biçimde asıldığı dönemlerde istenen hakkı koparıp alabildiklerini göstermiştir. Böyle bir bütünlüğü bozmak, yanıltıcı ve parçalayıcı sonuçlara ulaşmak için de sermayenin her zaman özel çabaları olmuştur. Hele ki, 1990'ların başında, "sosyalist" ülkelerin çözülüşüne paralel olarak yaşanan saldırılar, dünya çapında bir dalga halini almıştır.

Çalışan kesimin, gerek sayıca gerekse örgütlü güç açısından zayıflatılmasını hedefleyen neoliberal politikalar, kapitalizmin işçi sınıfı ve sosyalizm karışımında rövanşı alma çabasını yansıtıyordu. Bu dönemde, sermayenin ideologları tarafından yoğun biçimde propaganda edilen düşüncelerden biri de; sınıfın eski gücü ve örgütlülüğünü yitirdiği, önemli hak ta-

leplerinde kazanım şansının kalmadığı yönünde olmuştur.

Nitekim Fransa'da 1997 Ekim'inde, işçi ve memur sendikaları ile sermayedarlar arasında yapılan görüşmede "haftalık çalışma süresinin 35 saate düşürülmesi" talebi, yukarıdaki düşünceleri pazarlık masasında karşı karşıya getirmiştir. Sendikaların eski gücünü yitirdiği vurgusu çoğu kez, yönetimdeki uzlaşmacı eğilim ile güçlü bir etki yaratmakta, ancak tabanın gücü ve kararlılığı bu oyunu belirli ölçülerde bozmaktadır. Fransa'daki bu "35 saatlik" talep şimdilik bir denge drumunda, varlığını sürdürmeye devam etmektedir.

Zaten mücadele tarihi içerisinde, işçi sınıfının kazanımları arasında en zorlu olanlarından biri de çalışmada sürelerinin düşürülmesi olmuştur. 1848'den bugüne 150 yıllık süreçte haftalık çalışma süresi 84 saatten (günde 2 saat) giderek aşağı çekilmiş; bu, uzun ve zorlu bir süreci kapsamıştır. İlk etapta, süreden çok, çalışma koşullarının iyileştirilmesi mücadelesine ağırlık verilmiştir. Bu süreçte gelişen teknoloji, edinilen deneyimler vb. ile beraber çalışma süresi düşerken, diğer taraftan yükün çeşitli biçimlerde emekçiye fatura edilebilmesinin tecrübesi de gelişmiştir.

Fransız işçi sınıfının tarihinde en önemli dönemeçlerden biri, 1936'da ça-

alışma süresinin 48 saten 40 saate indirilmesi ve yılda iki haftalık paralı izin hakkının kazanılması olmuştur. Ülke çapında 1,5 milyon emekçinin eyleme geçtiği, zorlu bir mücadele sonucunda kazanılan bu hakkın alınmasındaki kararlılık, bugüne dek uzanan bir öğreticilik taşımıştır.

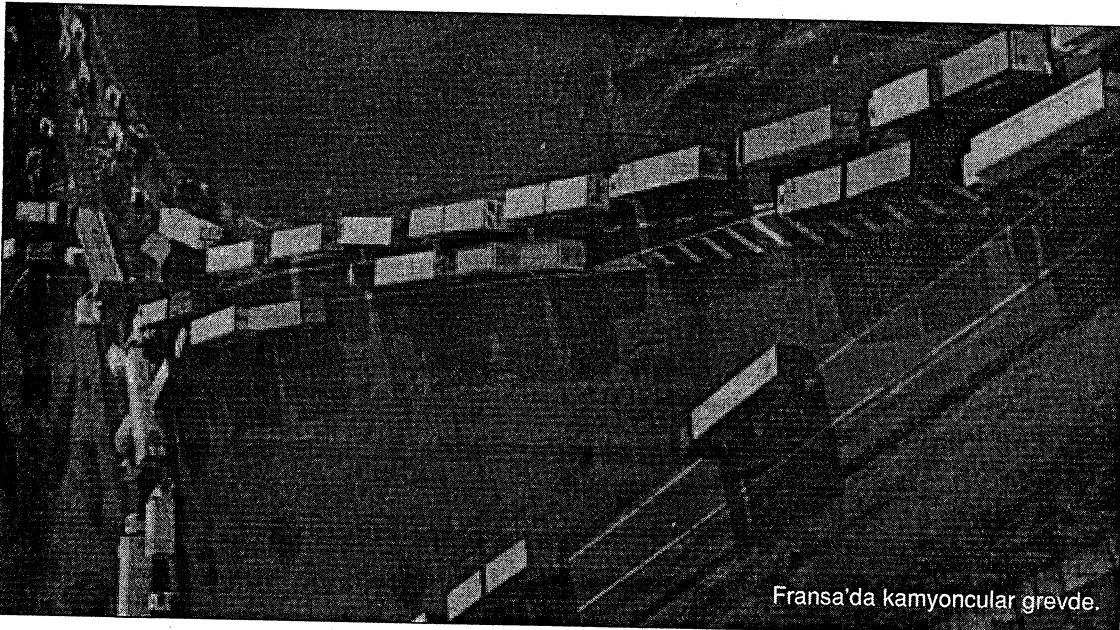
Sendikaların nicelik ve nitelik açısından gücü, bu tür başarı dönemlerinde daha da artar; örgütlü mücadelenin önemini ve yaptırım gücünü öne çıkardığı için de sermayedarı rahatsız eder. Zaten, her anlaşmada patronu kaygılandıran konulardan biri de kazanımların örnek etme ve yaygınlaşma olasılığı taşıyor olmasıdır.

Yıl	Haftalık çalışma süresi
1848	84 saat
1900	70 saat
1906	60 saat
1919	48 saat
1936	40 saat
1982	39 saat

Son dönemlerde, kamuoyunda önemli bir yer işgal eden "kamyoncular grevi"ni bitiren ve "35 saatlik çalışma" talebini karşılamayı erteleyen Jospin Hükümeti; attığı bu adımlarla, sendikaların durumu/ışlevine dair tartışmaları da büyütüştür. Zaten sermaye çevreleri, sendikaların miladını doldurduğu yönünde sürekli olarak yönlendirici fikirler yaymakta; bu fikirler ise, sendika yönetimlerinin uzlaş-

macı tutumları ile güç kazanmaktadır. Ancak, bu alanda da doğanın boşluk tanımlama kuralı devreye girmiş ve etken olamayan sendikaların yerini kimi direnişlerde fabrika komiteleri almış; bu türden organizasyonlarla ihtiyaç giderilmeye çalışılmıştır.

Gerçekte ne sınıfın kendisinde ne de örgütlenmesinde yapısal bir değişim söz konusu değildir. Ancak, sınıf örgütlülüklerini uzlaşmacı bir zemine çeken ve kavgacı değil iş birliği

Fransa'da kamyoncular grevde.

bir çizgide tutmayı amaçlayan sermaye güçleri dönem dönem başarmakta, yanılıcı tabloların oluşmasına sebep olmaktadır. Elbette ki bunlar bütünü tanımlamayan ve geçici olan gelişmelerdir. İşçi sınıfı sermayenin her türden menevrasını boşa çıkarma ve kavga alanların da Fransızca konuşma geleneğini sürdürme yeteneğinde olduğunu defalarca kanıtlamıştır.

KÜRESELLEŞME DEMOGJİLERİ KAMYONUN ALTINDA KALDI

Fransa'da ağır vasıta sürücülerinin bir hafta süren grevi, eylemcilerin bölünmesi ve CFDT sendika konfederasyonunun diğer sendikalara rağmen patronlarla anlaşmaya varmasıyla sonuçlanmış; ancak, tüm Avrupa'yı sarsan etkisi ile ardında önemli deneyimler ve mesajlar bırakmıştır.

"Elveda Proletarya" söylemleri arasında, kapitalizmin ebedi zaferini ilan etme egzersizleri yapan uluslararası tekelci kapitalist birliklerin hevesini kursağında bırakan bu türden eylemler; kısmi olarak özel bir anlam taşımaktadır.

Sendikasılaştırma, örgütsüz bırakma ve sınıf hareketini bölme çabalarının hemen tüm dünyada eşzamanlı bir biçimde devreye sokulması ve bunun yanında, sermayenin önündeki her türden engeli kaldıran tasarıların gündeme getirilmiş olması; şu süreçte yükseltelen direniş bayrağını daha da anlamlı kılmaktadır.

Türkiye'deki tekstil ihracatçılarına kadar uzanan bir çıkar zinciri içinde karşı durulan kamyoncular grevi, Fransa'da yaşamı adeta felç etti. Akaryakıt, meyve-sebze ve temel gıda maddeleri stokunu bitme noktasına getiren bu grevin, diğer Avrupa ülkelerine yayılma olasılığı tedirginlik yaratırken, bir an önce bitirilmesi talebini gündeme getirdi. Sadece %15'i sendikalı olan kamyoncuların gerçekleştirdiği böyle bir eylem, burjuvazinin hesaplarını bozan bir gelişme oldu. Ayrıca, çevredeki halkın eylemi sahiplenmesi ve çadırdan yiyeceğe kadar eylemcilerin çeşitli ihtiyaçlarını karşılaması; emek cephesinde dönem dönem rastlanan karamsarlığın yersiz olduğuna dair güzel bir örnek olarak duracaktır.

Not: Bu yazının hazırlanması sonrasında Fransız Parlamentosu'nun, haftalık çalışma saatlerinin 2000 yılında 39 saatten 35 saate düşürülmesini öngören yasa teklifini kabul ettiğini öğrendik.

CUMARTESİ ANNELERİ, ZORU BAŞARMAYI ÖĞRETİYOR

*Ateşe atsan
ateşin kendisini tutuşturacak
cinsten yüreklere
"ölüyü diriltmek" de
yakıştır...
Çünkü onlar
teslim olmak nedir
bilmezler...*

Kimilerine, "anlamsız, boş bir uğraş" gibi gelecek olan, Cumartesi Anneleri'nin yürüttüğü çaba, aslında bazı işlerin

martesi günü ilk gösterimizi yaptık. Tatil günüydü fark edilmedi. Bir sonraki Cuma'ya aldık. Sonra Perşembe'ye. Sonunda sesimizi daha çok duyurabilmek için Salı günlerini seçtik. (...)

İlk kez polis saldırısına uğradığımızda, kendiliğimden birbirimizle kol kola girdik. Sonra da bu savunma yöntemimiz oldu. Birbirimizin kimliği istendiğinde aynı anda kimlik uzatıyorduk. Sonraları, canlı olarak bağrımıza basamadığımız çocuklarımızın fotoğraflarıyla yetinerek,

nasil müthiş bir sabır ve bükülmez türden bir kararlılık gerektirdiğini göstermek açısından son derece önemlidir. Önemli olduğu denli de öğreticidir. Açıklıkla ifade etmek gerekiyor ki, kolay kazanmaya alışmış olanların anlayamayacağı türden bir mücadeledir "Kayıp Anaları"nın yürüttüğü mücadele.

Mesele kayıpları bulmakta değil; yeni kayıplar olmasının önüne geçmekte, sessiz kalmamakta ve her kaybı bir kazanca çevirebilmektedir. Tek bir annenin hakkını araması güçtür. Ama desteklenmiş, kendine güveni artmış ve hakkını aramayı öğrenmiş "anneler" büyük bir güçtür.

21 yıldır Arjantin'in Buenos şehrinin Plaza Del Mayo Meydanı'nda, başlarında beyaz başörtüleri ve boyunlarında kayıp çocuklarıyla toplanan analar; öğreticilikle kalmadı, sonuç da alıyorlar.

Gelişmeleri onların ağzından izleyelim: 1976'da diktatörlüğün en sert yaşandığı yıllarda yüzlerce kayıp vardı. Ve biz anneler kapıları yumrukluyorduk. Bir gün Stella Maris Kilisesi'nde dua ederken bir meydana gidip protesto gösterisi yapma fikri doğdu. 30 Nisan 1977 Cu-

başımıza beyaz başörtü takarak seslendik kamuoyuna." (Historia De Las Madres da Plaza Del Mayo)

Ve yirmi yıl sonra, Videla diktatörlüğü sırasında Arjantin Deniz Kuvvetleri'nde görevli olan emekli bir subay açıklıyordu:

"Onlara bir başka hapisaneye sevk edilecekleri söyleniyordu. Kendi ayaklarıyla kamyonlara biniyorlardı. Hastalığa karşı aşılayacağız deyip iğne ile uyutuyorlardı. 20 kişilik gruplar halinde uçaklara yüklüyorduk. Okyanusun üzerinde bir kaç yüz metreden atıyorduk."

Yirmi yıl sonra da olsa çocuklarının akıbetini açığa çıkaran annelerin mücadelesindeki özü; Plaza Del Mayo Anneleri'nin başkanı Hebe Bonatini şöyle açıklıyordu:

"Verdiğimiz mücadele ile evlatlarımızın hiçbirini bulamadık. Ama 30 bin kayıbın annesi olduk. Onların susturulan sesini duyurduk dünyaya."

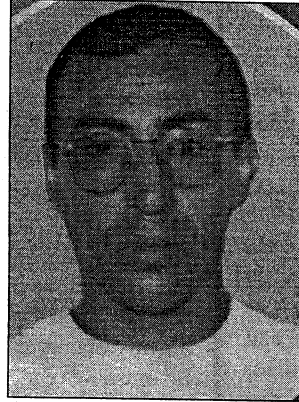
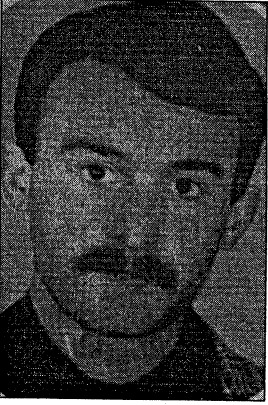
Biz inanıyoruz ki, her Cumartesi "rüzgara karışan sesler", geleceğin dokusunda ilmikleri çoğaltıyor. Ve amacına mutlaka ulaşacaktır.

*Önce suç işlediniz
Sonra
anaların öfkesini sınıdınız
Şimdi
yandaki resme iyi bakın
Ve
vakti geldiğinde
boşuna aman dilemeyin
Diz çöktüğünüzde
bu granitten bakışlar
yumuşayacak mı sanıyorsunuz?*

KAYIPLARA 4 DEVİRİMCİ DAHA EKLENDİ

31 Mart 'ta İzmir'de gözaltına alınan Neslihan Uslu, Hasan Aydoğan, Metin Andaç ve Mehmet Mandal'dan bir daha haber alınmadı.

**AND OLSUN KI
VAKTI GELDİĞİNDE
CELADIN DİZ ÇÖKENİNİ DAHI AFFETMEYECEĞİZ!...**

CUMARTESİ ANNELERİNE KALKAN ELLERİ KIRACAĞIZ

1 MAYIS'a, şovenizm kışkırtıcılığı-
nın ve fiziki saldırganlığın devlet tarafın-
dan vahşi boyutlara taşındığı bir ortamda
girildi. Polisin ihtiyaç duyduğu her or-
tamda, yüzlerce faşistin "Halk" rolünü
oyunamak üzere sahneye çıkıvermelerini,
gerilla cesetlerini parçalamaları, 1 Ma-

yıs'taki saldırıdan bağımsız değildir. Ay-
nı şekilde; Bitlis, Bingöl, Muş, Diyarba-
kır kırsalında sürdürülen "Murat Operas-
yonu" isimli cinnetin, Şemdin Sakık üze-
rinden gerçekleştirilmek istenen senaryo-
larla; "Ülkü Ocakları"ndan yapılan saldı-
rılarının, "Cumartesi Annelerine yönelik
insanlık dışı tutumla ve hızından hiçbir
şey yitirmeyen "kayıplar"la doğrudan
ilintisi vardır.

Bir taraftan 1 Mayıs'ta kan akıtanlara
madalya dağıtılırken, diğer taraftan ka-
yıplara yeni kayıplar ekleyen diktatörlük;

kirli ellerini 156. haftasında "Cumartesi
Annelerine" de uzatmıştır. Bu saldırının 1
MAYIS'tan hemen sonraya ve hatta,
"Anneler Günü'nün arefesine rast gelme-
si bir tesadüf değildir. Ancak, bilinmeli-
dir ki zorbalık, tarih boyunca halka nasıl
yenik düşmüşse, bu kez de yenik düşe-
cektir. Diktatörlük, "Murat Operasyo-
nu"ndan nasıl "süklüm-püklüm" döndü-
se, diğer tüm alanlarda da hakkettiği kar-
şılığı mutlaka bulacaktır.

**FAŞİZM YENİLECEK
HALK KAZANACAK!...**

FAŞİZM VE KİTLE DESTEĞİ ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ

2.yeniden paylaşım savaşı sonrasında bunalımın yükünü bağımlı ülkelere aktarmayı başaran emperyalist ülkeler "çalkantısız ve sakin" bir süreç yaşarken bunalımı depolayan bağımlı ülkeler yoksulluğun ve çatışmaların bir arada yürüdüğü bir dönemden geçmiştir. Bunun siyasal ifadesi, genelde faşist rejimler, özelde darbeler ve bölgesel çatışmalardır.

Siyasal gericilik emperyalizmin karakteristik özelliklerindedir. Sınıflar çatışmasının bir ürünü olan faşizm, emperyalizmin doğrudan bir ürünü değilse de bir yansımasıdır. Keskinleşen ve derinleşen kriz karşısında çözümlerini dayatabilmenin ve krizin etkisini daha az zararlarla atlatabilmenin siyasal zor şekilde dışavuran sonucudur.

"Tarihi, toplumsal ve ekonomik koşullar, ulusal özellikler, hatta bir ülkenin uluslararası durumu, faşizmin ve faşist diktatörlüğün değişik ülkeler de değişik biçimlerde gelişmesine yol açmaktadır." (Faşizme Karşı Birleşik Çephe, G. Dimitrov, s:135)

Ülkemizde, sistem içi siyasal yelpazede yer alan geleneksel sağ ve sol partilerin sarsılan konumu ve sandık demokrasisinin itibar yitirmesi "erken seçim"leri sık sık gündeme getirmekte; skandallarla, yolsuzluklarla beraber siyasal anlamda bir güven bunalımı yaratmaktadır.

Tek elde toplanan sermayenin giderek daralan sahipliği yanında emekçi halk kesimlerinin yaşadığı işsizlik ve yoksulluk şiddetini artırarak sürmektedir. Sermaye güçleri tarafından, krize bir çözüm olarak düşünülen ve yaşama geçirilmeye çalışılan özelleştirme, varolan sorun daha da boyutlandırmıştır.

Toplumun sosyalizme yönelme olasılığına karşı düşünülen ve bu tür eğilimleri absorbe etmeye yönelik olarak bir dönem gündeme getirilmiş olan "sosyal devlet" uygulamasına son verme çabaları memnuniyetsizliği arttırmış ve radikal politik oluşumlara zemin hazırlamıştır.

Siyasal arenada sınıf adına doyurucu bir alternatifin olmayışı fırsat bilen gericici-faşist hareketler sahte manevralarla bu boşluğu doldurmaya yönelmekte ve ilerli ölçülerde başarılı olmaktadır. Dinsel gericiliğin, ırkçı-milliyetçi ideolojilerin bu başarısından sosyalizmin yaşadığı

prestij kaybının da etkisi vardır. Özellikle hafıza yitimine kolay uğrayan toplumlarda bu tür hareketlerin sonuç alma olasılığı daha yüksektir.

Bilinçli ve örgütlü bir şekilde geliştirilen ve canlı tutulmaya çalışılan şovenizm, sivil-faşist hareketin beslenme kaynaklarından biridir.

"Dış siyaset açısından faşizm en kaba biçimiyle bağımsız bir milliyetçiliktir; öteki uluslara karşı kini körükler.

Faşizmin bu gerçek yüzünü özellikle belirtmek gerekir. Çünkü faşizm, birtakım ülkelerde-toplumsal demagoji maskesi altında-krizin yerinden oynattığı küçük-burjuva kitlesinin, hatta proletaryanın en geri tabakalarının bazı kasimlerinin desteğini kazandırmıştır." (a.g.e., s:135)

Kurumsal faşizmin sivil uzuntuları kitlenin desteği sağlama yönünde geliştirilmiş araçlardır. Özellikle kriz dönemlerinde eski konumunu yitiren orta sınıfların ve yoksulluk sonucu toprağını, köyünü terk etmek drumunda kalan Anadolu'nun milliyetçi-tutucu söyleme açık kesimlerini sivil-faşist harekete taban oluşturma eğilimi taşıdığını söyleyebiliriz. Aynı zamanda faşist hareketini dini, kültürü, ulusal duyguları, istismar ederek etkili olmaya çalıştığı bilinmektedir.

MHP artık sivil olma özelliğini aşmış, devlet aygıtı içerisinde ciddi bir ağırlığa sahip olmuştur. (özellikle özel tim, özel ordu, polis örgütü vs. içerisinde).

İDEOLOJİK AYGITLAR VASİTASIYLA MANİPÜLE EDİLEN TOPLUMLARDA FAŞİZM DAHA KOLAY VARLIK GÖSTERİR

"Feodal toplumlarda din, kapitalist toplumlarda eğitim başlıca ideoloji üretme aygıtlarıdır." (ideoloji Ve Devletin İdeolojik Aygıtları, Louis Althusser)

Din olgusuyla içiçe geçmiş devlet, tanrı gibi güçlü otoriteler biat etmek, ülkemin insanının halen ciddi boyutlarda taşıdığı bir özelliktir.

Çocukluktan itibaren insanlar bütün işlerin ve toplum çıkarlarının devlet ve devlet memurları tarafından düzenlenmesi yönünde alıştırılmış koşullanmış ve bu durum, körtükörüne bir saygının yerleşmesine sebep olmuştur. Özellikle baskı

ve zoru en çıplak biçimiyle yaşayan bir toplum nispi bir düzleme/düzenleme karşısında etkilenme ve beklentisinin karşılanmışlığı anlamında bir rahatlama yaşar. Bizim gibi kanatkar (verilenle yetinen) olmaya alıştırılmış toplumlarda bu durum daha barizdir.

"Devlete karşı sorumlu vatandaş" bilincinin yaygın bir ideolojik motif olarak kullanılması devletin işini kolaylaştıran bir yardımcı faktördür.

Emperyalizm-devlet-halk ilişkisinden zincirleme olarak varlık gösteren egemenlik ilişkisinde paternalist alışkanlıklar eski biçimini koruyor. Egemenler, en kararlık emellerini bile makyajlayarak sunmakta "vatan ve milletin yüksek menfaatleri"ne havale etmektedirler.

"Yeni Dünya Düzeni"nin "barış, eşitlik, kardeşlik, yalanları"na demagojik karakteri uluslararasılaştırmıştır.

ŞOVENİZM, FAŞİZM İÇİN BİR İHTİYAÇTIR

"Toplumun dikkatini bir yerlere yönlendirmek gerektiğinde; önceden yerleri ve işlevleri belli olan psikolojik hareket uygulayıcıları için her şey bir araçtır. Herhangi bir demeç, bir toplantı, bir gelişme birdenbire gündemin odağı ve ana konusu haline getirilir." (Devrimci Hareket, Sayı:4)

Ülkemizde oligarşinin her zaman için ihtiyaç duyduğu şovenizm, Şemdin Sakık olayı ile beraber en azgın boyutlara vardırılmış durumdadır. Emperyalizm tarafından desteklendiği ve KDP ile işbirliği içerisinde olduğu bir ortamda ve büyük olasılıkla Barzani ile anlaşarak gerçekleştirdiği "Sakık operasyonu"nu her derdine deva etmeye kalkması, gerçekte Türkiye'nin ne denli açmazda ve aciz içinde olduğunu gösteriyor. Moral ihtiyacını bu denli büyük kılan problemlerin hiç biri, açıktır ki böyle ulu bir araçla aşılamaz. Ş.Sakık'ın ağzından çıktığı iddia edilen,söylenen ve söylenen her şey; daha önce MGK toplantılarına gündem olmuş, Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'ne girmiş,psikolojik savaş malzemesi olarak kullanılmış konulardır.Ş.Sakık'a,mal bulmuş mağribi gibi sarılan devlet zafer nazarları atıp, cinnet halinde bir şovenizmi sahneye koyarken o kadar çok figüran

kullanmaktadır ki; şeref göstergesinin, kimler için (sendika bürokatları, gazetecilere, T.V. kanalları v.b.) ne denli alçaklarda seyrettiğini de açığa vurmuş oluyor.

Uluslararası sözleşmelerin, hukuk normlarının, insanlık ölçüsünün hiçbir şeyi ifade etmediği; her türlü alçaklığı bayrak edinmiş bir saldırı gerçekleştirilken, kullanılan "insanlık" sosu, yüzlerini daha da çirkinleştiriyor.

Ülkede Gündem Gazetesi'nden aktardığımız aşağıdaki tablolar, oynanmakta olan oyunun boyutunu tüm çıplaklığı ile sergiliyor.

SAKIK'IN İFADESİ.

- * İHD ve MKM ile doğrudan ilişkiler içinde olduk.
- * Cumartesi Anneleri eylemi kontrolümüzdeydi.
- * HADEP legal alanda PKK'ye bağlı bir partidir.
- * İHD Genel Başkanı Akın Birdal benden daha fazla PKK'cidir.
- * Ülkede Gündem, Evrensel, Özgür Halk, Demokrasi ve Emek gibi basın organları PKK'nin finanse ettiği kuruluşlardır.
- * Mahir Kaynak, Mahir Sayın, Cengiz Çandar, Mehmet Ali Birand, ve Yalçın Küçük PKK'den para alıyor.

KIŞLA GENELGESİ

Bu genelge dikkatle incelendiğinde ülkenin bir kışlaya çevirilmesi ve toplumun zapturapt altına alınması planını nasıl uygulanmakta olduğu, adım adım görülecektir. Genelgeden aktararak izleyelim:

"İrticai unsurların hedeflerine ulaşmada en büyük engel olarak gördükleri Türk Silahlı Kuvvetleri'ni günlük siyasi çekişme içine çekerek yıpratmaya ve halkın TSK'ya güvenin sarsmaya çalışacakları mevcut uygulamalarından da görülecektir. İrticai unsurların ve yayın organ-

mak yerine irticanın daha fazla değer kazanmasına sebep olan kişi, kurum veya kuruluş temsilcileriyle basın ve yayın organları mesupları aydınlatılmalı ve yönlendirilmelidir."

Oluşturulan brifing zinciri ile, aydınlatılmayan (!) herhangi bir kurum veya kuruluş temsilcileri ile basın ve yayın organları mesubu kalmamış olsa gerek...

İlmi yeterlilik ve yol yöntem bilme konusunda, özellikle Çevik Bir, Somali'deki marifetleriyle rüşdünü ispatlamış durumda.

MGK BELGELERİ

- *Demokrasi ve Evrensel gazeteleri maksatlı yayınlar yaparak TSK'yı yaptırmayı hedefliyor;
- *Cumartesi Anneleri', 'Tutuklu ve Hükümlü Aileleri' ile kamuoyu, yazılı basın ve görsel yayın organları üzerinde önemli ölçüde etkili oldukları;
- *HADEP izlenerek çalışmaları engellenmeli
- *Cengiz Çandar, Mehmet Ali Birand, gibi yazarların devlet kanallarında programlara çıkmalarının engellenmesi;
- *Muhafif yayınların engellenmesi ve denetim altına alınması, faaliyetlerini engellenmesi (...)

Ayrıca, Nisan 1997'de "Batı Harekatı Konsepti" konulu ve Çevik Bir imzalı olarak yollanan bir genelgenin üzerinde durmak istiyoruz.

larının bütün yıpratıcı faaliyetlerine karşı bütün ülke sathında infial ve tepki uyandıracak projeler geliştirilmeli ve bir aksiyon planı hazırlanarak Silahlı Kuvvetler temsilcisinin dışındaki Atatürkçü kişi ve kurumların neler yapabileceği planlanmalıdır."

Ülke sathında infial ve tepki uyandıran projeleri, "sabotajı ve tedhiş hareketlerini" tavsiye eden kontra-gerilla şeflerini ve yöntemlerini akla getirmektedir. Ve bunun bir özel harp yöntemi olduğu, bu ülke toprakları üzerinde yaşayan hemen herkesçe bilinmektedir. Böyle bir infial ortamının yaratıldığı, insanları darbe geliyor tehdidi altında bir çeşit "darbe"ye razı edildikleri görülüyor. "Atatürkçü kişi ve kurumların neler yapabileceği" ise sık sık, gerek kişi gerekse kurum (Atatürkçü Düşünce Derneği gibi) olarak kışla disiplininin uyma ve uydurmadaki maharetleri ile göze çarpmaktadır.

"Fikir ve düşünce yapısı olarak gercikliğe şiddetle karşı olan, ancak ilmi yeterlilik ve yol yöntem bilmeme nedenleri ile tepkisini gösteremeyen veya yanlış yöntemlerle hareket ederek fayda sağla-

"Basın ve yayın organlarıyla laik Türkiye Cumhuriyeti'nin yetiştirdiği mumtaz bilim ve din adamlarının yönlendirilmeleri ve yöreklendirilmeleri halinde mücadeleye çok büyük fayda sağlayacakları ve irticayı kendi silahlarıyla vuracakları değerlendirilmektedir. Bu nedenle mahalli basın ve yayın organları da dahil olmak üzere üniversite öğretim üyeleri, aydın din adamları ve halk arasında itibar sağlamış değerli şahsiyetlerle samimi ilişkiler içinde bulunulmalı ve onlardan yararlanma yolları araştırılmalıdır."

Altını çizdiğimiz ifadelerle bakılırsa, Genelkurmayın bu konuda aldığı mesafenin küçümsenmemesi gerektiği görülecektir. Diyanet işleri kapsamında yapılan düzenlemelerden, basına konu edilen gündemler, Yaşar Nuri Öztürk gibi şahsiyetlerin şaklabanlıklarına kadar koca bir yalpazeden "yararlanma" faaliyetleri sürmektedir. Aynı şekilde, yapılan brifing ve hizaya sokulan rektörler "yönlendirilmiş ve yöreklendirilmiş" görünüyor.

"Türk aydınının halktan kopukluğuna karşılık, din elitini halka yakınlığı da İslami hareketin güç kazanmasında önemli bir

Nitekim, 1 MAYIS'ta uygulanan organize vahşetten hemen sonra, "Cumartesi Anneleri"ne saldırılması ve ardından, Akın Birdal'ın vurulması; devletin hangi öğeler üzerinde nasıl tahkim edildiğini ve bu saldırganlığın muhtemel çapını görmek açısından önemli verilerdir. MHP'li faşistlerin ard arda gerçekleştirdiği saldırılardan, Akın Birdal'ın vurulmasına ve olası gelişmelere dayalı yorum yapılırken; düşünülecek en büyük hata, meseleyi tetikçilerin kimliği ile açıklamaya çalışmaktır. Cumartesi Anneleri'ne uzanan kirli eller, Akın Birdal'a kurşun sıkan ellerdir. Bu ellerin ardında da; Çevik Bir, İ. Hakkı Karadağ, Süleyman Demirel, TV kanalları (burjuva medya), Mesut Yılmaz, Bülent Ecevit...vb. vardır. Bu tür gelişmeler karşısında, "Hani Susurluk sorunu nasıl çözecektiniz?" demenin anlamı yoktur. Susurluk, devletin kendisidir ve bir figüran olarak rol alan hükümetlerin, hiç bir zaman bu türden yetkilileri/işlevleri olmamıştır.

Dünya ölçeğinde, sermayeye dikensiz bir saha sunmak üzere yoğunlaşan saldırılar, içinde bulunduğumuz coğrafyada -çatışmayı keskinleştirici faktörlerin de etkisiyle- daha da çaplak biçimler alarak sürecektir. Demokratik alandan siyasal alana kadar varlık gösteren her muhalif unsur, bu süreci karşılamak üzere hazırlık yapmak durumundadır.

etkendir. Laik aydınların halkla paylaşacak ortak temalar bulması, yakınlaşması ve onun hizmetinde olduğunu hissettirmesi son derece önemlidir. Özellikle laik düşünceyi benimsemiş sivil toplum örgütlerini bu bütünleşmeyi sağlayıcı yoldaki faaliyetlerine hız vermeleri sağlanmalıdır.”

Kendilerini “sivil inisiyatif” olarak adlandıran TİSK, TOBB, TESK, DİSK ve TÜRK-İŞ; hükümet kurulurken, MGK kaynaklı politikalara verdikleri desteği sonuna dek sürdürmüş ve Genelkurmayın hükümete muhtıra verme noktasına geldiği aşamada, kendileri de “sivil” bir muhtıra vererek, emre amede çizgilerinde isticrar tazelemişlerdir.

Yukarıda anlattıklarımıza ek olarak, islami sermaye aleyhine pek çok tedbirin alındığı/almacağı bilinmektedir. 28 Şubat’ ta çerçevesi çizilen müdahalenin “irtica” yı aşan ve ekonomik-siyasal yaşamın bir bütün olarak reorganizasyonunu içeren boyutu, - yaratılan görüntü sebebiyle- büyük ölçüde gölgede kalmıştır.

Tekelci sermayenin çıkarlarını gözetten saldırı, emekçi kesimleri ve kazanılmış hakları hedef almakta; enflasyon, özelleştirme, sendikasılaştırma, ülke kaynaklarını emperyalist tekellere peşkeş çeken yeni anlaşmaların gündeme gelmesi, Kürt sorunu vb. konular tüm sıcaklığıyla varlığını korumaktadır.

“Televizyonlarda naklen yapılan kıyımın, şovenist çığırkanlığın, katliam şaşakçılığının yaptığı tahribatın boyutları Kürdistan’ı aşıyor. Kimse kendini bu savaşın dışında zannetmesin. en azından sonuçları ile muhataptır ve diktatörlüğün kıyı ucı, kendi kabuğuna çekilenleri kabuğunda yakalayacaktır.

Artık, zaferler gibi yenilgilerin de ortak yaşandığı bir süreç içerisindeyiz. Barbarlığı, kan içiçeliği meslek edinenler kendiliğinden durmazlar; onlar ancak durdurulurlar. Ve bu elindeki her olanağı silaha çevirebilen bir savaşçı karakterle mümkündür.” (Devrimci Hareket, Sayı:4)

TKP(ML)'nin kurucu önderi İbrahim KAYPAKKAYA'yı 18 Mayıs 1973'te oligarşinin zindanlarında ser verip sır vermeden şehit düşüşünün 25.yılında saygıyla anıyoruz.

“Duyulduğunda ilk atış sesi ve uyandığında çalılıklar bakirelere yaraşan bir şaşkınlıkla, orada, yanibaşında, olgun savaşçılar olarak, bulacaksınız bizi.”

Che Guevara

SAĞ-SOL ÇATIŞMASI DEĞİL DEVLET DESTEKLİ FAŞİST SALDIRI

Son günlerde yoğunlaşan faşist saldırılarla halkımızın özgürleşme mücadelesini boğmaya çalışan egemen sınıflar, bir taraftan resmi diğer taraftan da sivil faşistlerle insanlarımızı katletmektedir. Egemenlerin halkımız üzerindeki baskı aracı olan devlet mekanizması, faili meçhuller, gözaltında kayıplarla... yok etmeye çalıştığı devrimci, demokrat, yurtsever insanları şimdi grup halinde saldırıp sokaklarda katlediyor.

Ümit Cihan Tarho'yla yoğunlaşan, Serkan Eroğlu, Kenan Mak'la devam eden sivil faşist saldırılar son olarak Bilal Vural'ın katledilmesi ile sokaklarda kol gezmeye başladı. 1 Mayıs günü Okmeydanı MHP temsilciliğinden çıkan sivil faşistlerce zorla içeriye çekilip linç edilmek istenen lise öğrencisi Ali Rıza Narin'e yapılan saldırıda da bir kez daha görülmüştürki faşizm kendinden başka kimseye yaşam hakkı tanımıyor.

“Örgütlü halklar yenilmez” gerçekliğini ortaya koymak için alanlarda, devletin resmi ve sivil faşist güçleri ayırt edilmeksizin mücadele edilmelidir. Faşizme Ölüm Tek Yol Devrim şiarını yükseltmeliyiz.

- FAŞİZM YENİLECEK HALK KAZANACAK!..
- FAŞİST CİNAYET YUVALARINI DAĞITACAGIZ!..
- OKULLARDA FAŞİST İŞGALLERİ KIRACAGIZ!..
- FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA!..
- YAŞASIN DEVİRİMCİ DAYANIŞMA!..

Emperyalizme ve Faşizme Karşı

DEVİRİMCİ HAREKET

İÇ SAVAŞI DOĞRU KAVRAYALIM

Sınıflı toplumun kaçınılmaz bir gerçeği olan sınıflar mücadelesi; mümkün olan koşullarda üstü örtülen, açığa çıkması geciktirilen ama yok edilemeyen bir olgudur. Toplumların bin yıllara yayılan tarihi göstermiştir ki, sınıf karşıtlığı, uzlaşmaz bir karşıtlıktır ve bunun üzerine oturan çelişmeler; ancak bir tarafın diğer tarafı yok etmesi ile aşılabilir. Böyle bir mücadelede devrimcilerin rolü, yangını söndürmek değil; alevlerin yön almasına, doğru bir istikamet kazandırmaktır.

Sınıflar mücadelesinin keskinleştiği dönemlerde, saflar daha net biçimler alırken, sınıf bilincine varamamış kararsız kesimlerin veya burjuva liberal yaklaşımların gölgesi kavganın üzerine düşer ve bu gölgenin her seferinde örttüğü şey; egemen sınıfların saldırganlığı olur.

Sınıflar mücadelesinin keskinleştiği dönemlerde, saflar daha net biçimler alırken, sınıf bilincine varamamış kararsız kesimlerin veya burjuva liberal yaklaşımların gölgesi kavganın üzerine düşer ve bu gölgenin her seferinde örttüğü şey; egemen sınıfların saldırganlığı olur.

kararsız kesimlerin veya burjuva liberal yaklaşımların gölgesi kavganın üzerine düşer ve bu gölgenin her seferinde örttüğü şey; egemen sınıfların saldırganlığı olur. Gerçekte böyle bir savaş, sınıflarla beraber sürekli olarak vardır. Önemli olan bu savaşın kabulü ve sınıf bilinçli kesimler tarafından örgütlü zeminde sürdürülmesidir.

“Bir Marksist, iç savaşı ya da bunun bir biçimi olan gerilla savaşını anormal ve maneviyat bozucu olarak görmez genellikle. Bir Marksistin dayandığı temel, sınıf savaşdır; toplumsal barış değil. Ağır iktisadi ve siyasal buhranların belli bazı dönemlerinde sınıf mücadelesi doğruca iç savaşa, yani halkın iki bölümünün silahlı çarpışmasına geçecek kadar olgunlaşır. Böyle dönemlerde bir Marksist iç savaştan yana olmak zorundadır. İç savaşı maneviyat bozucu olarak suçlamak, Marksizmin görüş açısından kesinlikle yasaktır.” (Lenin, Gerilla Savaşı-aktaran, Pomeroy; Marksizm ve Gerilla Savaşı, s:99)

Egemen güçlerin yapısal bir kriz içerisinde olduğu ve her türlü hak talebinin,

faşist bir saldırganlıkla karşılık bulduğu ülkemizde; çatışmalar, her zaman için belirli ölçülerde varlık göstermiştir. Bu çatışmaların yaygınlık kazanması ve giderek bir iç savaş halini alması, 1970’li yıllara özgü bir olgu olarak gündeme gelirken, aynı zamanda sürece dair yeni tartışmaların ve açılımların sebebi olmuştur. Öncelikle iç savaş kavramının kendisi tartışma konusu edildi. Literatürdeki iç savaş tanımına uymazlığından başlayıp, “öncü savaşı tespiti ile bir çelişme oluşturduğu” fikrine kadar uzanan, değişik zeminlere ait karşı duruşlar; Marksizmin kavranışı ile pratik yaşam arasında somuta uygun üretken bir ilişkilendirme

C’nin oluşturduğu teorik zemin, daha da geliştirilerek, kendi içinde tutarlı ve bütünlüklü bir devrim stratejisi oluşturuldu.

Somut siyasal görevlerin belirlenmesinde en önemli noktalardan birini, ülkede yaşanan yoğun faşist saldırıların ve bu saldırılar karşısında gelişen direnişlerin bir iç savaş doğrultusunda derinleşme eğilimleri taşınması tespiti oluşturuyordu. Bu tespit, ülkede-büyük oranda devrimcilerin iradelerinin dışında-yaşanan somut gelişmelerin doğru biçimde kavranmasını ifade ediyordu. Devrimci görevler de bu gelişime uygun olarak belirlemek zorundaydı. Direniş Komiteleri kavramı da bu koşullarda oluştu: siyasal pratiğin ışığında geliştirilerek, THKP-C ideolojisi ile yaratıcı biçimde bütünleştirildi. THKP-C izleyicileri arasında, Direniş Komiteleri ekseninde oluşan tartışmalar, THKP-C ideolojisinin temel teorik sorunlarının yeniden gözden geçirilmesi-tartışılması niteliğine büründü. Türkiye devriminin temel teorik sorunları, oldukça nitelikli tartışmalara konu oldu. Bu konular çerçevesinde yaşanan tartışmalar, Devrimci Hareket’te bir dinamizme de yol açtı.

Temel tartışma konularından birini, Devrimci Yol’un Direniş Komiteleri tarzında örgütlenmeyi dayatan nedenlerden biri olarak gördüğü, “iç savaş” tespiti oluşturuyordu. Ancak, bu konudaki tartışmalar, yapılması gereken konuda değil, tamamen farklı bir doğrultuda gelişti. İç savaş tespitinin “öncü savaşı” ve “suni denge” kavramlarıyla çelişip çelişmediği gibi oldukça anlamsız konularda odaklaştı. Bu noktada Devrimci Yol’un kendi iç tartışmalarının, daha yaratıcı ve üretken bir sonuç verdiğini söyleyebiliriz.

Devrimci Yol’un yaptığı ve üretken bir sonuç tespitine, özellikle DS çevrelerinde, önceleri “öncü savaş aşamasından geçilmeden iç savaş olmaz” düşüncesi ile karşı çıktı. “Ülkede iş savaş yaşanıyor demek, öncü savaşa gerek yoktur anlamına gelir” diyerek, Devrimci Yol’un öncü savaşını inkar ettiği savunuluyordu.

Ülkede yaşanan yaygın çatışmaların dünyada yaşanan pek çok iç savaş ile benzerlikleri yeteri kadar ortaya çıkınca bu kez, “bu iç savaş, devrimci iç savaş değildir” elıştıriri gelmeye başladı.

Devrimci Yol, 13. sayısında, “Ülkemiz bugün devrimci iç savaş döneminindedir. Savaşın, emperyalizmin doğrudan bir

yapma becerisi gösterememenin sıkıntılarını sergiliyordu. Gerçekte *“Diyalektik materyalizmin bilgi teorisi pratiğe ilk yeri verir ve insan bilgisinin pratikten hiç ayrılamayacağına inanır.” (Mao Zedung, Teori ve Pratik, s: 9-10)* Eğer mücadele süreci, pratiğin kendisini veya ihtiyaçlarını kavramaktan uzak bir biçimde algılanıyorsa; sadece yapılan önermeleri değil, temel teorik tezleri bile doğru bir sistematik içerisinde ele almak olanaksız hale gelir.

DEVRİMCİ YOL TARAFINDAN GELİŞTİRİLEN İÇ SAVAŞ TESPİTİNE, ÇEŞİTLİ TARTIŞMALAR VE YENİ AÇILIMLAR EŞLİK ETMİŞTİR

Devrimci Yol, ilke olarak içinde yaşanan dönemin ekonomik -siyasi-sosyal gelişmelerini değerlendirerek, bu gelişmelere uygun pratik görevler tespit etme geleneğine sahiptir. Devrimci Hareket’in gelişim düzeyinin oldukça nitelikli bir hal aldığı 1977-78’li yıllarda, ülkede yaşanan siyasal gelişmeler çok daha sağlıklı bir biçimde değerlendirilebilir. Ve THKP-

Bu yaklaşımımızdan; toplumun ileri unsurları (devrimciler) ile faşist güçler (resmi-sivil) arasında gündeme gelebilen mevzi çatışmaların bir iç savaş olarak tanımlanabileceği sonucu çıkarılmamalıdır.

müdahalesine karşı sürdürülen, ulusal yanının ağır bastığı bir niteliğe bürünmediği bütün dönemlerde, (hangi ara aşamada olursa olsun) savaşın (sınıfsal yanı ağır basan) bir devrimci iç savaş olma özelliği devam edecektir. Kuşku yoktur ki bu savaşın niteliğinin, uzun, inişli çıkışlı ve karmaşık bir muhtevada olması, düz bir çizgi üzerinde gelişmeyecek olması, halk iktidarının birer nüvesi olan Direniş Komitelerinin gelişimi ve biçimlenişinin de basitçe bir olay olmayacağı sonucunu beraberinde getirmektedir. Direniş Komiteleri en gerçek şekli ile, bu karmaşık sınıf mücadelesinin sıcak pratiği içerisinde oluşacaktır” diyerek bu tartışmalara açıklık getiriyordu.

Başlangıçta, toplumun ileri unsurlarına yönelik olarak başlayan faşist saldırılar, giderek doğrudan halkı hedef alır hale gelmiş; okullar, işyerleri, mahalle ve sokaklar temel çatışma alanlarına dönmüştü. Tüm halkı sindirmeye yönelik toplu katliamlar, yaygınlık kazanarak boyutlanıyordu. Farklı etkinlik alanlarını ayıran sınırlar, sokak sokak çatışmalarla yer değiştiriyordu. İşte iç savaş tespiti, ülke genelinde yaşanan bu yaygın çatışmaların ürünüdür. Daha 1974-75 yıllarında, devrimci-demokrat kişi ve kuruluşlara yönelik sistemli faşist saldırılar “bir iç savaş doğrultusunda derinleşme eğilimi gösteren” gelişmeler olarak tanımlanmıştı. Olayların gelişimi, bu tespiti doğruladı; Devrimci Gençlik-Devrimci Yol’u diğer THKP-C izleyicilerinden ayıran en temel özellik de bu tespiti

İÇ SAVAŞ KAVRAMI VE ONA YÜKLENEN İÇERİKLER

Eğer kavramı, kullanım alanındaki özgünlük ile bağlantılı değil de, doğrudan

sözlük karşılığı ile veya yapacağı ilk çağrışımla değerlendirecek olursak; toplumun karşı iki kampa bölünerek, savaş tuşması olarak tanımlayabiliriz. Ancak, ne devrimin şiddete dayanacak olması, ne de devrim anının bir iç savaş tanımlamasına çakılıp kalmayı zorunlu kılmaz.

Hele ki, devrimin anlık bir patlama şeklinde değil de uzun süreli bir savaş neticesinde gerçekleşeceği bizimki gibi ülkelerde, savaşın cereyan ediş biçimi bir hayli farklı olacaktır. **Bu farklılık ya kitaplarda yazıyor olacak ve herkes benimseyecek; ya da -yazılı değilse birilerine bunu yazmak düşecek.** Aksi takdirde, bir halk savaşı özgünlüğünü hesaba katmayan kavramlarla mevcudu açıklamaya çalışır duruma düşeriz ki, gerçeklikle aramızda kapanması güç bir mesafe oluşur.

“Baş kaldırmanın bütün ülkeyi kucaklayan uzun bir iç savaş yani halkın iki kesimi arasındaki silahlı bir mücadele şeklinde daha yüksek ve daha karmaşık bir biçim alacağı kesinlikle doğal ve kaçınılmazdır. Böylesine bir iç savaş, oldukça uzun aralıklarla çok az sayıda büyük çarpışmalar ve bu aralıklar sırasında çok sayıda küçük çatışmalar dizisinden başka bir şey olarak anlaşılabilir.” (Lenin, Marksiz-Engels Marksizm, s:203)

Yukardaki ifadede görüldüğü gibi, iç savaştan söz etmek için **Mohaç Meydan Muharebesi** gibi görüntülerin olması veya ülkeyi baştan başa; grevlerin, yürüyüşlerin, toprak işgallerinin, sokak çatışmaları veya toplu katliamların kaplaması gerekmiyor. Kaldı ki yukarıdaki ifade Rus Devrimi için kullanılıyor. Çeşitli nedenlerle, ülkemiz gerçekliğinin yansıtacağı iç savaş görüntüleri çok daha farklı olacaktır. Bu nedenle, normal uygunluk, biçimde değil muhtevada aranmalıdır.

Bu yaklaşımımızdan; toplumun ileri unsurları (devrimciler) ile faşist güçler (resmi-sivil) arasında gündeme gelebilen **mevzi çatışmaların bir iç savaş olarak**

tanımlanabileceği sonucu çıkarılmamalıdır.

İç savaş kavramı, çok geniş bir çerçevede kullanılabilen bir kavramdır. Dar anlamda kullanıldığında faşizmin, parti kadrolarının sürdürdüğü öncü savaşını, halkın ileri unsurlarının sürdürdüğü anti-faşist mücadeleyi vb. **özgün birer iç savaş** olarak tanımlamak mümkündür. Bu açıdan bakıldığında, ülkemizde uzun zamandan beri özgün bir iç savaşın sürekli var olduğu söylenebilir. Ancak, ülke somutuna ilişkin siyasi değerlendirmelerde baz alınabilecek bir iç savaş tespitinin, daha farklı ölçütleri olması gerekir. En azından halkın önemli bir kesiminin yaşamını derinden etkileyen, yaygın ve sürekli çatışmaların varlığı, bir ölçü olabilir. Ayrıca kısa sürede yaygınlaşma eğilimi taşıyan sınırlı çatışmalarda iç savaş olarak tanımlanabilir.

Bugünkü koşullarda Türkiye Kürdistanı’nda klasik tanımına çok yakın bir iç savaşın yaşandığını söylebiliriz. Fakat, ülkenin tümüne ilişkin böyle bir tespit zorlama olur. Faşizmin, tüm halkı gücünü teslim almaya yönelik olarak devlet eliyle sürdürdüğü kapsamlı saldırılara karşı, halk güçlerinin direnişi, sınırlı seviyededir. Sisteme karşı oluşan bu tür tepkilere de -büyük ölçüde-düzen sınırları içerisinde kalmaktadır.

Kürt halkının sürdürdüğü ulusal-demokratik mücadelenin, Türkiye halklarının kurtuluşu ve demokratikleşme mücadelesinin bir bileşeni olduğu bilinci ise, toplumda henüz yeterince kavranabilmiş değil. Böyle bir bilincin yaygınlık kazanması ve pratikte karşılık bulması; zaferi yakınlaştıracak olan birleşik bir mücadelenin en önemli basamağı olacaktır.

İÇ SAVAŞTA DEVRİMCİLERİN GÖREVİ

Devrimci Yol’un yaptığı iç savaş tespiti, varolan bir durumun saptanması ola-

Bu konudaki devrimci tavır, süren savaşı “durdurmak”, “engellemek” değil, siyasi iktidarı hedefleyen bir devrim mücadelesi doğrultusunda derinleştirmektir. Büyük oranda faşistlerin/devletin inisiyatifinde gelişen çatışmaları, devrimcilerin önderliğinde gelişen devrimci bir iç savaşa dönüştürmek amaçlanmalıdır; devrimci görevler, bu doğrultuda belirlenmelidir.

İç savaşın, bir ülke nüfusunun iki düşman kampa bölünmesi ve bunların birbiri ile savaşa tutuşması olarak genellenen tanımına dayanarak; toplumun bir elma gibi ikiye bölünüp bütün halinde savaşa tutuşmasını beklemek, böyle olmuyorsa da iç savaştan söz edilemeyeceğini savunmak, kavramın içerdiği gerçekliğe tamamen yabancı olmaktır. Bu türden net bir saflaşma savaşın ileri aşamalarında bile beklenemez.

rak algılanmalıdır. İç savaş olgusu-büyük ölçüde-devrimcilerin iradelerinin dışında, objektif bir olguydu. Sadece bunun görülmesi, kavranması gerekiyordu; Devrimci Yol da bunun yaptı. Yoksa, yaşanan gelişmelerden bağımsız, herhangi bir amacın gerçekleştirilmesi için iç savaş tespiti yapılmadı (Ancak, Türkiye Solu'nda salt teoriden yola çıkılarak somuta ilişkin tespitlerin de sık sık yapıldığını söyleyebiliriz).

Ülkedeki siyasal çatışmaların, bir iç savaş doğrultusunda derinleşme eğilimi taşıdığı tespiti yapıldıktan sonra, bu tespitin devrimcileri hangi görevlere karşı karşıya bırakacağı, bu konuda tavrının ne olması gerektiği, temel öneme sahip bir konu durumuna gelmişti. Tabii böyle bir aşamada, sol'da çok farklı görevler tespit edenler de olmuştu: "savaşı önlemek için devleti göreve çağırınlar", "faşistlerin oynuna gelmemek için teslimiyeti önerenler", vb. eğilimler oldukça yaygındı.

Bu konudaki devrimci tavrı, süren savaşı "durdurmak", "engellemek" değil, siyasal iktidarı hedefleyen bir devrim mücadelesi doğrultusunda derinleştirmek. Büyük oranda faşistlerin/devletin inisiyatifinde gelişen çatışmaları, devrimcilerin önderliğinde gelişen devrimci bir iç savaşa dönüştürmek amaçlanmalıdır; devrimci görevler, bu doğrultuda belirlenmelidir. **Halk güçlerinin örgütlenmeleri geliştirilmeli, mücadele yöntem ve araçları zenginleştirilmeli; derinleşen savaşın bir devrim mücadelesine dönüşebilmesi için, müdaleninin bütününe devrimcilerin önderlik etmesi hedeflenmelidir.** Diğer bir ifadeyle; devrimcilerin iç savaş karşısındaki tutumu, savaş kabullenmek ve halk güçlerinin lehine derinleştirmek olmalıdır. İktidarı alacak durumda olunmasa dahi-ki bu uzun bir süreçtir-yapılması gereken şey, faşizmin

saldırıları kesmesini istemek/beklemek asla olmamalıdır. Bugüne dek yaşanan pratik göstermişti ki böyle bir edilgenlik, faşist saldırganlığın amacına daha rahat ulaşabilmesinden başka bir sonuç vermez.

Halka karşı başvurulmuş şiddet yöntemleri, arka planı ile beraber değerlendirilmelidir. Sürekli bir enflasyon ve ağır bir sömürün yükü altında tam bir sefalete mahkum edilen emekçilerin, sayısı giderek artan işsizler ordusunun, her parçasına kadar tam bir çürüme içerisinde olan sosyal ve siyasal düzeneğin getirdiği çözümsüzlük; oligarşinin önünde tek bir "çözümü" bırakmaktadır, o da sistemin yükünü bir bütün olarak halkın sırtına yıkmak ve devamı için zorun her biçimine başvurmadır. Bu bağlam içerisinde ele alınmadığında şiddet, kimi kötü niyetlilerin keyfi, nedensiz ve hatta önlenemez fiilleri olarak algılanabilir ki, böyle bir kavrayış, faşizmin psikolojik savaş yöntemleri arasında bir amaç olarak bulunmaktadır.

"Şiddet, her zaman, sınıflar arasında-ki mücadelenin belirli-tarihsel ve toplumsal koşullarda-kazandığı bir biçimdir. Bu nedenle, her şiddet eylemi, ait olduğu sınıf siyasetinin bir parçası olarak değerlendirilebilir. Bu anti-faşist direniş eylemleri açısından da aynen geçerlidir. Herhangi bir eylem, eğer emekçi halklarımızın direniş mücadelesini güçlendiriyorsa, faşist demagojileri dağıtıp, halk güçlerine moral veriyorsa, faşistlerin taktiklerini boşa çıkarıp halkın direniş azmini güçlendiriyorsa, hangi araçla-kaç kişi ile gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin, halkımızın direniş mücadelesinin bir parçasıdır." (Devrimci Yol, Sayı:23)

İç savaşın, bir ülke nüfusunun iki düşman kampa bölünmesi ve bunların birbiri ile savaşa tutuşması olarak genellenen ta-

nımına dayanarak; toplumun bir elma gibi ikiye bölünüp bütün halinde savaşa tutuşmasını beklemek, böyle olmuyorsa da iç savaştan söz edilemeyeceğini savunmak, kavramın içerdiği gerçekliğe tamamen yabancı olmaktır. Bu türden net bir saflaşma savaşın ileri aşamalarında bile beklenemez. Doğal olarak toplumun kazanılamayan, geç kazanılan veya yanıltılan kesimleri olacak ve bunlar burjuvazinin safında yer alabilecektir. Kaldı ki bizim gibi uzun süreli bir halk savaşından geçecek olan ülkelerde, bu tür saflaşmalar daha yavaş bir seyir izleyecek ve ilerleyen süreç içerisinde değişken biçimler almaya açık olacaktır. Ancak yine de bir engellemeden söz etmemiz mümkün: *"İleri sınıfın (İşçi sınıfının) bir kısmının gerici güçlerin safında kalmadığı bir sınıf mücadelesi hiçbir zaman olmamıştır ve olması da mümkün değildir. Bu durum işçi savaş için de geçerlidir."* (Lenin)

"Gerilla Savaşı" adlı makalesinde "Sınıf mücadelesinin iç savaş dönemine yükseldiği bir dönemde Sosyal Demokratlar yalnız bu iç savaşa katılmakla kalmayıp, ona önderlik etmeyi de ödev edinmelidir. "diyen Lenin, aynı zamanda bu ihtiyaca uygun örgütler yaratmanın gerekliliğine işaret eder. Hatırlanacağı gibi, DEVRİMCİ YOL, Direniş Komitelerini ihtiyaç haline getiren koşullardan söz ederken böyle bir kavrayış Türkiye koşullarına uyarlanmanın örnek bir biçimini sergiliyordu:

"Bugün ülkemizdeki silahlı faşist güçlerle devrimci halk güçleri arasındaki çatışma bir iç savaş sürecini derinleştiren doğrultuda gelişiyor..."

Faşist güçlerin halk yığınlarını, yıldırma yönelik saldırıları, geniş halk yığınları arasında bir savunma ihtiyacının doğmasına neden olmakta, çatışmanın genişleyip yaygınlaşması anti-faşist bir dayanışma eğilimin devrimci bir doğrultuya kanalize edilmesi, bağımsız bir Devrimci Hareketi' in halk iktidarını hedefleyecek şekilde ve tüm anti-faşist halk güçlerinin birleşik devrimci savaşının örgütlenmesi doğrultusunda kavranılmasının bir gereği olarak ortaya çıkmıştır." (Devrimci Yol, Sayı:13)

Devrimcilerin, iç savaşa önderlik etmesi ve ihtiyaca uygun yöntem ve araçlar geliştirmesi; sınıflar mücadelesinin işleyiş yasaları kavranabildiği ve hazır kalıplarla yetinilmediği oranlarda mümkün olur. "Eğer mücadeleler sadece şaşmaz bir şekilde uygun koşullarla yapılırdı, dünya tarihini yapmak gerçekten çok kolay olacaktı. (Marks) ve zaten,

asıl bilinmesi/kavranması gereken boyutlardan biri de; pratiğin, kitabı olan bilgiyle veya ezberdeki örneklerle üst üste konduğunda, bir çakışma göstermeyebilecek olmasıdır. Örneğin Marks Paris’li işçileri Komün öncesinde, devrimin zamansızlığı (koşulların uygun olmadığı; yeterli bir kitle örgütünden ve Proleter Partiden yoksun olduğu) yönünde uyarıyor. Ancak, Paris Komünü gerçekleştiğinde onu destekleyen ve işçileri cesaretinden dolay kutlayan yine Marks oldu.

Bir devrimci örgütlenmenin, mümkün olan tüm olasılıkları hesaba katması ve her türden gelişmeyi hazırlıklı karşılaması; sürprizler dahil her durumda başarıyı olanaklı hale getirir. Bu konuda sözü Lenin’e bırakıyoruz:

“Parti örgütünü mücadelenin ilerleyişi” perspektifi ile kurmak büyük hata olurdu. Günlük çalışmamızı sürekli kılmalı ve her zaman her şeye hazır olmalıyız, çünkü hareketli dönemlerin yerini ne zaman durgun dönemlerin alacağını önceden kestirmek çoğu kez imkansızdır; bunun önceden görülebildiği durumlarda ise, bu öngürüden örgütün ve organizasyonu için yararlanmak mümkün değildir, çünkü bu değişikliklik otokratik bir ülkede muazzam hızlı olur, çünkü bazen yalnızca Çarlık ajanlarının bir gece baskınına bağlıdır. Ve devrimin kendisi de bir kereye mahsus bir edim olarak değil, az çok güçlü patlamalarla, az çok uzun durgun dönemlerin hızla birbirini izlemesi olarak düşünülmelidir.” (S.E., Cilt:2. s:189)

DERİNLEŞEN KRİZ KARŞISINDA HEDEFLER DOĞRU SEÇİLMELİDİR

Kriz durumları, egemen sınıfların kendi iç çelişmelerini ve sorunlarının arttığı, emekçi sınıfların düzenle çelişmelerinin keskinleştiği dönemlerdir. Bu nedenle kriz dönemleri, devrimci mücadelenin boyutlarının nicelik ve nitelik olarak geliştiği, daha üst biçimlere yükseldiği dönemlerdir. Bu dönemlerinde bu gelişmelerin sağlanabilmesi, Devrimci Hareket’in subjektif konumuna büyük oranda bağlıdır. Subjektif koşulların uygun olmadığı dönemlerde, kriz dönemleri daha yoğun baskı dönemlerine dönüşebilir. Devrimci hareketler büyük gerilemelerle karşılaşabilirler. Bu nedenle, sürdürülecek devrimci mücadelenin boyutları ile hareketin subjektif durumu arasında önemli bir ilişki vardır. Hareketin subjektif konumuna denk düşmeyen mücadele yöntem ve biçimleri, harekete yarardan çok zarar getirebilir. Her koşulda krizi

Yaşanan “ekonomik krizi derinleştirmek” amacı ile doğrudan ekonomik hedeflere yönelik saldırılar düzenleme eğilimi, mekanik bir kavrayışı tanımlar. Ekonomik anlamda yaşanan sıkıntıların, siyasal yansıması, sanıldığından çok daha yavaş işleyen bir süreçte gerçekleşir. Böyle bir beklentinin kendiliğindencilğe prim veren bir yönü de vardır.

derinleştirmek için mücadele gibi bir anlayış düşünülemez. Krizin derinleşmesinden devrimci yararlar sağlanabilecektse, halkın örgütlenme düzeyi artırılabilirse, mücadelenin boyutları üst biçimlere tırmandırılabilirse krizi derinleştirebilecek bir eylem ve mücadele çizgisi izlenir.

Yaşanan “ekonomik krizi derinleştirmek” amacı ile doğrudan ekonomik hedeflere yönelik saldırılar düzenleme eğilimi, mekanik bir kavrayışı tanımlar. Ekonomik anlamda yaşanan sıkıntıların, siyasal yansıması, sanıldığından çok daha yavaş işleyen bir süreçte gerçekleşir. Böyle bir beklentinin kendiliğindencilğe prim veren bir yönü de vardır. Ayrıca, sistemin kendisinden kaynaklanan ekonomik sorunların ve krizin faturasının, bu tür eylemler sonucu devrimcilerin aktarılması gibi önemli bir risk de söz konusudur. En önemlisi, üretim araçlarının içerdiği emek nedeniyle toplumsal bir yanı da vardır. Bu aynı zamanda kapitalizme ait bir çelişmeyi de ifade eder; içerdiği emeğin toplumsal niteliği nedeniyle, topluma ait olması gereken üretim araçlarının mülkiyetinin kapitalistlere ait olması, sistemin asli çelişmelerinden biridir. Sonuç olarak, ne amaçla olursa olsun üretim araçlarının tahribine yönelik saldırılar kabul edilemez. (İngiltere’de dokuma tezgahlarına saldırı gibi). Ancak, mücadelenin çok ileri evrelerinde, çok sınırlı olarak ve özgül alanlarda, üretim araçlarını tahrip etmeden geçici olarak işlevsizleştirme (kontrol merkezlerini işgal, merke-

zi bilgisayarları geçici devre dışı bırakma, enerji nakil hatlarına basit saldırılar gibi.) eylemleri yapılabilir. Bu tür eylemlerde, geniş halk yığınlarına eylemin amacını çok net bir biçimde anlatmak için gayret sarfedilmeli; özen gösterilmelidir.

İÇ SAVAŞ KAVRAYIŞTAKİ FARKLILIK, DEVRİM ANLAYIŞI VE ÇALIŞMA TARZI İLE İLİNTİLİDİR

Klasik tanımıyla örtüşen bir iç savaş yaşayan her ülkede, devrimin yakın olduğunu düşünmek anlaşılabilir bir durumdur. Bu nedenle önemli olan, iç savaş testinin hangi somut gelişmelere dayalı olarak yapıldığıdır. Örneğin 1980 Hızlı-Temmuz aylarındaki somut siyasal gelişmelere bakarak, devrimin yakın olduğu kanaatine varmak doğaldır. Toplumda ara katmanların neredeyse kaybolduğu, toplumun hemen hemen tümünün iki karşıt safda yer aldığı; kentlerin köylerin paylaşıldığı koşullarda devrimi daha yakın bir hedef olarak görmek mümkün. Günümüz için ise aynı şeyi söylemeyiz. Salt Kürt halkının mücadelesine bakılarak, böyle bir değerlendirme yapılamaz. Türkiye halklarının birleşik devrimci savaşı başarılardan, Kürt halkının mücadelesinin gerçek bir kurtuluş ile sonuçlanması-görünür verilere göre-olanaklı değildir. Birleşik mücadele konusunda ise, alınacak daha çok yolun olduğunu söyleyebiliriz.

Bilinmesi gereken bir diğer husus da, çatışmaları bir iç savaş niteliğine bürünmesinin oldukça uzun bir süreci kapsadığıdır. Yoksa, “falanca yılın falanca ayında” başlayan bir iç savaş (!), olsa olsa ayaklanma tipi bir devrimdir. Ve doğal olarak, böyle bir kavrayış, devrimcinin iç savaşta rolüne de yansıtacaktır. Uzun süreli bir devrimci çalışma sonrasında ayaklanan ve iktidarı ele geçirmesi an meselesi olan yığınlar karşısında, devrimcilerin görevlerini “kitlelere silah dağıtmak” olarak saptaması doğaldır. Ancak, iç savaş, uzun bir sürece yayılan ve çeşitli grafikler çizerek, alçalma ve yükselme belirtileri gösteren bir olgu olarak kavırıyorsak; izleyeceğimiz tarz ve alacağımız rol daha farklı -ve hatta daha kapsamlı- olacaktır.

Bu noktada “devrim çok yakın”, “halka silah dağıtın” biçimindeki çağrılar, bir zamanların “3. Dünya Savaşı çıkacak, sığınakları derin kazan” çağrısı arasında mantık olarak fazla bir fark yoktur.

DEVRİMCİLER, MEŞRUIYETLERİNİ HAKLILIKLARINDAN ALIR

*Silahını senden
seni silahından
ayırarak isteyenler
yüreğindeki sevgiyi
bahane ediyorlar
Halbuki sen
her seferinde
hedefi, yüreğinle
vuruyordun...*

Sadece 6 Mayıs'ta değil, DENİZ'lerin gündeme geldiği veya getirildiği hemen her durumda tanık olduğumuz bir yaklaşım var ki; anılarını örseleyen, arkalarında bıraktıkları değerleri inciten ve onları, "kendileri" olmaktan çıkararak özelliği ile her zaman zararlı olmuştur; "Onlar, eline silah almamış, kimseyi öldürmemişti; idam edilmeyi hak etmediler."

Evet, eline silah alanlar; haklı bir davranım uğruna, katilleri cezalandıranlar, halkı için savaşanlar idam edilmeyi hak etmiş oluyor!... Ve daha önemlisi; DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ASLAN, HÜSEYİN İNAN; Halk Kurtuluş Ordusu savaşçılarıdır,

Onlar birer gerilladır ve olanaklar ölçüsünde askeri eylem yapmakta da kaçınmamıştır. Son sözlerinde yer alan "Ben (...) halkımın mutluluğu ve bağımsızlığı için savaştım" biçimindeki ifadeler; bu konuda meşruiyet sıkıntısı çekmediklerinin en somut göstergesidir.

Onları, uğruna ölümü göze aldıkları değerlerden soyutlayarak yapılan değerlendirmeler; en yumuşak ifadeyle saygısızlıktır. Elde silah, çarpışarak varlık gösteren devrimcilere yapılan bu tür yakıştırmalar; sahibinin duruşunu ve niyetini lolaşsız olarak yansıtır. Sınıf savaşımının gereklerine yabancılaşmış olanlar, ken-

di duruşlarındaki garabeti; DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ve HÜSEYİN'in güzelliği ile kamufle etmeye çalışırken dahada çirkinleşmektedir.

Teslimiyetin en çarpıcı biçimlerinden biri de, burjuva liberal çevrenin ölçülerine uyum sıkıntısı duymaktır; devrimci doğruları savunabilme cüreti gösterememek ve bunun yerine reformizmin yıllanmış normlarını-hiçbir ahlaki tereddüt duymadan-ikame etmektir.

Geçtiğimiz günlerde ABD, "terörist ülkeler" listesi yayınlamış ve bu liste içerisinde KÜBA'ya da yer vermişti. Bunun karşısında Castro'nun cevabı, bir hayli net ve öğretici oldu " listede ABD niye yok?"

Evet, mesele bu denli yalın ve gerçek. Boğazına kadar vahşete batmış olanların karşısında; silahlı değil, silahsız duranlar tartışma konusu edilmelidir.

68'liler adına vakıf kurmak, veya DENİZ'lerin adına film çekmek, onları sahiplenmek anlamına gelmiyor. Doğru bir içerikle gerçekleştirilmediği sürece, bu tür adımlardan, başka türden kokuların çıkması gecikmiyor.

Egemen sınıfların, zorbalık üzerine kurulu hakimiyeti karşısında "Bizim soganımız, burjuvaziye yenmek, onları

mülksüzleştirmek ve silahsızlandırmak için proletaryayı donatmaktır. Devrimci sınıf için tek olanaklı taktik budur; bu taktik, kapitalist militarizmin bütünüyle nesnel gelişmesinin mantıksal sonucu ve gereğidir. Ancak, burjuvaziye silahsızlandırdıktan sonra, proletarya, kendi dünya ölçüsündeki görevine ihanet etmeden bütün silahları hurdalığa atar" (Lenin, Sosyalizm ve Savaş, S:64)

Bu anlamda, DENİZ'ler için, "eline silah almadı" edebiyatı yapmanın savunulabilecek hiçbir yanı yoktur. Onlar, eline silah aldı ve silahın haklı bir kavgada nasıl güzelleşebileceğini öğretti. Uydu-rulmuş "etik değerler"le, bu güzelliğe gölge düşürmeye kalkanlar, ilk etapta kendi etik duruşlarını sorgulamalıdır.

"Silah elde etmeye ve bunların kullanımını öğrenmeye çalışmayan ezilen bir sınıf, köle muamelesi görmeyi hak eder. Burjuva pasifisti ya da oportünist olmaksızın, sınıflı bir toplumda yaşadığımızı, bu toplumdaki kurtulmanın tek bir çıkar yolu olduğunu, bunun da ancak sınıf savaşımı olduğunu unutamayız." (a. g. e. S:63)

Bir devrimci; güzellik, çirkinliğe kurban edilmesin diye yanında taşıdığı silahına, sevgi besler; silahıyla barışık olur; ta ki silah, gereksizleşene dek...

FİKRİ SÖNMEZ, HALKLA DOĞRU İLİŞKİ KURABİLMENİN ADIDIR!...

*Her Mayıs'ta
baharı müjdeleyen papatya
güneşe
senin gözlerinle gülüyor.*

KENDİNİ ANLATAMAYAN, HALKI ÖRGÜTLEYEMEZ

Stalin, kitlelerle kurulması gereken bağ ve ilişkinin önemine vurgu yaparken "kuyrukçulukla karıştırılmaması" uyarısında bulunur. Örgüt, prensiplere sahip olur; ama sekterizmle karıştırmaz. Kitlelere ders verirken, onlardan da ders alır; öğretirken öğrenir. Bu süreç kitlelerin sesine kulak verme süreci olduğu gibi, aynı zamanda öncülük rolünün gerçekleştiği ve kitlelerin daha ileri düzeylere çıkarıldığı bir süreçtir.

"Attığımız her adımda; kavga sürecinde, özgürlükte, hapiste, her zaman öğrenmeliyiz. Öğrenip savaşmalı, savaşım öğrenmeliyiz." (F. K. B. C. , Dimitrov, S: 251)

Marksist-Leninist teoriye ve bu teorinin bilimsel bir yöntem dahilinde kullanılması avantajına sahip olmayan çalışmalar, öznel ölçütler ve nesnellığın zorladığı tercihler çerçevesinde kalır. Tek tek olaylar, birbirini bütünleyen bir örgü oluşturamayınca, hedeflenen doğrultuda yön almak güçleşir.

Kitlelerin devrimci eyleme katılım süreci, her yerde aynı zaman ve biçimlerde olmaz. Etki düzeyi farklı, parçalı ve adım adım gerçekleşecek olan bu yakınlaşma, bir süreç boyunca gerçekleşir. Bu sürecin kendi doğallığında içerdiği zorlukların şiddetlenmesi veya yumuşatılarak aşılması, yaratıcı taktiklerle örülü devrimci politikaların ne denli uygulanabildiği ile doğrudan ilintili olacaktır.

Pek çok aracın birleşik etkisi sonucu, egemen ideolojinin ağırlığını üzerinde hisseden kitlelerin bu etkiyi kendiliğinden kırmaları beklenemez. Günlük yaşam içerisinde egemen ideolojinin sürekli olarak yeniden üretiliyor olması, karşı müdahaleyi zorunlu kılar. Bu müdahale, kitlelerin tümüne etki yapan unsurların yanında birde bireylerin tek tek durumlarında dikkate alınmasına gerektirir. **Özgür bir**

dünya tanımı/vaadi, mümkün olduğunca açık bir biçimde anlatılmalı, somutlanmalı ve sonuç almak için acele edilmemelidir. Kişinin kendi bireysel duruşu da dikkate alınarak, sabırla ve hoşgörü içerisinde yapılacak çalışma, başarı yüzdesini artırırken, kazanımların kalıcılığında sağlayacaktır. Sorunların içine girildikçe, formüllere sığmayan bir içerik ve genişliğe sahip olduğu görülür. Formüller gibi, doğru bir eylem hattı belirlemede tek başına yeterli değildir. Bu tür adımlar "zaferin kendisi değil, yalnızca zafer isteği demektir" (Stalin). Doğru bir politik hattın uygulanmasındaki başarı, nasıl örgütlü bir yapıyı gerektiriyorsa; örgütlü yapılarda, "şart", sayılan bir takım özelliklere sahip olmak durumundadır. Öngörülen çalışma tarzına göre teşkilatlanmamış bir organizasyon, eylem hattı ne denli doğru seçilirse seçilsin, uygulamada başarıya engel olasılıkları bağrında taşıyacaktır.

Organlar toplamı olan bir örgütün aldığı karar, mevcut organlarca benimsenip sahiplenildiği ölçüde; halk kitlelerine benimsetmeninde yolu açılmış oluyor. Çalışma yapan kadrolar, taşıyıcısı oldukları fikri sistematiğe ait düşünceleri, ilk çıkış noktasındaki edebi biçime dahi dokunmaksızın bir kalıp olarak alıp aktarma durumuna düşerse; gerek muhataplarını gerekse kendilerini üretim tembeliğine

mahkum ederler. Üretilen politikaların, kadrolar tarafından yeniden üretilerek yaşamla uyumunun sağlanması, yasak savan değil, sonuç almaya çalışan bir faaliyetin gereklerindedir. **Hedef kitle gibi, kadroların kendisi de tek tip insanlar değildir. Bu dikkate alınmadığı ölçüde örgüt her zaman için kendini anlatma sıkıntısı yaşayacaktır.**

Taraftar kazanmak, kitleleri yürütebilmek her zaman "anlaşılma" anlamına gelmeyebilir. Çeşitli kültür ortamlarının etkisi altında bulunan ve farklı ortamlarda yaşamını sürdüren kitlelere ulaşmak, kendini anlatabilmek ve ortak hareket zeminine çekmek ustaca örülmüş bir çalışma gerektirir.

Refah Partisi'nin kitlelere ulaşmada kullanmış olduğu kimi araç ve yöntemleri şaşkınlıkla karşılamak veya onlara öykünmek, ancak bir acz durumu ile açıklanabilir. Kastettiğimiz, biçim olarak benzeşen bir takım iletişim tarzları değildir. **Devrimciler, ulaştıracakları mesaj, gösterecekleri hedef ve uygulayacakları tarz itibarıyla, halkla bütünleşme potansiyelini en güçlü taşıyan kesimlerdir.** Mücadele geçmişleri, örnek kırsırlığı çektirmeyecek denli zengin deneylerle doludur. Kendini anlatabilme, anlaşılır olma meselesi her zaman için bir uyarı sebebi olmuştur:

"Eğer halkın anladığı dilde konuşmayı öğrenmezsek, kitlelerin kararlarımızı anlamayacağını iyi bilmemiz gerekir. Çoğu zaman basit, somut, kitlelerin yadırgamayacakları ve anlayabilecekleri bir tarzda konuşmuyoruz. Dilimizi ezberlediğimiz soyut formüllerden hala temizlemeyemedik. Bildiriler, gazete yazıları, kararlar ve tezler öyle ağır bir üslup ve dille yazılmaktadır ki, bunları değil işçi kitleleri, parti görevlileri bile zor anlamaktadır.

Yoldaşlar, bu yazıları okuyan ve dağıtan işçiler, özellikle faşist ülkelerde hayatlarını tehlikeye atmaktadırlar. Eğer bütün bu fedakarlıkların boşuna gitmesini istemiyorsak, halk kitleleri için yazdıklarımızı onların dilinde yazmalı, bunun gerekliliğini çok iyi anlamalıyız." (F. K. B. C. S: 239)

KÜÇÜKBURJUVA İDEOLOJİSİ ÜZERİNE

Demokratik devrimini tamamlanmamış olduğu ülkemizde, devrimci özelliği zaten sahip olmayan burjuvazi, kırdı eğemen değerlerle uzlaşma yoluna gitmiştir. Çarpık gelişme, modern anlamda bir sınıfsal ayrışmanın engeli olmuş, geleneksel değerleri ve alt kültürlerle geniş bir yaşamsal zemin sunmuştur. Küçükburjuvazinin nicel çoğunluğunun bir diğer sebebi de kapitalist anlamda varolan istihdamdaki sınırlılıktır.

“Küçükburjuvazinin kararsız tutumu onun istediği ve yapacağı her şeyin ta kendisidir. Kararsızlıkta kararlı olan ve bir şeyler yapmaya ödlere kopan, hiç bir şey yapmayarak yapmaları gereken şeyin ta kendisini yapan, duygulu ruhlar için bu iş doğaldır. (Almanya’da Burjuva Demokratik Devrimi-Engels)

Küçükburjuvazi, sınıfsal çatışmanın tam da ortasında, mülk edinme ve burjuvalaşma eğilimi ile işçi sınıfına doğru itilme arasında kalır; yalpalır. Yüzü kah sermaye sınıfına, kah işçi sınıfına dönüktür. Katman olarak sahip olduğu sınıfsal şekillenme, bu basınç altında gerçekleşir.

İdeolojik etki alanı, iktisadi paylaşım içerisinde kapsadığı yerin çok ötesindedir. Özellikle, kapitalist üretim ilişkilerinin iç dinamiksel bir gelişim arz etmediği ve modern anlamda bir işçi sınıfının güçlü ve oturmuş yapısına sahip olunmadığı bağımlı ülkelerde, bu uçurum daha da büyüktür. Kırsal alanların, nüfus fazlasını kent varoşlarına doldurduğu, sınıfın köylülükle bağlarını koparamadığı, işçileşmenin ağır adımlarla gerçekleştiği bizim gibi ülkelerde küçükburjuva ideolojisi etkin ve yaygındır.

“Karmaşık sınıf baskısı etki yapar, güçsüz insanların duyguları ‘şuuraltı’ları üstünde etki yapar. Anlayışsızlık ve hayat karşısında korku oluşturur. Bunları, bütün tanrıları ve dinleri ‘objektif güçleri’ bulunduğunu ve bu güçleri yenemeyeceğini düşünmeye iter. Olaylar karşısında boyun eğmek ise insanı pasif hale getirir. (Küçükburjuva İdeolojisinin Eleştirisi-Maksim Gorki, s:44)

İnsanın maddi koşullarındaki değişim ideolojideki karşılığını bir çırpıda bul-

maz. Maddi koşullardaki değişim düşünceleri, alışkanlıkları, gelenekleri, dünya görüşünü değiştirir ise de bu karşılıklı ilişki bir süreç sorunu olup, kendi özgülünde süreci uzatan veya kısaltan iç faktörler içerir.

“Ufak bir işbirliğe sahip olan bir ayakkabıcıyı ele alalım. Ama bu adam büyük ayakkabı fabrikatörlerinin rekabetine dayanamayarak işliğini kapamış ve örneğin Tiflis’te Adelhano’un ayakkabı fabrikasında bir işe girmiş olsun. Adelhano’nun sürekli bir biçimde ücretli işçi olmak düşüncesiyle değil, biraz para arttırmak, işliğini tekrar açmasını sağlayacak küçük bir sermaye biriktirmek amacıyla girmiştir. Gördüğümüz gibi ayakkabıcı, konum ile, şimdiden proleterdir; ama birinciyle hala proleter değildir tümüyle küçükburjuvadır. Bir başka deyişle, bu ayakkabıcı, daha şimdiden küçükburjuva bilinci daha yok olmamış, gerçek durum gerisinde kalmıştır. (Anarşizmi Sosyalizm mi-Stalin, s:30)

Türkiye’deki kapitalist üretim ilişkilerinin ülke sathına yayılmış olması, beraberindeki değersel sistemini getirirse de geleneksel değerlerin tasfiyesi için yeterli olmamıştır. Değer sistemlerinin bir çatışma halinde barındıran varolan toplumsal sistemde, işçi sınıfı da kendi değersel sistemini yaratamayışı sebebiyle bu çatışmanın etkisindedir. Bu durum aynı zamanda küçükburjuva ideolojisinin beslendiği kaynak olarak da işlev görmektedir.

Burjuva demokratik devrimini tamamlamış ülkelerde burjuvazi feodaliteyle girdiği çatışmadan üstün çıkarak “eşitlik, özgürlük, bireycilik” ekseninde

kendi değerlerini yaratmış; bu süreçte küçükburjuvazi silikleşirken, modern sınıf ideolojisini oluşum zemini ortaya çıkmıştır.

Demokratik devrimini tamamlanmamış olduğu ülkemizde, devrimci özelliği zaten sahip olmayan burjuvazi, kırdı eğemen değerlerle uzlaşma yoluna gitmiştir. Çarpık gelişme, modern anlamda bir sınıfsal ayrışmanın engeli olmuş, geleneksel değerleri ve alt kültürlerle geniş bir yaşamsal zemin sunmuştur. Küçükburjuvazinin nicel çoğunluğunun bir diğer sebebi de kapitalist anlamda varolan istihdamdaki sınırlılıktır.

Demokratikleşmeyi ıskalamış; toprak sorunu, ulusal sorun, demokrasi vb. problemleri bağrında bir çatışma potansiyeli olarak taşıyan toplumsal şekillenmede, siyasal zor öne çıkmış ve geleneksel değerlere sahip çıkılmasına, güçlenip beslenmesine sebep olmuştur. Bir tarafta, yukarıdan yaratılan burjuva değerler, diğer tarafta geleneksel değerler varlığını korumuş; 1950’ler sonrasında yaşanan göçlerle beraber çatışmalı ve birbirine dönüşebilen karşılıklı bir ilişki oluşmuştur.

1960 sonrasında kent varoşlarında ağırlık kazanan küçükburjuvazi, yaşanan

Küçükburjuvazi, sınıfsal çatışmanın tam da ortasında, mülk edinme ve burjuvalaşma eğilimi ile işçi sınıfına doğru itilme arasında kalır; yalpalır. Yüzü kah sermaye sınıfına, kah işçi sınıfına dönüktür. Katman olarak sahip olduğu sınıfsal şekillenme, bu basınç altında gerçekleşir.

Küçükburjuvazinin kırılan etkisinin yanında düzen dışı olma özelliğinde de ciddi çatlaklar oluşmuş, bu çatlaklardan akışkan yapısıyla liberalizm ve uzlaşmacılık doğmuştur. Bugün için siyasal platformda dışı vuran biçimi reformizmdir. '80 öncesinin mücadele değerleri hızla terk edilmiş, kolektifizmin yerini bireycilik almıştır. Ekonomik kurtuluş baş tacı edilmiş, hiçlik, amaçsızlık egemen hale gelmiştir. "Çok yiyen, çok az çalışan ve çok az düşünen" özelliği ile sahnedeki yeni rolünü alan küçükburjuvazinin yarattığı kimlik kendisi dışında farklı kesimlerde bulaşarak yaygınlık kazanmıştır.

sosyal ve siyasal gericiliğin karşısında durmuş, demokratik bilincin gelişimine ve sisteme karşı yönelen tavır alışlara belirli ölçülerde katkısı olmuştur. Hatta ortaya çıkan siyasal-örgütsel yapıların küçükburjuva davranış tarzından ve ideolojisinden etkilendiğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

12 Eylül faşist cuntasının toplumsal yapı üzerinde bir balyoz etkisi yaptığı ve statükoları bozduğu gerçeği, '80 sonrası süreci kendi içinde ayrıca değerlendirme ihtiyacını doğuruyor. Zor yoluyla, başta işçi sınıfı olmak üzere, ezilen kesimlerin toplumsal gelirden aldığı payı azaltan, hizmet sektörünü boyutlandıran, ticareti canlandıran özelliği ile Eylülüst süreç kapitalizmin önünü açmış, küçükburjuvazinin etkinliğini kırmıştır. Yine de, göç sürecinin tamamlandığını söylemek güçtür; varoşlarda çelişki biriktirmeye, patlamaya hazır bir potansiyel olarak varlık göstermeye devam edecektir. Ancak, sınıf hareketindeki gelişme öne çıkmış ve belirlenen değil, belirleyen konumuyla süreci farklılaştırmıştır. Bu farklılaşma, varoş dinamiğini yer yer ikincil duruma düşürmüş ise de sistem bu potansiyeli ekonomik iş bölümü kapsamına alarak etkisizleştirme şansına sahip değildir; ve tek 'çözüm' olan siyasal zoru denemeye devam edecektir.

Küçükburjuvazinin kırılan etkisinin yanında düzen dışı olma özelliğinde de ciddi çatlaklar oluşmuş, bu çatlaklardan akışkan yapısıyla liberalizm ve uzlaşmacılık doğmuştur. Bugün için siyasal platformda dışı vuran biçimi reformizmdir. '80 öncesinin mücadele değerleri hızla terk edilmiş, kolektifizmin yerini bireycilik almıştır. Ekonomik kurtuluş baş tacı edilmiş, hiçlik, amaçsızlık egemen hale gelmiştir. "Çok yiyen, çok az çalışan ve çok az düşünen" özelliği ile sahnedeki yeni rolünü alan küçükburjuvazinin yarattığı kim-

lik kendisi dışında farklı kesimlerde bulaşarak yaygınlık kazanmıştır. Küçük mutluluklar peşinden koşan, edilgen, başkaldırma cesaretinden yoksun, bedel ödemekten kaçınan özelliği ile bu karakter sel şekillenme devrimci yapılara da sirayet etmiştir. Bu durum, devrimci kültür ve devrimci ahlak sorununu daha yakıcı bir biçimde gündeme sokmuştur.

"Küçükburjuvazinin ikili bir ruhu vardır, başka türlü olmaz. Günlük hayatta ve eylemde kaba ve pervasız bir maddecilikten yanadır; teoriden ise idealizmi salık verir, öğretir. (Küçükburjuva İdeolojisinin Eleştirisi-Maksim Gorki, s:46) Diğer bir ifadeyle, "tanrının inayetini ve 'ahiret' te, cennetteki güzellerine inanmasına, sözde kalan 'düşüncesi'ne rağmen, küçükburjuva son derece 'maddi' dir. Her şeyden önce, yeryüzündeki refahı ile, ekonomik refahı ile meşguldür." (a.g.e s:12)

Küçükburjuva, vermeyi sevmez, ama her şeyi ister. Doyumsuzdur, gayrı memnundur. her şeyi kendi çıkar ölçüleriyle çarparak değerlendirir. Gel-geç ruhludur, kararsızdır, kolay taraf değiştirir.

"Küçükburjuva şeride son derece benzer. Küçükburjuva bir parazittir, bir asaklıdır. Başkalarının öz sularını emerek geçinir. Küçükburjuvazinin de tıpkı şerit gibi, şaşılacak bir yaşama kabiliyeti vardır. Hızlı üreme gücüne sahiptir. Her çevreye pek kolayca uyar." (age. s: 25)

Mülk sahibi olma özelliği ile burjuvaziye ait karakteristik özellikler sergilerken, feodaliteye ait kalıntıları da bağrında taşır. Kadercidir; koşulların nasıl gelmişse öyle devam edeceğine inanır. Uzun vadedeli ve zorlu projeleri can sıkıcı, gerçekleştiremez ve hayali bulur. Umutsuzluk aşılama en belirgin özelliklerindedir. "Alışkın olduğu değerlendirmeler çemberi içinde sıkışmış kalmış olduğundan, kendisini şahsen ilgilendirmeyen her şeye kayıtsızdır." (age. s:12-13)

Küçükburjuva, ukaladır ve ihtiyarlıkta rastlanan "sıkıcı bilge" özellikleri gösterir. Zekaları hoşgörüsüzdür. Çekilmez bir otorite düşkünlüğü içinde olup, fikirlerinin ispatsız eleştirisiz birer temel önerme olarak kabul edilmesini isterler.

"(...) karakterleriyle birer usta hırsız, fikir ve inançlarıyla hümanisttirler.

Bunlar 'Hayvanları Koruma Derneği'nin eylemleri birer üyesi olabilir. Uygur Avrupa şehirlerinin sokaklarında işçilere sopa atan polisi hiç ilgisiz seyredebilirler. Canlı hayvanı kesip biçerek fizyoloji tecrübeleri yapılmasına itiraz edebilir, tavşanların, köpek yavrularının, kobayların hayatını savunabilirler. Ama aynı zamanda da, milyonlarca insanın ölümüne sebep olan emperyalist savaşların kaçınılmaz oluşunu, kapitalist devletlerin vahşi sömürge siyasetini haklı gösterebilirler." (age. S:48)

İÇİMİZDEKİ KÜÇÜKBURJUVANIN PANZEHİRİ

DEVİRİMCİLEŞMEKTİR

Devrimci saflarda, sınıfsal köken itibarıyla küçükburjuva özellikler taşıyanların yoğunluğu devrimci kültürün kökleşmesi önünde ciddi bir engeldir.

Küçükburjuva zora gelmez, disiplini sevmez, kaypaktır. Sürekli ilgi odağı olmak ister. Hata kabul etmez; o ne yaparsa doğrudur, ne eylerse güzel eylem. "Bütün düşünlerde nişanlı, bütün gömmelerde ölü"dür. Kendini anlatma, kendini öne çıkarma özellikleri ile harekete zarar ve-

Aslında yetenekli insanlar yetenek gösterisi yapmaz, başarılı insanlar başarılarını kanıtlama ihtiyacı duymazlar; bu, biraz da doyunluk sorunudur. Devrimcilerin mütevazî olmak için pek çok sebebi vardır. Taşdıkları ufuk genişliği onları daha mutlu, daha dingin ve hoşgörülü kılar.

rir. Gizli tutulması paylaşılmaması gereken şeyler söz konusu olduğunda zaaf gösterebilir.

Aslında yetenekli insanlar yetenek gösterisi yapmaz, başarılı insanlar başarılarını kanıtlama ihtiyacı duymazlar; bu, biraz da doyunluk sorundur. Devrimcilerin mütevazî olmak için pek çok sebebi vardır. Taşındıkları ufuk genişliği onları daha mutlu, daha dingin ve hoşgörülü kılar. Elinde fener, gündüz gözüyle insan arayan Diyojen gibi alçak gönüllülerdir. Onların "Kafdağ'ın ardındaki" ve belki görmeden yaşamlarını tamamlayacakları bir amaç -devrim- için bedel ödüyor oldukları iddiası, çok önemli bir gerçeği ıskalar. Devrimcilik bir yaşam biçimidir. Ve onlar devrimi ilişkilerinde her an yaşarlar. Bu bir onurdur; bir ayrıcalıktır. Bu onurun sahipleri yaşamı bu yüzden uğruna ölünecek kadar severler.

Bağımsız siyasal örgütlenme yolunda -belki yavaş ama- sağlam ve uzun vadeli adımlar atarken, yönverici iradenin ilkelere ile saflarımızı oluşturan sosyal bileşim arasında uyumsuzluklar olacaktır.

Bu tür sorunların çözümünde, yasağın değil; eğitici yöntemler tercih edilmelidir. İnsanların yeteneklerini geliştirme, üretkenliklerini arttırma ve daha önemlisi, bunu uygulamaya olanak tanıma yöntemi insanların kendine güvenini arttıracaktır.

Köken, karakter ve koşullanma farklılıkları yadsınmamalı; bir bütünü uyumlu parçaları haline getirilerek sorun olmaktan çıkarılmalıdır. İlkesel düşünce karşıtlıkları olmadığı sürece, ortaya çıkabilecek farklılıkları hoşgörü ile karşılamalı, hatta farklılıklarla beraber yaşamasını öğrenmeliyiz.

Halkla diyalog içinde olduğumuz çalışmalarında; kendini halkın üstünde gören, tüm hakları tekeline toplamış, otoriter/hotsozçu bir kişilik çizmekten özenle kaçınmalıyız.

Bizler "bir bilen" veya mücadelenin

Köken, karakter ve koşullanma farklılıkları yadsınmamalı; bir bütünü uyumlu parçaları haline getirilerek sorun olmaktan çıkarılmalıdır. İlkesel düşünce karşıtlıkları olmadığı sürece, ortaya çıkabilecek farklılıkları hoşgörü ile karşılamalı, hatta farklılıklarla beraber yaşamasını öğrenmeliyiz.

trafik polisliğini yapan konumunda olmalıyız. Kitlelerle ilişkimiz bir çeşit mayalandırmadır. Sahip olduğumuz fikirlerin anında karşılık bulması ve kitlelerin hızla devrim saflarındaki yerini alması biçimindeki beklenti, bizi aceleciliğe ve yöntemde yanlışlığa götürür.

Her devrimcinin bir psikolog yanı olacaktır; bu, "Sakala göre tarak atmak" veya "Nabza göre şerbet vermek" için değil; aksine, insanlarla daha mesafesiz, daha içten olabilmek, olayların iç hareketini yakalayabilmek içindir. Kibir ve böbürlenme bizleri her zaman için suyun (kitlenin) üstünde (bir anlamda da dışında) duran yağ durumuna düşürür. Birbirinden farklı özellikler taşıyan suları birbirine karıştırmak, birinden diğerine özellik katmak mümkündür; ancak, aynı kaba doldurulan yağ ve suyun bir bütün oluşturmasını beklemek, boş bir hayal

Her devrimcinin bir psikolog yanı olacaktır; bu, "Sakala göre tarak atmak" veya "Nabza göre şerbet vermek" için değil; aksine, insanlarla daha mesafesiz, daha içten olabilmek, olayların iç hareketini yakalayabilmek içindir. Kibir ve böbürlenme bizleri her zaman için suyun (kitlenin) üstünde (bir anlamda da dışında) duran yağ durumuna düşürür. Birbirinden farklı özellikler taşıyan suları birbirine karıştırmak, birinden diğerine özellik katmak mümkündür; ancak, aynı kaba doldurulan yağ ve suyun bir bütün oluşturmasını beklemek, boş bir hayal olacaktır.

olacaktır. Çoğumuz rastlamışızdır; kitlenin karşısında yüksek bir sesle ve heyecanla saatlerce konuşan bir insandan geriye -kulaklarda- sadece haykırma tonlamaları kalabiliyor. Böyle bir uyumsuzluk iki kişi arasındaki diyalogda da mümkündür.

Sistem açısından kitleler manipüle edilmesi gereken ve buna uygun bir yapı arz eden sürülerdir. Bunun alternatifi kesinlikle karşı manipülasyon olmamalıdır. Eylemsel ve düşünsel faaliyetleri ile tarihi yapan kitleleri, edilgen konuma sokan toplumsal projelerin başarı şansı yoktur. İnsanlar değiştirme-dönüştürme sürecinde bir özne olarak yer almalıdır. Bu süreç aynı zamanda bir özgürleşme sürecidir. Salt sistemi teşhir motiflerinin propaganda edilmesi tepkiyi örgütler, reaksiyon oluşturur; ancak, "bir taraftan yıkan, diğer taraftan yapan özelliğimizle bunun hemen yanında alternatif oluşturmazsak başarılarımız sınırlı ve geçici olacaktır.

Amaçladığımız yaşamı ilk etapta kendi şahsımızda somutlaştırmalı, örnek teşkil etmeliyiz. Varolan statükoları parçalayan, daha ileriye işaret eden devrimci hedeflerle yoğrulmuş bir çalışma tarzı geleceğe doğru yapılacak hamlelerin koşuludur. "Kitleleri, onların geri kalmış unsurlarının yönlendirdikleri doğrultuda (kitle kuyrukçuluğu yaparak-bn.) yönetmek Manşevik bir çizgidir. Bizim Bolşevik çizgimizse, kitlelere yön vermektedir, onların başına kahya kesilmek değildir. Kitleleri, politik bilinçli öncüler olarak, peşimizden götürmektedir." (Bolşevik Ajitasyon Üzerine, M. Kalinin-K. Kalaşnikov, Yurt Yayınları s:10)

Aynı şekilde, örgütsel yapının içerisinde de değerlerimizin hem uygulayıcısı hem de takipçisi olmalıyız. Disiplin hepimiz için vardır. Hiçbirimizin disiplinden muaf kalma gibi bir ayrıcalığı olamaz. "Örneğin, sen içkiye ve sarhoşluğa karşı savaşmış, fakat, bizzat kendin içersen, bu sökmöz. Sürekli disiplini çiğnersen, açıktır ki, böyle bir ısrarın etkisi zayıf olacaktır." (age. s:52)

Aynı zamanda, kitlelerle ilişkimizde adım adım ördüğümüz, bayrak edindiğimiz ilkeler olmalı ve bu bayrağın kirlenmemesi yönünde azami hassasiyet gösterilmelidir.

Devrimci tarzlar konusunda bir kaosun yaşandığı ve kitleler nezdinde de ayırım yapma güçlüğü çekildiği bu ortamda; böyle bir hassasiyet, verimli bir çalışma ile bütünleştirilebilirse, bayrağımızı kitlelere maletmemiz güç olmayacaktır.

İŞKENCECİLERE ATILACAK EN BÜYÜK TOKAT; DİRENMEKTİR!...

Zordur
sevgilinin ağız tadını ardında bırakıp
işkenceli gecelere yol almak.
dudaklarında
kurumuş kan tadı
genzinde
yanmayla uyanırsın
uyku sandığın
her kendinden geçme halinde

***

üzerinde postallar
ruhunu bile ezmek için dolaşır.
Tomurcuk halinde olan
henüz rengi belirsiz
umutlarına bile el uzatılır.
Yarına ait herşeyi
koparmak isterler
umut bahçenden.
Ve sen
inadına korursun
onlardan kaçırdığın
incinmiş belli
tek dal papatyayı...

Küba Kazanacak!

Eskiyen ambargo karşısında, eskimeyen yürek KÜBA; halen ilk günkü gibi coşku ile sürdürüyor, örnek ve onurlu yaşam biçimindeki direnişini...

"İyilik" yaparken bile küstahlığı elden bırakmayan ABD; kimi yaptırımları yumuşatma, "insani yardım" vb. kararlar alırken bile kirliliğini dışa vurmaktadır. Küba'da ailesi bulunanların, yakınlarına para göndermesine izin vermeyeceğini açıklayan ABD; aynı zamanda bugüne dek ne türden zorbalıklara başvurmuş olduğunun da ipuçlarını vermiş oluyor. Dışişleri Bakanı Madeline Albright, yapacakları yardımlarla; Küba devleti ile halkı arasındaki bağları zayıflatmayı amaçladıklarını açıkça ifade etmekte ve daha ötesi, Castro sonrası hesapladıklarını itiraf etmektedir.

Tüm çirkinliği ile dünya halkları karşısında defalarca teşhir olan ABD; Küba halkı tarafından bir fıkra konusu edilebilecek adımlarla "Küba'nın

demokrasiye geçiş sürecini hızlandırmak"tan söz edebilmektedir.

Hatırlanacağı gibi "Domuzlar Körfezi Çıkarması"nda ABD, tüm bir halkın direnmesiyle karşılaşmış ve yenilgiye uğramıştı. Sonradan kontra yöntemlerine; ambargo ve ablukaya rağmen sonuç alamamış ve Küba'daki devrimci iradeyi fiilen kabullenme

durumuna düşmüştür.

Yıllardır, ABD'nin yanı başında adeta meydan okurcasına varlık gösteren KÜBA, sadece emperyalizme karşı değil; "hanedanlık", "bürokrasi", "diktatörlük" vb. sıfatlarla kendisini muhatap eden ve kendinden başka sosyalist tanımayan çevrelere karşı da direnmiştir.

Bizler, yayına hazırlamakta olduğumuz "SOSYALİZM KAZANACAK" adlı çalışmayla, gerek Küba meselesine, gerekse de sosyalizmin sorunlarına açıklık getirmeye çalıştık.

BASINA, KAMUOYUNA, İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARINA ve KAMU EMEKÇİLERİNE AÇIK MEKTUP

Mahmut KONUK

"Düşünceye özgürlük girişimi" adı altında İstanbul, İzmir ve Ankara'da biraraya gelerek "ya düşünce suçu dışarı, ya hepimiz içeri" sloganıyla, çoğunlukla da şahsen tanımadıkları insanların belki içerik olarak da paylaşmadıkları düşüncelerinden dolayı cezaevine tıklılması neden olan metinleri yayınlamak ve kendilerini "ihbar" ederek onurlu ve örnek bir davranış sergileyen aydın ve sanatçıların eylemi ve yargılanma süreci konusunda yazmakta uzunca bir süre tereddüt geçirdim.

Cezaevi yolunu açan konuşma metni yayınlananlardan biri bendim ve konu ile ilgili olarak yazacağım bir yazı, sarfedeceğim bir söz, "bireysel bir teşekkür" olarak algılanabilir diye düşündüm. Konunun öznesi "düşünce suçlularından" biri ben olsam da sorunun "bireylerin özgürlüğü" ile sınırlı olmadığı, esas olarak da toplumsal bir sorun olduğu çok açıktır ve bireysel teşekkür yerine geçecek, sorunu bireysel bir özgürlük çerçevesinde gösterebilecek, öyle algılanabilecek bir açıklama aydınların bu onurlu eylemine haksızlık olacaktır.

Ancak gelinen aşamada eylemin ve yargılama sürecinin kazandığı ilginç boyutlar, açıklama yapmayı zorunlu hale getirmiştir.

Dikkat çekici olan şu ki DGM savcıları, aydınların; "suçlu düşünce"leri yayınlama eylemine yargılamakla kalmamakta, bizi de yeniden, üstelik ceza aldığımız yargılama sürecinde gündeme gelmeyen iddialarla yargılamakta, bunu da gıyabımızda yapmaktadır.

Öncelikle İzmir DGM Savcısı'nın iddiasını çok ilgi çekici bulduğumuzu belirtmeliyiz. Sayın savcı'ya göre bizim "suçlu" konuşmamız, "Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlükleri Sözleşmesi'nin 10/2. maddesini ihlal etmekte" imiş!.. Bravo doğrusu!.. Sayın Savcı'nın bu çok ince bir zeka ürünü olan iddiası sayesinde: konuşmamın sadece Türkyasalarını değil, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini de ihlal ettiğini öğrenmiş bulundum!.. Savcı'nın iddiası ne kadar yerini buluyor. A.İ.H.S.'nin ilgili maddesi ne anlama geliyor gibi bir tartışmaya anlamlı bulmuyorum. Anlamlı olan ilk defa savcılarının iddialarını Türk yasalarına değil, uluslararası sözleşmelere dayandırmasıdır.

Birinci olarak bu olay, üzerinde bir kez daha tartışmamızı gerektiren önemli dersler içermektedir; Emegün ve ezilenlerin eşitlik ve özgürlük iddiasında baz alınması gereken "sınır" batı kapitalizminin normları değil, taleplerimizin meşruluğu ve haklılığıdır. İlerici-özgürlükçü olan da kapitalizm değildir. "Batı" özgürlüklerinin sınırını belirleyen de "batı kapitalizmi" değil, batıdaki işçi sınıfı ve ezilenlerin yüzyılları bulan kanlı mücadeleleri ve ödediği ağır bedellerdir. Batı kapitalizminin bir sosyal devrim tehlikesi karşısında kabul etmek zorunda kaldığı veya toplumsal muhalefeti sisteminkanalları

içinde eritme aracı olarak kullandığı "özgürlükler", işçi sınıfı ve ezilenlerin uluslararası mücadelesinin önemli kazanımları olmakla birlikte, emegün ve ezilenlerin eşit, özgür, savaşız, sömürsüz dünyasına ulaşmada "sınır" olarak kabul edilemez. Türkiye koşullarından daha "ileri" olan, kapitalist batının ulus-devletleri değil, oralardaki işçi sınıfı ve ezilenlerin verdiği mücadelelerin ve ödediği bedellerin düzeyidir.

İkinci olarak dikkat çekilmesi gereken nokta; hak ve özgürlükler sözkonusu olduğunda uluslararası sözleşmeleri anımsamayan savcılarının, muhalif düşünceleri cezalandırmaya sıra geldiğinde uluslararası sözleşmelerdeki "sınır"lara sığınarak ve istedikleri doğrultuda yorumlayarak gösterdikleri ikiyüzlülüktür. Devlet adına "çetecilik" yapanları, cinayet işleyenleri, fidyecilik, kelle avcılığı, eroin ticareti, silah ticareti, nükleer madde ticareti, kumarhanecilik, kara para aklamacılığı vb. her türlü kirli işi yapanları, işkenceci polisleri, ırza tecavüz eden polis, korucu, subay ve özel timleri yargılama konusunda "Susurluk" gibi bir depremden sonra bile killarını kıpırdatmamaları ise bu savcılarının kimlerin güvenliğini koruduklarını, hangi sınıfın "memuru" olduklarını bir kez daha ortaya koyuyor.

Ankara'daki DGM Savcısı ise işi daha da "sıkı" tutmuş!..

Bu kez, benim ve Eşber Yağmurdereli'nin "suçlu" konuşmalarımızı yayınlamakla kendilerini ihbar eden aydınları, yazarları, gazetecileri, sendika yöneticilerini; "silahlı çete"ye yardım etmek'ten 7.5 yıla kadar hapis istemiyle yargılamak üzere dava açmış.

Gazetelerde okuyunca gözlerime inanmadım ama daha sonra olayın vahametini(!) kavradım ve sayın savcıya hak verdim!..

Elbette; nasıl dünyanın başka bir ülkesinde "suç" oluşturmayan (veya "başmuharri" Oktay Eşki'nin keskin zekasıyla işaret ettiği gibi sadece para cezasına çarptırılabilen) bir eylem Türkiye'de hapis'e cezalandırılan bir "suç" oluşturabiliyorsa, aynı eylemin işleniş yerine göre de yaptırımının değişmesi son derece normaldir!.. Aynı eylem İstanbul'da ayrı, İzmirde' ayrı, Ankara'da ise daha da ayrı bir "suç" oluşturabilir!.. Ne demek?.. Koskoca hükümet merkezinin bulunduğu Başkent'te "bölücülük"ten hüküm giymiş konuşmaları, Genel Kurmay'ın, savaş ağalarının, kontrgerilla karargahının burnunun dibinde "haklı-haksız savaş" tartışması yapan, kirli ve haksız savaşa karşı çıkan, ulusların ve dillerin tam hak eşitliği ve özgürlüğünü, halkların eşit ve özgür temeldeki kardeşliğini savunun konuşmaları yayınlama cüretini gösterecek, üstelik gidip kendi kendinizi ihbar edeceksiniz; elbette bu eyleminizin İstanbul'daki, İzmir'deki benzerlerinden farklı bir yaptırımı da olacak!.. Öyle değil mi?!

Aynı eylemin Diyarbakır'da tekrarlanması'nın yaptırımı ise muhtemelen daha da farklı olurdu. Yargılanmanız da, cezanızın kesilmesi de devletin başka "kurtarma" merkezlerinde ve gıyabınızda yürütülür, cezanızın infazı da Ora'daki "usule uygun" olarak yapılırdı!..

Birazcık "ülke gerçeği"nden haberdar olup da azıcık da düşünürseniz bu kadarını hemen-celik anlayabiliyorsunuz!..

Ancak bizim anlayamadığımız, akıl-sır erdirmemediğimiz bazı noktalar, yanıtını bulamadığımız bazı sorular var.

Sayın savcı, bizim "suçlu" konuşmalarımızı yayınlayanları "silahlı çete"ye yardım etmek"le suçlarken ne demek istiyor? Eğer bizi "silahlı çete" olarak kabul ediyorsa ikimizi aynı "çete" olarak mı görüyor? Eğer Eşber Yağmurdereli ile beni bir tek çete olarak görüyorsa bu iddiasını neye dayandırıyor?.. Basına yansıyan haberler dışında birbirini tanımayan, ne yüzyüze konuşarak, ne telefon, ne de başka herhangi bir araçla iletişimi olmayan beni ve Eşber Yağmurdereli'yi bir ve aynı "çete" olarak görmüş olabilir mi?.. Eğer bizi aynı "çete" olarak değil de her birimizi ayrı ayrı birer "çete" olarak görüyorsa bunu nasıl beceriyor?.. Tek kişilik "çete" olur mu? Üstelik de sayın savcı silahı nasıl tutuşturdu elimize? Bu durumda iddianamedeki "silahlı çete"ye yardım etmek" ifadesi yerine "silahlı çetelere yardım etmek" şeklinde bir ifade kullanılması daha doğru olmaz mıydı?..

Sonra bugüne kadar, özellikle bu; "suçlu" konuşmalarımızla ilgili olarak bizim "silahlı çete" suçundan da yargılanmamış olmamızı neye bağlayacak? Hadi Eşber Yağmurdereli'nin koskoca sıkıyönetim mahkemelerince kesilmiş, tapu gibi "silahlı çete yöneticiliği" suçu baki duruyor!.. Peki beni hangi örgüte sokacaklar?.. Sayın savcı herhalde bana da uygun (!) bir "çete" bulur!..

Sayın savcı bütün bu sorulara biraz alınganlık gösterebilir ama bütün bu soruları düşünmeden edemiyor insan.

Belki de bütün bunlar bizim hüsnü kuruntumuz!.. Sayın savcı'nın öyle çete-mete aramaya ihtiyacı yok!.. Sayın Savcı'nın cansiperane bir şekilde korumaya çalıştığı bir "kutsal devlet"i, bir de bu devletin varlığına kastetmiş bir silahlı örgüt vardır. Bu örgüt fobisi her tarafa öyle simişti ki bu ülkede olan biten her şey, söylenen, yazılıp çizilen her söz, hatta kolera salgınları, tren ve uçak kazaları vs. bile ya bu "kutsal devlet" in resmi ideolojisine uygundur, ona hizmet eder veya bu devletin canına kasteden "örgüt"ün isine yarar, ona hizmet eder, böylece de "yardım etmek" fiili gerçekleşmiş olur!.. Başkaca kasıt aramaya, başka bir bağlantı kurmaya, başkaca bir "örgüt" aramaya gerek yoktur.

Bir tek bu olasılık bizim yüreğimize biraz soğuk su serpiyor!.. Böylece biz kendimiz "çete" olmadan da, biz "çete"ye yardım etmek" suçunu işlemeyen de, bizim konuşmalarımızı yayınlayanlar "silahlı çete"ye yardım etmek" suçunu işleyebilirler!..

Sistemin "hukuk" kurumlarında manzara böyleyken sistemin efendileri, siyasal iktidar sahipleri büyük bir tantanayla bize "çağın da ötle-

sinde modern bir ceza yasası" armağan edeceklerini müjdelediler!.. Peeeh, heeh, peh... demeye kalmadan "kötü niyetli solcular ve iflah olmaz bölücüler" bu, "on yıllık emeğin ürünü olan güzide(!) yasaya" da dudak bükmeye başladılar!.. İdam cezasını kaldırmak, terörle mücadele yasasını ve ünlü 8. maddeyi ortadan kaldırmak, düşünceyi suç sayan diğer yasa maddelerinin, 159, 311, 312. maddeler gibi yasa maddelerinin kaldırılmasından (!) da tatmin olmalıdır!..

Yok "idam cezası zaten uygulanamıyor"muş, onun için "kaldırılması da bir anlam ifade etmiyor"muş, üstelik "hücre cezası zorunlu hale getiriliyor"muş!.. Sonra "TMY'nin, 8. maddenin, 159, 311, 312 vb. maddelerin yerine de değişik maddelerle getirilen düzenlemelerle aynı eylemler suç olarak korunmakla kalmıyor, cezalar daha da ağırlaştırılıyor"muş!.. "Üstüne üstlük yeni suç türleri de yaratılıyor"muş!.. Örneğin; "bir düşünce suçlusunu övmek, savunmak da artık suç haline getirilip ağır hapisle cezalandırılıyor"muş!.. "Bir ailede suç işleyen kişiyi yetkili makamlara bildirmeyen aile fertleri de suça ortak sayılarak junralcilik aileye kadar sokulup zorunlu hale getiriliyor"muş!.. Muş... muş... muş... muş!..

Peki ne bekliyorduk?

Toplumsal muhalefetin yanıp sönen, bölük pörçük, istikrarsız, çoğu zaman kesimsel taleplere saplanıp kalan, egemen sınıfların "demokratikleşme paketi" vaatleri geldiğinde de hemcecek umutlu bir bekleyişe giren durumu karşısında egemen sınıf temsilcilerinin saf saf oturup kendi elleriyle emekçiler ve ezilenler için özgürlük sınırlarını genişleten düzenlemeler yapmasını mı bekliyorduk?

Bir yandan sosyalistlerin ve işçi sınıfının emek sömürsüne karşı muhalefati, bir yandan eşitlik ve özgürlük talebiyle ayağa kalkan Kürt Halkı'nın direnişi, bir yandan eski sömürücü sınıfların arkaik değerleri ve gerici akımları, bir yandan da göbekten bağlı oldukları emperyalist metropollerin cenderesi altında sıkışıp kalan; çok uluslu bir toprak parçası üstünde tek ulus hakimiyetiyle şekillenen sömürgeci ve geç kalmış güçsüz bir kapitalizmin; varlığını ve iktidarını korumak için baskı ve sömürü yasalarıyla bile yetinemediğini, binlerce faili meçhul cinayet, işkencecilik, yüzlerce kayıp, binlerce köyün yakılıp yıkılması, milyonlarca insanın yersiz-yurtsuz bırakılması, kelle avcılığı, fidyecilik, eroin ticareti, silah ticareti vb. birçok kirliliği işle kendini gösteren, "çete"leşmiş "illegal" bir devlet organizasyonu ile ancak toplumsal muhalefeti ezibildiğini ve kirliliği finanse edebildiğini hep birlikte yaşamadık mı? Yaşamaya devam etmiyoruz mu?

Emekçiler ve ezilenler için düşünme, örgütlenme ve devrimci siyasal mücadelenin özgür olduğu koşullarda egemenlerin sömürü, soygun ve zulüm düzeninin bir yıl bile ayakta kalamayacağını bu beyler bilmiyorlar mı?

Elbette biliyorlar!.. Biliyorlar ve Bizans'tan Osmanlı'ya, İttihat ve Terakki'den 75 yıllık son devlet geleneğine kadar bu topraklarda süregelen entrikacı devlet geleneğinin parlak takipçileri olarak toplumsal muhalefetin her kıpırdanı-

şında -eğer ezemiyorlar- bir "demokratikleşme ve insan hakları paketi" lafı dolayarak toplumsal muhalefeti bir sonraki bahara kadar ıyutuyorlar, biraz sıkıştıklarında da kah "Işık Yurtçu Yasası", kah "Eşber'i kurtarma yasası" vb. piyasaya sürüyorlar. Sonra da dönüp "şimdilik düşünce suçlarında hapis cezasını yarı yarıya indirelim, ama para cezasını da arttıralım, buna da şükredin" deme yüzüzlüğünü gösteriyorlar.

Kimse kusura bakmasın ama galiba ne yaptığını pek iyi bilmeyen, kendi gücünün farkında olmayan, biz emekçiler ve ezilenleriz. Hak ve özgürlüklerin bütünsel savunusu için toplumsal dayanışmayı örmeye, sınıfın gücünü devrimci dayanışma için harekete geçirmede hala zayıfız. Düşüncü, örgütlenme ve sömürü ilişkilerine, sömürü sistemine karşı devrimci siyasal mücadele özgürlüğünün emekçiler için ekme kadar, su kadar, belki onlardan da fazla elzem olduğunu bildiğimiz halde emekçi tabandaki bu duyarlılığımızı, bu bilincimizi örgütlü bir tepkiye dönüştürmede eksiklerimiz var. Kendi kurduğumuz örgütlerin bizim istem ve taleplerimize, bizim değerlerimize yabancılaşmasına genellikle seyirci kalırız. Tabanın inisiyatifini sürekli kılacak kültürü ve mekanizmaları yaratmada yetersiz kaldıkça da sistemin kurumlarına benzemeye başlayan ve bürokratik birer aygıt dönüşen emek örgütlerinin başta merkez kadroları olmak üzere yönetici kadrolarının, emekçilerin toplumsal sorunlara sahip çıkmasının önünde birer barikat haline geldiğini görürüz. Böylelikle de başta kamu emekçileri olmak üzere emekçi kitlelerdeki devrimci potansiyelin örgütlü bir tepkiye dönüşmek yerine bürokratik mekanizmalar içinde eritildiğine tanık oluruz.

Oysa daha 4-5 mart Kızılay direnişinde kamu emekçilerinin şanlı mücadele pratiklerinden başlayarak 8 martta, 12 martta, 16 martta, 21 martta ve 30-31 mart-1 nisan'daki eylemlerde görüldüğü gibi kamu emekçilerinde, Kürt kadınlarında ve emekçi kadınlarda, Gazi'nin yoksul halkı ve devrimci güçlerinde, öğrenci gençlikte, Newroz ateşini sarhıldana dönüştüren Kürt çocuklarında ve cezaevlerinde direnen devrimci tutsaklardaki mücadele azmi ve direngenliğini bir üst boyuta sıçradığını hep birlikte gördük.

Egemenlere "darbe" ve "ara rejim" tartışması yaptırmanın da şişirilmiş "şeriat tehlikesi" falan değil, sistemin gaz bombaları dahil, mevcut güçleriyle denetleyemediği, üzerine gitmeye cesaret edemediği, kitlelerdeki bu potansiyel olduğundan hiç kuşku yok.

Kürt ulusal devrimci muhalefetinin uzattığı barış elini yine ellerinin tersi ile iten sömürgeci egemen sınıfların çok yönlü bir psikolojik savaş bombardımanı eşliğinde Kürt Halkı'na karşı yeni bir katliam politikasını boyutlandırdığı günlerde egemen sınıflardan her ne ad altında olursa olsun "af" dilenmek de başta Kürt Halkı ve Türkiye'nin emekçi sınıfları olmak üzere emeğin ve ezilenlerin eşit, özgür, savaşımsız, sömürsüz bir dünya yaratmak için verdiği onurlu mücadeleye, ödediği ağır bedellere biraz haksızlık olmuyor mu?

Kim, kimi affediyor?

Kanlı saltanatlarının devamı için "çeteleşen" bir illegal devlet organizasyonuna girişen egemen sınıflar, işledikleri suçların hesabını vermez ve "Susurluk" depremiyle pisliklerinin ortalığa saçılmasından bir yıl sonra aralarındaki çelişkileri halledip yine her şeyi eskisi gibi devam ettiren, bu sömürü ve zulme karşı çıktığı için cezaevlerine tıkılan bizler mi "af" dileyeceğiz?..

Ya da "düşünce suçluları" ile ilgili olarak hapis cezalarının yarı yarıya indirilmesi vaatlerini; "Eh, bu da hiç yoktan iyidir" deyip şükranla mı karşılayacağız?..

Ben, kendi adıma ne egemenlerin bahşedeceği bir "af"la, ne de hapis cezalarının "indirilmesi" gibi bir lütufla, birkaç gün önce dışarı çıkıp mühürlenmiş bir yürek, kelepçelenmiş bir beyinle "sokakta dolaşma özgürlüğü"nü kullanacağıma, devrim ve sosyalizme inanan ateşli bir yürek, düşündüğünü kendine saklamayan özgür bir beyinle yaşamımın kalan kısmını dört duvar arasında geçirmeyi tercih ederim.

Sorun; sadece "düşünce suçlularının özgürlüğü" gibi dar kapsamlı olarak da ele alınamaz.

Sorun; gerek Kürt Halkı'nın ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinde, gerekse de Türkiye'li sosyalist ve emekçilerin toplumsal devrim ve hak alma mücadelelerinde şu veya bu biçimde yer aldıkları, sömürü ve soygun düzenine şu veya bu biçimde muhalefet ettikleri için zindanlara tıkılan tüm siyasal tutsakların özgürleştirilmesi, zindanların boşaltılması sorunudur. Bunun doğal ve meşru yolu da "düşünme, örgütlenme ve devrimci siyasal mücadelelerin suç olmaktan çıkarılması"dır.

Bu da egemenlerin "iyi niyeti" veya mantıksal yollarla "ikna" çabalarıyla değil, egemen sınıfların iktidarını sarsacak bir toplumsal muhalefet dalgasıyla sağlanabilir. Onlar, devrimin ayak seslerini duymadan "reform"a razı olmazlar. Yukarıda değindiğimiz gibi bölünmüşlük ve zaafırlaşılarda bu topraklar üzerindeki kitlelerde bu güç ve potansiyel de fazlasıyla vardır.

Sorun, bireysel bir özgürlük sorunu değilse sorumluluk da sadece bir avuç onurlu aydın, sanatçı, bilim adamı, gazeteci ve devrimci sendika yöneticisiyle sınırlı tutummalıdır.

Artık kitlelerdeki devrimci potansiyeli ve öfkeyi sistemin kanalları içinde eritmekten başka bir işlev görmeyen, düşünce, örgütlenme ve devrimci siyasal mücadele özgürlüğü ekseninde sınıfın mücadelesi ve dayanışmasından söz edildiğinde; "nasıl yani, bir banka hesap numarası açmak, bir maddi yardımı filan mı" diyecek kadar bayağılaşan ve sınıfların değerlerine yabancılaşan KESK yöneticilerine bizim bir sözümlen yok!.. Ama geniş bir devrimci potansiyel barındırdığını bildiğimiz kamu emekçilerinin, kendi özgül taleplerinin yanında cezaevleri ve özgürlükler sorunuyla ilgili olarak da devrimci bir mücadele ve toplumsal dayanışmayı örme sorumluluğu da yok mu?

Bunun için de sendika bürokrasilerinin icazeti mi beklenecek?..

Özgürlük, emeğin ve ezilenlerin örgütlü, birleşik mücadelesinde ve devrimci gücündedir!..

Özgürlük ellerimizde!..

Eğitim Tarihinden Kısa Bir Kesit KÖY ENSTİTÜLERİ

Tarihsel olaylar, zaman ve mekan olguları dikkate alınarak incelendiği zaman bilimsellik kazanır. Ve tarihsel olaylar -veya kesitler- incelenirken duygusallıktan sıyrılmak (arınmak) gerekir. Kimi zaman yapılan inceleme sonuçlarıyla bizim mevcut düşüncelerimiz arasında uyumsuzluk çıkabilir. Burada yapılması gereken, bilimi kendimize uydurmak değil görüşlerimizi (mevcut düşüncelerimizi) bilimsel verilerle bütünleştirmektir. İşte buna "Bilim Ahlakı" diyoruz. Yine toplumsal yaşamda iz bırakmış olayları sahiplenmenin en iyi yoluda onu aşmaktan geçmekte. Geçmişimizdeki olumluluklara övgüler dizmenin ne bilimsellikte nede devrimcilikle ilgisi olamaz. Ama geçmişte doğru inceleyip bugüne izdüşürebilmek bilim ile devrimciliğin iç içe geçmesi ile açıklanabilir.

Eğitim tarihimizde iz bırakmış kesitlerden biride kuşkusuz "Köy Enstitüleri"dir. Köy Enstitülerine doğru kavramanın yolu ise dönemin sınıfsal ilişki ve çelişkilerine kısaca bakmaktan geçiyor. Çünkü Eğitimin egemen sınıfın üst yapı kurumu olduğu biliyoruz. Ve egemen sınıflar eğitim yoluyla sistemin devamını sağlayabilmektedirler.

1. Paylaşım savaşının sonuçlarına karşı yürütülen "Kurtuluş Savaşı" özünde anti-emperyalist olmasına karşın, işçi sınıfı önderliğinde gelişen bir hareket olmadığı gibi burjuvaziden de henüz söz etmek mümkün değildi. Kurtuluş savaşının yürütülmesi ve Cumhuriyet'in kuruluşu; küçük burjuva bürokrat-aydın kadroların, yerli burjuva (henüz adından bile söz ettiremeyen) ve müttelikleri büyük toprak ağalarıyla birlikte yürüttükleri bir hareketti. Ülkenin sınıfsal yapısına bakıldığında iktidara ortak olan güçler, Batı kapitalizminin komisyoncusu olan yerli burjuvazi, büyük toprak ağaları ve asker-sivil aydın kadroları ülkede izlenecek olan ekonomi politikasını kapitalist bir rota izleyeceğini, İzmir iktisat kongresi (1923)'nde kesinleştirmişlerdi.

Kongrede, kapitalist doğrultuda kırsal kesimde yapılması gerekli dönüşümler, "Tarım ve Eğitim sorunları" başlığı altında karara bağlandı. İlkokul ve diğer okullarda tıpkı gelişmiş kapitalist ülkelerde olduğu gibi; sanayi ve tarımın uygulamalı olarak öğretilmesi, kışla ve askeri eğitimde bile uygulamalı olarak öğretilmesi ve buna benzer bir dizi öneri benimsendi. (Buradaki amacın kırsal kesimde kapitalist üretim ilişkilerini hakim kılma rolünü eğitime yüklediği hemen görülmektedir.)

Bilimde ve eğitimde pozitivistizm felsefesi benimsendi. Ülkede çağdaş uygarlık seviyesine ulaşma, batı kapitalist değer yargılarını benimseme olarak görüldü. Kapitalizmin serbest rekabetçi dönemin ortaya çıkan ve feodal üretim

ilişkilerini tasfiye etmeye yarayan "eğitimde öğretim birliği" benimsendi. Laik eğitim ve parasız öğretim ilkeleri yaşama geçirilmeye çalışıldı. Kapitalist ülkelerden tanınmış eğitim düşünürleri çağrılarak raporlar hazırlatıldı. Görüldüğü gibi yapılan bütün çalışmaların odağında, eğitimi kapitalist üretim ilişkilerini geliştirme çabasının hizmetine sokmak isteği vardır. Bunlarla birlikte bir taraftanda özel girişimcilğe de ayrıcalıklar tanınmaktadır. 1927'de "Sanayi Teşvik yasası" çıkarıldı. Ancak bu çabalar yerli burjuvaziyi 30'lu yıllara kadar istenilen seviyeye getiremedi. Ülkede kapitalist üretim ilişkilerini hakim kılabilecek ve feodalizmi tasfiye edecek dönüşümler sağlanamadı. Bu ortamda patlak veren 1929 dünya ekonomik bunalımı konusunda kapitalizmi devlet desteği ile geliştirmek amacıyla "devletçilik" uygulamasına geçildi. Burjuvazi artık devlet desteğiyle ile palazlandırılacaktır. Bu çerçevede uygulanacak bir ilköğretim seferberliği de yurttaşların bu düzenin istemlerine uymalarını, feodal ilişkilerden kurtulmalarını sağlayacaktı. Fakat 1932-1933 yıllarına kadar modern tarıma geçilememişti. Feodalizmi tasfiye etme girişimlerinden biri de 1936 yılında Kemalist kadrolar tarafından hazırlanan toprak reformu, toprak ağaları tarafından engellenmişti. Kırsal kesimdeki ekonomik ve toplumsal dönüşümün (burjuvazi lehine toprak ağaları aleyhine) sağlanabilmesi için eğitimdeki çabalar olgunlaştırıldı ve 17 Nisan 1940'da Köy Enstitüleri kuruldu. Burjuvazi adına hareket eden Kemalist kadrolar, Köy Enstitüleri aracılığıyla feodalizmi tasfiye etmeyi düşünmüşlerdi. Dolayısıyla bu kurumların eğitim programları ve anlayışı da buna uygun düşmeliydi. Biçilen misyon ise kısaca köyün ekonomik yaşamını geliştirebilmek için tarım, sanat, teknik alanda köylülere örnek olacak işler yapmaktır. Enstitülerde iş eğitimi temelinde yürütülen kültür, tarım ve teknik derslerle köy tümüyle içten canlandırılacak ve feodal ilişkiler tasfiye edilecekti.

Köy enstitülerinin eğitim anlayışına kısaca baktığımızda aslında bir özgünlük de görmekteyiz. İsmail Hakkı Tonguç'un Alman eğitimci KERSCHENSTINER'den kimi çeviriler yaptığı için Alman ekolüne benzediği sanılmaktadır. Oysa burada söz konusu olan eğitim anlayışı insanı iş düzeni içinde bir parça olarak görmektedir. Tonguç ise iş üzerinde eğitimi genel eğitimin bir parçası saymıştır. Yani insanı, kültürel, bedensel ve zihinsel gelişimin yanında iş üzerinde eğitiminin gerekliliğini savunmuş. Zaten derslerin dağılımı ağırlığıda bunu gösteriyor. Kültür dersleri toplam 114 haftaya, tarım ve teknik dersler ise toplam 116 haftaya tekabül

etmektedir. Köy Enstitülerinin insanı her yönüyle (iş, beden eğitimi estetik) geliştirmeyi amaçlaması kimi zaman politeknik eğitime benzer yanlarının da olduğunu düşündürüyor. Ancak aradaki belirgin farkları da hemen belirtmemiz gerekiyor. Politeknik eğitim endüstri döneminin bir gereksinimi, Köy Enstitüleri ise kapitalist üretim ilişkilerini hakim kılmanın bir sonucudur. Poli- teknik eğitim insanı tüm yönleri ile geliştirmeyi hedeflediğinden Sovyetler birliğindeki bütün ulusların ana dilde eğitim yapması gerekliliğini uygulamıştır. Buna karşılık köy enstitüleri yalnızca resmi dili eğitim dili olarak uygulamıştır. Ve diğer dilleri görmezlikten gelmişlerdir. Yine politeknik eğitim sömürüyü ve sınıfları tümüyle ortadan kaldırmayı hedeflerken köy enstitüleri yalnızca feodal sömürüyü ortadan kaldırmayı hedeflemiştir.

Bu karşılaştırmalardan da anlaşılacağı gibi köy enstitüleri kendi özgül koşullarının bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Tıpkı ortaya çıkışları gibi bu kurumların kapatılışında sınıflar arası çelişkilerin sonucudur. Egemen sınıflar arasındaki çelişkinin ürünü olan köy enstitüleri amacını aşarak yalnızca feodal sömürüye değil aynı zamanda kapitalist sömürüye karşı çıktı. Eğitimde kapitalist üretim ilişkileri için değil, "halk için eğitim" dönüşümünü sağladı. Burada egemen sınıflara tek birşey kalıyordu. Dünyayı kavrayan ve giderek sistemi sorgulayan eğitimcileri ortadan kaldırmaktı. Kendi amaçları için kurulan bu kurumlar, amaçlarının dışına çıkarak yaratıcılarında zor durumda bırakmıştı. Hemen harekete geçildi. CHP döneminde açılan köy enstitüleri yine CHP döneminde kapatılıyordu.

İlk olarak Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel Bakanlıktan alındı (1946). Arkasından ilköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç uzaklaştırıldı. Artık köy enstitüleri yavaş yavaş budanyordu. Budama DP iktidarıyla (1950) hızlandı ve 1953 yılında bu kurumlar resmen kapatıldı.

Bu kısa incelemenin amacı, köy enstitülerini yeniden canlandırmak değildir, amacımız, eğitimi egemen sınıfların elinde alıp "halk için eğitim" şiarını nasıl yaşama geçireceğimizi biraz düşünmektir. Yaşamı yarınla saklamak, sorunların çözümünde bilinmeyen bir tarihe ertelemek bizim tarzımız olamaz. O zaman kapitalizmin tarlasında karanfil yetiştirme (halk için eğitimi yaşama geçirme) cesaretini gösterebilmeliyiz.

1940'lı yıllarda nüfusun % 70'i kırlarda yaşamaktaydı. Bu gün ise kırlarda %30 kentlerde %70 nüfus vardır. Yani %40'lık bir kayma söz konusudur. Bu %40'lık nüfus göçü varoşlarda ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarla başbaşıdır. Öyleyse KENT ENSTİTÜLERİNDE buluşmamız gerekiyor.

İSTANBUL EĞİTİM-SEN 3 NO.LU ŞUBE'NİN KONGRESİ YAPILDI

3 no.lu Eğitim-Sen'in yapmış olduğu kongre özelde eğitim emekçilerinin genelde ise tüm emekçilerin demokrasi ve devrim mücadelesine hizmet etmesi temennisiyle (merhaba)!

Egemen sınıfın ittifakı olan (oligarşinin) halkımız üzerindeki baskılar her geçen gün katmerleşerek artmaktadır.

Son günlerde yoğunlaşan sivil faşist saldırılarda da görüldüğü gibi faşizm kendisinden başka kimseye yaşama hakkı tanımıyor. İşte bu gerçeklikte eğitim emekçilerinin hak alma mücadelesini bir üst boyuta taşıma (Hak verilmez alınır şiarıyla hareket edilmelidir.)

*Emperyalizme ve Faşizme Karşı
DEVRİMCİ ÖĞRETMENLER*

İstanbul Eğitim-Sen 3 no.lu Şubenin yapılan Kongresi'nden bazı notlar:

1. 4, 5 Mart Ankara eylemi; ölmek var dönmek yok şiarı ile alanlara taşınmıştır. 4 Mart akşamı Eğitim Emekçilerine yönelik saldırılar olmuş 5 Mart Kızılay'a çıkma kararı ile işbirlikçi faşist devletin gaz bombaları ile yapamadıklarını içimizdekiler yapmıştır!

2. Nasıl bir sendika istiyoruz? Tabanın söz-karar sahibi olması için taban örgütlülüğü zorunludur. Kitlelere hesap verme gerçekleşmeden az olsun benim olsun kaygısı güdülmemelidir. Ve sendikaların tüm siyasi partilere aynı uzaklıkta durması şarttır. Birlik, eleştiri, birlik mantığı ile hareket edilmeli veli-öğrenci masaları oluşturulmalıdır. 3 senden 1 benden mantığı egemen olmuştur. Sendikal hareketimizin sorunlarına çözüm bulmak zorlaşmıştır. Demokratik inisiyatif adı altında bir araya gelerek yeni bir (Devrimci Sendika) oluşumunu ha-

yata geçirmeliyiz!

3. Cinsiyetçi iş bölümüne dayalı düşük yoğunluklu işlerde çalışıyoruz. ev işlerine yöneliyoruz. Sendikamızın kadına bakış açısı kadınların sendikada aktif bir konuma geçerek çoğalmasi ile değişir. Doğum sonrası izin 1 yıla çıkarılması ve (6 ay anne 6 ay baba)'nın izin kullanması cinsiyetçi bakış açısını ortadan kaldırmak için önemli bir basamaktır!

4. 3 martta tarihsel bir süreçten geçiyorduk. 8 yıllık mücadelemiz yok sayılıyordu. Buna karşı direnip kazanmalıydık. KESK bürokratları ise eylem kırıcılığı yaptı. (Direnişi bitirip şubeler bazında tepkimizi ortaya koyalım.) 4 mart akşamı İstanbul'a gelmek isteyen eğitim emekçilerini yoldan çevirip Ankara'da eylem bitti, gitmeye gerek yok.

BASKILAR BİZLERİ YILDIRAMAZ

1 Mayıs'da 243 kişi gözaltına alındı. Binlerce kişide polis-askerin coplu, panzerli saldırısında yaralandı. 5 Mayıs'ta duruşmaya çıkarılan 243 kişiyse DGM tarafından görevsizlik kararı verilerek Şişli adliyesine sevk edildi. Dergimiz muhabirinin de içerisinde bulunduğu 3 muhabir gözaltına alınıp 1 gün sonra bırakıldı.

6 Mayıs'da 243 kişiden 180'i İstanbul Emniyet Müdürlüğünde serbest bırakılırken 63'ü adliyeye sevk edildi.

2911 sayılı Toplantı ve Yürüyüş yasasına muhalefet, kamu malına zarar verme polise mukavemet... suçları (!) işlediği gerekçesi ile 49 kişi cezaevlerine gönderildi.

İstanbul-DH

Son Günlerde Yoğunlaşan Devlet Destekli Sivil Faşist Saldırlara Karşı OKMEYDANI'NDA BASIN AÇIKLAMASI

9.5.1998 tarihinde saat 16.30'da Okmeydanı Çeşme durağında başlayan Anadolu Petek Market'in önüne kadar devam eden yürüyüşte,

Susma Sustukça Sıra Sana Gelecek,

Faşizme Ölüm Tek Yol Devrim,
Devrim Şehitleri Ölümsüzdür,
Ülkü Ocakları Kapatılsın,
Ülkü Ocakları Dağıtılacak,
Baskılar Bizleri Yıldırılmaz,
Yaşasın Devrimci Dayanışma (!)
sloganları atıldı:

ÖDP, EMEP, HADEP'in katılımlarıyla yapılan basın açıklamasında; " 1 Mayıs günü semtimizde terör estirerek onlarca genci öldürüsiye döverek gazetecileri ve halkı tartaklayan... MHP ve Ülkü ocakları mensubu sivil faşistleri ve onların her türlü saldırısına katılan ve izin veren polisi lanetlemek için buradayız. 12 eylül öncesinde Maraş-Çorum katliamlarını tertipleyen bilim adamlarını ve aydınları üniversitelerde katleden, başta 16 Mart katliamı olmak üzere pek çok öğrenciyi öldüren MHP'li katiller şimdi de benzeri bir senaryonun sahneye konulması için provakasyonlar düzenliyorlar... Emekçiler ne zaman demokratik talepleri için yoğun bir biçimde alanlara çıkmışlarsa karşılığında polisle işbirliği halindeki MHP Ülkü ocaklarındaki faşistleri buldular. Okmeydanı gibi yoğunlukta işçilerin, emekçilerin, alevilerin kürtlerin yani bu sistem tarafından ezilenlerin oturduğu bir semtte halkın gittikçe yükselen duyarlılığı karşısında şimdi Polis-MHP işbirliği çıkarılıyor. 1 Mayıs günü bunun göstergesidir... Okmeydanı halkı tarafsızlaştırılarak sessiz bırakılmak isteniyor... Onlar sağsol çatışması yalanıyla MHP-Polis terörü altında emekçilerin yaşadığı bölgeyi tamamen terörize ederek provakasyonlara açık hale getirmeye amaçlıyorlar...'denildi.

İstanbul-DH

HİÇ BİR GÜÇ DEVİRİMCİ TUTSAKLARI TESLİM ALAMAYACAK

Bütün baskı, yasak ve katliamlara rağmen gelişen-yükselen sınıfsal ve ulusal kurtuluş mücadelesi egemenleri korkutuyor, telaşlandırıyor. Büyüyen korku ve telaşlarıyla daha da acizleşip saldırıyorlar. Bu, onları hazin sona doğru sürükleyip götürüyor. İşte son dönemlerde toplumsal muhalefete yönelik geliştirilen saldırılar da bu çaresizliğin ürünüdür.

Geliştirilen vahşi saldırılar, gözaltılar ve tutuklamalar acizliğin dışavurumudur. Dağlarda, şehirlerde, fabrikalarda, okullarda, cezaevlerinde büyüyen korkuları ve acizlikleri onları bataklığın dibine doğru çekiyor. Bataklığa saplanan hakim sınıflar, buradan kurtulma fırsatını bulamayacaktır. İşçi sınıfı ve emekçi halklarımız böyle bir olanağı onlara asla tanımayacaktır.

Devletin sözkonusu genel saldırılarının ayrılmaz bir parçasını da cezaevlerinde dönük saldırıları oluşturmaktadır. Sınıf mücadelesinin mevzileri haline dönüştürülen bu alanlar, her dönemde saldırıların hedefi olagelmıştır. Devrimci tutsakların kanıcanı, alinteriyle yaratılan siperler sınıf düşmanlarımıza korku salıyor, onları tedirgin ediyor.

Bundandır ki; kendince uygun koşulları ve anı yakaladığı zaman azgınca saldırıya geçiyorlar. Kanımızla kazandığımız mevzileri ele geçirmeye çalışıyorlar. Bizleri düşüncelerimizden, ideallerimizden alıkoymak için binbir türlü alçakça planı devreye sokuyorlar. Son süreçlerdeki kapsamlı saldırı planlarını "Hücre Sistemi" saldırısıyla cisimleştirmekteler. Şanlı '96 Direnişimizin üzerinden henüz kısa bir zaman geçmişken, yeni ve daha kapsamlı bir saldırıyı sinsince yürütülen planını devreye soktular.

Bu genel saldırı ve sinsî yönelimin son örneği Buca'da yaşandı: DHKP-C tutsaklarına saldıran düşman 10 tutsağı kaçırıp çeşitli yerlere sürgün etti. 30 Mart'ta geliştirilen bu saldırı, anında dalga dalga yayılarak etkin bir direnişle cevaplandırıldı. Düşmanın bu alçakça saldırısı devrimci tutsakların direniş kalelerine çarpıp altedecekti, edildi de.

Bulduğumuz mevzide de saldırının duyulduğu 31 Mart sabahından itibaren direnişe geçildi. Sayım vermeme ve işgalle başlayan eylemimiz kısa bir süre sonra barikat direniş ve rehin alma eylemimizle bir üst noktaya sıçratıldı. 4, 5 ve bayanlar koşullarının bulunduğu alan tamamen devrimci tutsakların inisiyatifi ve denetiminde kalmıştır. Bu alan maltasına kurduğumuz barikatın önüne gelen müdür ve gardiyanlara yönelik olarak rehin alma eylemimize geçilerek; biri 2. müdür, üçü başgardiyan olmak üzere dört personel askerlerin yoğun silah ateşlerine rağmen, devrimci kararlılık ve iradeyle rehin alın-

mışlardır.

Başından sonuna kadar büyük bir coşku, kararlılık ve feda ruhuyla sürdürülen direnişimiz, devrimci dayanışma ve ortak iradenin güzel ve soylu bir örneğini sergilemiştir.

SINIF MÜCADELESİNİN İŞILDAYAN BU SİPERLERİNDE YENİ ZAFERLER KAZANMAYA DEVAM EDECEĞİZ!

Düşmana karşı kararlı duruş, dayanışma ruhu ve cesaretle gerçekleşen direnişimiz, zifiri karanlığın sahiplerini bir kez daha dize getirmiştir. Bir kez daha hıncımızı ve direncimizi sınamaya kalkanlara yeni yeni yenilgileri tattıracağımızı gösterdik. Evet, işçi sınıfı, emekçi halklar ve mazlum Kürt ulusuna cehennem zebaniliği yapanlara ilan ediyoruz: Bir kez daha yenilmek istiyorsanız hıncımızı ve direncimizi sınamakta özgürsünüz!

Bütün cezaevlerinde ortak duruşla yaşam bulan direnişimiz, Adalet Bakanlığı adına İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı'nın, Sağmalcılar'da Cezaevleri Merkezi Koordinasyonu'yla yaptığı görüşmede, kaçırılan arkadaşlarımızın derhal istedikleri cezaevlerine sevkedilmeleri, bundan sonraki sevklerin devrimci tutsakların istekleri doğrultusunda yapılması, eylemler dolayısıyla hiçbir tutsak hakkında soruşturma açılmaması ve Buca Cezaevi İdaresi hakkında soruşturma açılması taleplerimizin kabul edilmesiyle direnişimiz zaferle sonuçlandı.

direnişimiz ve zafer, bir kez daha dost-düşmana devrimci tutsakların kararlılığını ve gücünü göstermiştir. Direnişimiz ve zafer, devrimci ruh ve bilinçle şekillenilenlerin yenilmezliğini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Dün olduğu gibi bugün de, yarın da kazandığımız mevzileri ne pahasına olursa olsun koruyacağız, geliştireceğiz. Faşizmin her saldırısı, devrimci irade bendimize çarparak yenilgiye uğraşmaya mahkumdur.

**YAŞASIN DİRENIŞİMİZ VE ZAFER!
YAŞASIN SİPER YOLDAŞLIĞIMIZ!
DEVİRİMCİ TUTSAKLAR TESLİM ALI-NAMAZI!**

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi:
**DHKP-C, TKP(ML), TİKB, EKİM, MLKP,
Devrimci Yol, TKP/ML
Davası Tutsakları Adına
Sadık TÜRK, Cemal ÇAKMAK,
Esmahan EKİNCİ, Habip GÜL,
Fikret LÜLE, Mehmet Ali YAZICI**

BASINA VE KAMUOYUNA

1 Mayıs, işçi sınıfının 8 saatlik çalışma istemiyle sınıflar savaşımında egemenlere karşı direnişini ve zaferini simgelerken ülkemizde de ezilen, sömürüle işçi sınıfı ve emekçi halkların açlığa, yoksulluğa, adaletsizliğe karşı başkaldırı ve kavga günü olmuştur.

İnsanlarımızın yaşama hakkının bile elinden alındığı ülkemizde 1 Mayıs her yıl faşizmin saldırılarına maruz kalmıştır, kalmaktadır. Bu yıl da devleti 1 Mayıs hazırlıkları yine haftalar öncesinden planlanan gözaltı terörüyle başladı. Özellikle İstanbul'a yığılan asker, polis gücü gülerce televizyonlarda gösterilerek halka gözdağı verilerek istenirken, ülkenin hemen her yanında DKÖ ve sosyalist basın büroları talan edilerek insanlar bürolardan, evlerden, sokaklardan, okullardan gözaltına alındı. 1 Mayıs öncesu bi saldırılarla verilmek istenen mesaj çok açıktı: "1 Mayıs devletin ve MGK sendikacılarının istediği gibi kutlanacak." Gözaltına alınan insanlar 1 Mayısprovokatörleri olarak basına çıkarılırken, "1 Mayıs'ı kana bulayacaklardı" demagogileri faşizmin saldırı zeminidir.

Faşist devletin kontra timleri bu saldırıları 1 Mayıs günü alanlara da taşı. Kadın, erkek, genç yaşlı demeden herkesi vahşice saldırdı. En meşru haklarını haykırmak için alanlara çıkan halkımıza polisler saldırdı, MGK sendikacıları ve solcuları devlete daha öncesinden mesajlarını vermişti.

Herşeye rağmen "98"de 1 Mayıs Türkiye ve Kürdistan'ın hemen yer yerinde kutlanmış, tüm saldırılara, gözaltılara rağmen devrim mücadelesinde saflaşma bir kez daha somutlanmıştır.

Bu saldırılar karşısında devrimci, demokrat, "insanım" diyen herkesin tepki göstermesi gerekir. 1 Mayıs emekçilerindir ve alanlarda kutlanı. Faşizmin günler öncesinden ve 1 Mayıs alanında da devam eden bu saldırılarını bizler Merkez Kapalı Hapishanesi'nde bulunan DHKP-C, TİKB, MLKP, EKİM, Devrimci Yol, TKP(ML), TKP/ML'li devrimci tutsaklar olarak bir günlük sayım vermeme eylemi ile protesto ettik. Gözaltına alınan yüzlerce insan serbest bırakılmalıdır.

Türkiye halkları devletten ve MGK sendikacıları "sol"cularından saldırıların hesabını ergeç soracaktır.

İşçi sınıfı ve tüm emekçilerin şanlı 1 Mayıs direnişini bir kez daha selamlıyoruz.

**ANKARA MERKEZ KAPALI
HAPİSHANESİ'NDEKİ;
DHKP-C, TİKB, MLKP, EKİM,
DEVİRİMCİ YOL, TKP(ML), TKP/ML
Davası Tutsakları**

HALK İÇİN KURTULUŞ DERGİSİ'NE DOSTÇA UYARIMIZDIR

“Son dönemlerde, HALK İÇİN KURTULUŞ dergisinde yeniden nüksettiğine tanık olduğumuz; herşeyi Devrimci Yol'a göre açıklama ve daha kötüsü 'Devrimci Yol eşittir ÖDP' denklemine kurma ısrarı, umuyoruz ki bu yazımızın okunması sonrasında değişime uğrayacaktır. Çünkü, tasfiyeci bir gelişmenin ardından ortaya çıkan yapıların 'köklerine' bakarak, onları eski veya yeni devrimci yapılarla özdeş tutmamak gerektiğini öyle sanıyoruz ki, 'KURTULUŞ' yazarları da biliyor.” (Devrimci Hareket, Sayı:6)

Dergimizin 6. sayısında, yukarıdaki uyarıyı yapmış, çeşitli örnekler vermiş ve dostluğun gerekleri konusunda ısrarlı vurgularda bulunmuştuk. Bu uyarılarımıza dayalı koca koca beklentiler içerisine girmemiş idiysek de, en azından 'KURTULUŞ'un bundan sonrasında bu konuda belirli bir hassasiyet göstereceğini umut etmiştik. Ancak 'KURTULUŞ'un 81. sayısı, henüz değişen bir şeyin olmadığını gösteriyor.

İnönü Alpat'ın hazırlamış olduğu "Türk Solu Sözlüğü" gerekçe edilerek, DEVRİMCİ YOL'a yöneltilen yakıştırmalar, KURTULUŞ'u büyütmediği gibi; hiçbir yapılanmanın, devrimci örgütlenmeler arası ilişkilerde tercih etmemesi gereken bir tarzı tarih sayfalarına yazdırmış oluyor. Bu, bir gelenekten çok bir

alışkanlıktır. Eğer, devrimciler adına bir gelenek oluşturup; aramızda, olumlu sıfatlarla anılmaya sebep olacak yararlar bırakacak, bunu hep beraber yapmak durumundayız.

Biz, 6. sayımızda, yoldaşlarımızın Devrimci Sol militanlarıyla aynı siperde şehit düşmesine, kanlarının birbiriyle karışmasına dair anımsatma yaparken; amacımız salt güzelleme yapmak veya KURTULUŞ'un gönlünü hoş tutmak değildi. Daha önemlisi, artık tarih olmuş kimi husumet sebeplerini, kulaktan dolma bilgilerle ısıtıp ısıtıp sunmanın; günlük her gelişmeyi, örgütler arası mesafeyi büyütme sebebi olarak kullanmanın gerekli ve yararlı olmadığını anlatmak istemiştik.

İster eğitim amaçlı olsun, isterse büyütmekte olan birinin kulağına önemli tarih bilgileri aktarmak amacıyla olsun; hiçbir neden, bu türden bir tarzı haklı kılmaz. Biz inanıyoruz ki, her devrimci örgütlenmenin, bir başka devrimci örgütlenmeye yakışık düşmeyecek atıflarda bulunmaya gerek duymadan; yazı yazma, eğitim çalışması yapma ve yeni insan kazanma koşulu vardır. Devrimciliğin kendisi, zaten güzelliklerle dokunmuş bir alandır; bunu, güzel göstermek için bir yerleri 'kara' göstermeye neden gerek olsun ki?.. Hele de bunlar dostlarınız ise...

Kavganın alabildiğine keskinleştiği ve

kalemlerimiz gibi yüreklerimizi, yumruklarımız gibi silahlarımızı birleştirmemiz gereken bu süreçte, dostluk bağlarını zayıf düşürecek her adımdan özenle kaçınılmalıdır.

Artık, bir yöntem haline getirmek durumunda olduğumuz ve -dostluğun gereği olarak- tüm devrimci yapıları bağlaması gereken kimi normlar vardır ki, bunlar 'KURTULUŞ' için de yabancı olmasa gerek. Örneğin, mesele eleştiri ise, biz bunu 6. sayıda genişçe yaptık; ama kırıp dökmeden... Aynı sayıda sunduğumuz DEVRİMCİ YOL dosyası, "DEVRİMCİ SOL ayrılığı" da dahil olmak üzere tarihin pekçok kesitine dair önemli açılımlar içeriyor. Bundan hareketle yapılacak değerlendirmenin/tartışmanın, daha düzeyli olacağına inanıyoruz.

Biz, bulunduğumuz her birimde, bize uzatılan dostluk elini devrimciliğimizin tüm sıcaklığıyla karşılayacak ve dostluğun gerektirdiği ölçüler dahilinde hareket etmeye devam edeceğiz.

DEVRİMCİ NORMLAR

HEPİMİZ İÇİNDİR.

DEVRİMCİ DOSTLUK VE
DAYANIŞMADA ISRARLI
OLACAĞIZ.

DÜZELTME VE ÖZÜR

Gülнар Kapalı Hapishanesi'nden bize yazı gönderen okurumuz Cihan Yıldırım'ın yazısı teknik bir aksaklık sonucu hatalı çıkmıştır. Düzeltiyor ve özür diliyoruz. Yazının aslını tekrar yayınlıyoruz.

"Merhaba Dostlar,

Öncelikle hepinizi mücadelenizden dolayı kutlayarak başlamak istiyorum. Mücadele çizginizde taviz vermeden yürüdüğünüz yolda biz dostlarınızla paylaşacağınız çok şey olduğuna inanıyoruz.

Ben bu hapishaneye Nevşehir'den geldim. Orada derginizi yakından takip etme olanağımız vardı, fakat burada bu olanak yok. Sizden bana sürekli Devrimci Gençlik ve Devrimci Hareket dergisini göndermenizi istiyorum. Tabi malum kitap anlamında yok denecek kadar zayıf bir kitaplığımız var. Bu arada kitap da istemiş bulunuyorum. Sizlerden eminim ki biz devrimci tutsakları yalnız bırakmadığınız gibi kitap-dergi-broşür gibi ihtiyaçlarımızı da karşılayacaksınız.

Evet Dostlar, ben DHKP-C davasından yargılandım ve 3 yıl 9 ay ceza aldım. Şu an 9 ay gibi bir zamanım var. Sizlerin bu duyarlılığı göstererek göndereceğiniz kitap ve dergiler için şimdiden sonsuz teşekkür ederim.

Dostça selamlar.

Cihan Yıldırım
Gülнар Kapalı Hapishanesi 2. Koşuş Gülнар/MERSİN"

Sakarya Cezaevinden bizlere yazan yoldaşlarımızın mektubu elimize geç ulaştığından dolayı bu sayımızda yayınlıyoruz.

KIZILDERE SON DEĞİL

26 yıl önce Kızıldere'de THKP-C ile THKO'nun önder ve ileri kadrolarından oluşan eylem güçleri düşmanın askeri güçleri tarafından kuşatılmış ve topluca katledilmişlerdir.

Onlar sınıf savaşımının en yüksek boyutlarında, ihanetin kol gezdiği bir ortamda devrimci tavırdan örnekler sergileyerek inancın, kararlılığın, halka ve devrime bağlılığın birer simgesi oldular.

Onlar kurtuluşa kadar savaş şiarını devrim yoluna kanlarıyla yazdılar.

Her türden muhalefetin daha uç vermeden boğulmak istendiği, sistem dışına işaret eden en ufak bir kıpırdanışın kanla bastırıldığı günümüz koşullarında Kızıldere'nin önemi daha da artmıştır.

Sistemin ideolojik aygıtları, kişisel kurtuluşu bir erdem olarak pompalarken ve bunun gerekleri bir yaşam biçimi olarak topluma nüfuz etmişken; Devrimcilere düşen görev MAHİR'leri, HÜDAİ'leri, ÖMER'leri kurtuluşa giden yolda rehber almaktır.

Bugün bizlerin görevi zor, sorumluluklarımız büyüktür. Yaşadığımız ve yaşayacağımız siyasal sürecin irili ufaklı onlarca sorunu omuzlarımızdadır. Onların Kızıldere'de bizlere bıraktığı kurtuluş bayrağını yükselterek bu onurlu siyasal, pratik görevi yerine getirmek tarihsel yazgımızdır.

Onların çizdiği yolda yürümek devrimci görevimizdir.

KIZILDERE'DE SON DEĞİL!

KIZILDERE ŞEHİTLERİ DEVİRİMCİ YOL'UMUZA IŞIK TUTUYORI!..

Sakarya Merkez Kapalı Cezaevi Devrimci Yol Dava Tutsakları

DOSTLAR;

Ezilen milyonların kurtuluş, sosyalizm ve komünizm mücadelesini zaferle taçlandırmak için önderlik yapmak üzere; kurucu önderimiz İbrahim KAYPAKKAYA tarafından proletaryanın bilimsel ideolojisi Marksizm-Leninizm-Maoizm rehberliğinde '72 Nisan'ında kurulan partimiz TKP(ML)'nin 27. savaş yılı ve Kurucu Önderimizin işkencehanelerde faşizmi dize getirip biz ardıklarını '72 Manifestosu ve kızıl direnme geleneği'ni devretmesinin 25. yılındayız.

Nasıl ki komprador-ağa devletinin o günden bugüne onca yol, yöntem,

araç ve gereçle yaptığı bütün saldırılarının her türlü bedeli göze alıp ödeyerek partimiz varlığını koruyabilirdiyse, bu savaş seyri içinde edindiği birikimle tecrübe hazinesini bilimin süzgecinden geçirip bir sıçrama tahtasına dönüştürerek bugünden zafere doğru da komünist yürüyüşünü büyük bir sebat ve kararlılıkla sürdürecektir. Taa ki insanlığın nihai kurtuluşu olan altınçağa dek.

İşte bu bilincimizin yön verdiği komünist cüretimizle bir kez daha haykırıyoruz;

"DÜN BİZİMDİ, GÜN BİZİMDİR, ZAFER DE BİZİM OLACAK!

"SELAM OLSUN PARTİMİZ TKP(ML)'YE VE KURUCU ÖNDERİMİZ İBRAHİM KAYPAKKAYA YOLDAŞA!

"AND OLSUN Kİ; ZİFİRİ KARANLIĞIN SAHİPLERİNİ TAHTLARINDAN ALAŞAĞI EDİP, SARAYLARINI BAŞLARINA YIKACAĞIZ!

"YAŞASIN KÖYLÜ GERİLLA SAVAŞIMIZ!

"YAŞASIN MARKSİZM-LENİNİZM-MAOİZM!

TKP(ML) Esir Savaşçıları
Ankara Esir Kampı

DOSTLAR

Savaşta her an çok önemlidir. Ama öyle anlar vardır ki; o anda savaş en yoğun haliyle yaşanır. O anda taraflar bütün örtülerini atarlar. Sadece irade, sadece ideolojiler savaşır.

1 MAYIS, proletarya ve ezilen halklar ile burjuvazi arasında sürüp giden savaşta böyle bir "an"dır.

1MAYIS, Kürdistan ve Karadenizi dağlardan kartal bakışlarıyla sarmalayan özgürlüğün cengidir.

1MAYIS, savaşta takımlarını kuşanmış proletaryanın, sosyalizmi, ta-rak-ka makamında haykırdığı gündür.

ARKADAŞLAR

Ölümsüzlerimizin inancına kuşanarak yarattığımız hayatı kirletenleri, bir daha asla insan soyuna karışamayacağı yere gömmek için hergün 1 Mayıs hergün kavga şiarıyla;örgütlenelim, özgürlük ve sosyalizm için savaşalım, zaferi bütün insanlığa armağan edelim.

YAŞASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ
YAŞASIN 1 MAYIS, BİJİ YEK GULAN
ANKARA MERKEZ KAPALI CEZAEVİ
PKK, TKP/ML, MLKP, TKP(ML), DEVİRİMCİ YOL
Savaş esirleri ve dava tutsakları.

Dostlar

'97'de mayalanın devrimci olanaklar sürece sancı durdu. Kış mevsiminden koptu "bahar fırtınaları" ve bu "bahar" devrimin filizlerini büyütüyor.

Yılların birikimini devralmış azimle, coşkuyla dalga dalga büyüyerek geliyor, işçi sınıfının şanlı mücadele günü 1 Mayıs'lar.

...Kızılay'ların militanlığı; Taksim'lerin kararlı vuruşu, Varoşların özgürleşmeleri, Amed'li Newroz generallerinin korkusuzluğundaki ulusal kurtuluşculuk olacaktır.

Bu anağla 1 Mayıs bayramınızı kutluyor, sizlerle yeni kazanım ve zaferlere merhaba diyoruz.

Malatya Cezaevi
MLKP dava tutsakları

Yoldaşlar;

BAHADIR DENİZ

Hareketimizin başından beri karşı karşıya bulunduğu ve aşmak için olağanüstü çabalar harcadığı problemler belirli ölçülerde aşılmış ise de, bir "rahatlama" dönemine ulaşıldığı/ulaşılacağı düşünülmemelidir. Bulduğumuz alanlardan/birimlerden bakarak gördüğümüz sorunlar, bazen sadece bizlerin yüklenmiş olduğu miktar kadardır. Elbetteki yoldaşlarımızın ufku, kendi alanının dışında görebilecek zenginliktedir; ama sorunların miktar ve çeşitliliği çoğu kez, bire bir muhatap olanların göremeyebileceği bir yoğunluk oluşturur.

Problemler, nasıl bir toplam halinde hareketimizin bütününe yansıyor, çözüm için atılan adımlar da bir bütün oluşturabilmenin veya toplam yeteneklerimizin, enerji ve olanaklarımızın sonuçlar üzerindeki etkisi daha doğrudan kılınmalıdır. Bu konuda en önemli unsur, örgütsel iradedir. "*Politik örgütlenmelerde beyin işlevi gören iradenin, bünyenin tüm dokularında etkili olabilmesi iletim kanallarına bağlıdır. Kanalların açıklığı ve aslına bağlı kalarak iletim koşulları oluşmamışsa; verilecek komutlar ya yerine ulaşmayacak ya da başkalaşarak ulaşacaktır. Ulaşan komutun etkili olabilmesi ve beklenen sonucun alınabilmesi üzerinde organın da etkisi olur. Komutu alan organ, bu komutu algılayış ve uygulama durumuna göre sonuç verecektir.*" (Devrimci Hareket, Sayı:2)

Günlük mücadelenin gerekleri ile yetinmeyen; ama, sorunu salt bir sokak savaşı veya pratik kimi fiillerden ibaret olarak da görmeyen hareketimiz, **her an her şeye hazır** olunması perspektifi ile irade geliştirmektedir. Fiziki varlığımız gibi, moral değerlerimizin de bu bilinçle düzenlendiği tekil olan hiç bir sorunun görmezden gelinmediği, ama öncelikle bütünün gözetildiği bilinmelidir.

Kavganın kendine ait yasaları vardır ve bunlar, gelişmeleri mutlak bir çıplaklık içinde görmeyi önler. Birbirini takip eden günlerde hızla değişen koşullar, özellikle bizim gibi hareketli ülkelerde **Persembe'nin gelişini Çarşamba'dan kestirmeyi** güçleştiriyor. Kaldı ki kestirilebildiği durumlarda bile, eğer örgütsel yapılanma işleyiş ve organ yapısı itibarıyla buna hazır değilse, sonucu değiştirmek olanaksız hale gelir. Bilinmelidir ki, bu konuda en önemli görev, hareketin öncelik tanıdığı meselelerin çözümüne yönelik olanıdır. Hiç kimsenin -veya birimin- kendi başına "ben kendimi farklı birimde konumlandırmak istiyorum. Benim önceliklerim farklıdır" demeye hakkı yoktur. Bugün için legal ve illegal, küçük veya büyük hangi göreve işaret ediliyorsa; gerekli olan, doğru olan ve hareketin bütününe yarar sağlayacak olan odur. Aksi taktirde çalışmalarımızdan gerekli verim alınamayacağı gibi; örgütsel koordinasyonda yaşanan eksikliğin, verilen kayıpların, alınmamış önlemlerin müsebbiblerinden birinin de kendimiz olduğunu farketme basiretinden yoksun kalacağız.

Hareketimiz, kişisel gayretlere dayanan ve lokal kalanlar da dahil olmak üzere; varolan çalışmaların bilinciyle politika üretmektedir; -daha iyisini yapmak niyetiyle de olsa- çizilen perspektifin, verilen mesajların dışına çıkılmadığında, "sürpriz"lerle karşılaşma ve kayıp verme olasılığı azalacaktır. Elbette ki, alınacak tüm önlemlere ve sağlanacak mükemmel uyuma rağmen darbe yemek, zarara uğramak mümkün olacaktır. Önemli olan bunu en aza indirebilmek; ama, olduğunda da gerekli direnç ve kararlılığı gösterebilmektir. Tutsaklık, devrimciliğin en olağan durumlarından biridir. Moral bozukluğu ve panik yerine, ne denli sakin karşılanabilirse; kişisel ve örgütsel boyuttaki yaralar o denli hızlı tedavi edilebilir. Hiç bir gelişme, felaket sebebi olarak değerlendirilmemelidir. Örgütsel işleyişe dair bir sorunu ifade etmek üzere söze "bizim ülkemizde pek olağan olan bir olayı, bir yada birkaç bölgede bütün yoldaşların yakalandığını düşünün." diye başlayan Lenin'in, kendinden emin tutumu gibi, bizlerde -sorumluluklarımızı yerine getirdiğimiz oranda- örgütsel devamlılık ve başarı konusunda tereddüt duymamalıyız.

Ne kadar verimli çalışıyor olursa olsun; her kişinin; her organın, her yapının mutlaka gizli kalmış özellikleri, açığa çıkmamış enerjisi vardır. Sürekli aynı mesafeyi atlamayı deneyen bir sporcunun kendi kendini tekrar etmesi gibi, varlığını ileriye doğru taşımayı zorlamayan çalışmalar da bir çeşit yerinde sayma durumunu yaşar. Yöntem, sürekli olarak bir adım ilerisini zorlamak biçiminde olmalıdır.

Kollektif tarzda başarılan işlerin bir özelliğidir; çalışmaya katılan her birey kendi çalışmasının sınırlılığını bilir, ama sonuçta meselelerin bütün halinde çözüldüğünü görür. Burada, enerji gibi yetenekler de bir toplam oluşturur ve birbirini dahi görmeyen insanların çabalarının ortaklaştığı hissi, özel bir moral ve güvene kaynaklık eder. Ancak bu ortaklaşmanın geniş bir alana yayılması ve çeşitlilik oluşturmaya kimi zaman uyum gücünü çekilmesine sebep olur. **Ortada bir mecburiyet ilişkisi olmadığı için, başımızda bir "bekçi" bulunmadığı için "savsaklama" özgürlüğün olduğu biçiminde yanlış bir kanaat oluşabilmektedir. Birincisi, örgütsel ilişkiler tüm gönüllülük özelliğine rağmen, belirli bir disiplin içermek zorundadır. İkincisi "gönül bağı", belirli bir bilinç düzeyi ile hareket eden ve inanan insanlar için "gevşeme" değil, tüm hücreleri ile katılma sebebi oluşturmalıdır.**

ELEŞTİRİ, DEVRİMCİLERİ DE DEVRİMCİLİĞİ DE İNCİTME-DEN YAPILMALIDIR

Yoldaşlarımızın dikkat etmesi gereken en önemli hususlardan biri de, devrimcilerin mücadele içerisinde bedel ödeyerek kazandığı ve giderek devrimci kimliğe, devrimci jargon ve kültüre malettiği olguları aşağılar duruma düşmemektir. Bu, bir eleştiri sırasında ve hata "genişlik" telkin edilirken bir darlığa atfen yapılıyor dahi olsa; yine de değerlerimizin ve sahiplerinin incinmesi/yaralanması ile sonuçlanabilir.

Onlarca örgütlenmenin, onbinlerce insanla beraber; dünya ölçüğünde bir zemine de uzanarak oluşturduğu normların, kavga ve yaşam kültürünün bir anda **mükemmeli** tarif eder duruma gelmesi beklenmemelidir. Hele ki farklılıklarımızın devrim sonrası dek sarkacağını bilen ve dostluklarını bu bilinç ve olgunluk içerisinde geliştirmeye çalışan bizlerin, bu konuda daha hassas olması gerekiyor. Kuracağımız dostluklar, muhataplarımızı asimile ederek (farklarını yok edip kendimize benzemeleri koşulunu dayatarak) olacaksa, bilinmelidir ki böyle bir girişim, dostluğun ruhuna aykırı düşecek ve büyük olasılıkla lafta kalacaktır.

Mücadele sahasındaki çok renkli dünyanın zenginliğine, sık sık çeşitli nedenlerle gölge düştüğünü biliyoruz. Kendisine ait "tek renk düşü"ne bu zenginliği feda edenlerin olduğunu da biliyoruz. İşte biz bu konularda farklı olacak ve renklere, hakettikleri değeri vereceğsek; bu özelliğimizi her yerde ve her tutum alışı korumalıyız. Eleştiri hakkı, devrimci dost ve değerleri incitme hakkı biçiminde tercüme edilemez. En azından bizler bunu yapmamak durumundayız. Farklılıkları tahammül edeceğiz; bunu, birilerine bir şeyler bahsediyormuşçasına değil, yaptığımız işle barışık bir eda içerisinde gerçekleştirelimiz.

Özellikle 12 Eylül sonrasında-kimi bilinçli, kimi bilinçsiz- o kadar çok saldırı düzenlendi ki devrimcilerin duruş sahasına; doğal olarak biz de, değerlerini koruma ve kollama refleksini geliştirdi. Hatta bu nedenle, bir devrimcinin görevleri arasında; güzelleme yapmayı, eleştiri yapmanın önüne koyduk. Bu, biraz da, taciz ateşi altında kalan iki savaştının, tartışmakta oldukları bir konuyu erteleyerek, silaha sarılmalarına benzer.

Biliniz ki, açıktan yapılan ve niyeti de bilinen saldırıların yanında, eleştiri adı altında "kurtarıcılardan kurtulmak" gibi doğrudan devrimcileri hedef altına alan farklı bir tarz da sahneye konmuş ve hatta bu; sinema, roman vb. etkinliklere de konu edilerek daha da zenginleştirilmiş bir silaha çevrilmiştir. Bu bağlamda, yapacağımız eleştiriler/değerlendirmeler dolaylı da olsa, söz konusu silahın ateş gücünü arttırmaya hizmet eder bir duruma düşmemelidir. Örneğin, burjuva siyaset sahnesinin demagogik/moda söylemlerinden biri haline gelen **kirlenme** sözcüğüne, devrimci çevrelerde de sıkça rastlanır oldu. Elbette ki devrimcilerin de bir kirlilik ölçüsü vardır. Ancak, "kim için?", "neye göre?", "nasıl?" sorularını sormadan yapılacak soyut bir kirlilik tartışmasına kuşkuyla bakmak gerekir.

Eğer mesele, "kurtarıcılık" olgusuna açıklık getirmek ve özgürleşmenin kitlelerle beraber gerçekleşeceği bilincini geliştirmek ise, onu da bizler yapacağız; ama, kırıp dökmeden...

Yoldaşlarımızın ellerindeki sıcaklığı, avuçlarımızda hissettikçe; yürüdüğümüz yolda, engeller daha kolay aşılabilecek, zaferin tadını yaşamın her an'ında duyumsamak mümkün olacaktır.

Hepinizi yüreğinizden öpüyorum.

KIZIL OLUR 1 MAYIS'TA KAVGANIN RENGİ,

ALANLARA ŞAFAĞIN KIZILLIĞI HAKIMDI